

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr III/17/2018
Rady Miasta Czarnków
z dnia 20 grudnia 2018r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA CZARNKÓW

PRACOWNIA URBANISTYCZNA Magdalena Kalinowska „PLAN 21”, Poznań

Niniejsze opracowanie - *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Czarnków*, sporządził zespół projektowy w składzie:

Główny projektant:

mgr Magdalena Kalinowska, członek ZOIU nr Z-383

Zespół projektowy:

mgr inż. arch. kraj. Julita Bogumińska

mgr inż. Aleksandra Raźniewska

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ I	8
WPROWADZENIE	8
1. Przedmiot, forma i cel opracowania	8
2. Procedura formalno-prawna opracowania Studium	10
3. Materiały wejściowe do Studium	10
CZĘŚĆ II	12
UWARUNKOWANIA ROZWOJU MIASTA	12
1. Uwarunkowania zewnętrzne rozwoju miasta	12
1.1. Położenie i pozycja miasta w regionie	12
1.2. Powiązania zewnętrzne.....	12
1.1.1. Powiązania przyrodnicze.....	12
1.1.2. Powiązania funkcjonalne	12
1.1.3. Powiązania komunikacyjne	13
1.1.4. Powiązania infrastrukturalne	14
1.3. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu	14
2. Uwarunkowania wynikające ze stanu zagospodarowania	18
3. Uwarunkowania przyrodniczo – kulturowe	19
3.1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego	19
3.1.1. Rzeźba terenu.....	19
3.1.2. Budowa geologiczna.....	20
3.1.3. Wody	21
3.1.4. Złoża oraz tereny i obszary górnicze	24
3.1.5. Warunki glebowe.....	24
3.1.6. Lasy	26
3.1.7. Warunki klimatyczne	26
3.2. Obszary i obiekty poddane ochronie	28
3.2.1. Obszar chronionego krajobrazu „Dolina Noteci”	28
3.2.2. Pomniki przyrody	29
3.2.3. Obszary NATURA 2000	29
3.2.4. Korytarz ekologiczny.....	33
4. Dziedzictwo i zasoby kulturowe	33
4.1. Wykaz zabytków archeologicznych	34
4.2. Wykaz zabytków nieruchomych	37
5. Stan środowiska przyrodniczego	45
5.1. Stan zanieczyszczenia powietrza	45
5.2. Zagrożenie hałasem	48

5.3. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych.....	49
5.4. Zanieczyszczenie wód podziemnych.....	50
5.5. Zagrożenie środowiska przez odpady.....	51
6. Uwarunkowania demograficzno - społeczne Czarnkowa	51
6.1. Ludność	51
6.2. Aktywność zawodowa i zatrudnienie.....	53
6.3. Mieszkalnictwo	54
6.4. Edukacja	55
6.5. Ochrona zdrowia i opieka społeczna.....	55
6.6. Turystyka	56
7. Uwarunkowania gospodarcze.....	56
8. Uwarunkowania rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej	61
8.1. Komunikacja.....	61
8.1.1. Układ drogowy.....	61
8.1.2. Komunikacja kolejowa	62
8.1.3. Komunikacja autobusowa.....	62
8.1.4. Drogi rowerowe.....	62
8.2. Zaopatrzenie w wodę.....	62
8.3. Odprowadzenie ścieków	63
8.4. Zaopatrzenie w energię elektryczną	64
8.5. Gospodarka cieplna	64
8.6. Zaopatrzenie w gaz	65
8.7. Infrastruktura techniczna – łączność.....	65
8.8. Odnawialne źródło energii.....	65
8.9. Gospodarka odpadami.....	67
9. Stan prawny gruntów - obowiązujące opracowania planistyczne	68
10. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej	69
11. Tereny zamknięte	69
12. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych	69
13. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym.....	70
14. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia	70
15. Uwarunkowania rozwoju jednostek strukturalno-przestrzennych miasta	70
16. Potrzeby i możliwości rozwoju miasta Czarnków	70
16.1. Analizy ekonomiczne i finansowe	71
16.1.1. Bilans dochodów i wydatków budżetowych	71
16.1.2. Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta Czarnków na lata 2018-2028 ...	72
16.2. Analizy środowiskowe	77

16.3. Analizy społeczne i gospodarcze	77
16.4. Prognoza demograficzna	79
16.5. Możliwości finansowania przez miasto wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych miasta.	80
16.6. Potrzeby inwestycyjne miasta wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy, na obszarze o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej,	84
16.7. Potrzeby inwestycyjne miasta a możliwości finansowania	87
16.8. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę	87
16.8.1. Zabudowa mieszkaniowa, mieszkaniowo – usługowa	87
16.8.2. Zabudowa usługowa, w tym usługi turystyki, sportu i rekreacji	88
16.8.3. Zabudowa produkcyjna	88
16.9. Chłonność obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej	89
16.10. Chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę	94
16.11. Zapotrzebowanie na nową zabudowę, a chłonność obszarów	97
CZĘŚĆ III.....	99
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA CZARNKÓW	99
1. Główne cele i kierunki rozwoju przestrzennego miasta:.....	99
1.1. Postulowane zmiany funkcjonalno-przestrzenne miasta	99
1.2. Strategiczne cele rozwoju	100
1.3. Struktura funkcjonalno – przestrzenna	105
1.4. Główne funkcje miasta	105
2. Kierunki ochrony zasobów środowiska przyrodniczego	107
3. Kierunki ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.	109
4. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów	112
4.1. Mieszkalnictwo	112
4.2. Usługi	115
4.3. Usługi turystyki, sportu i rekreacji.....	117
4.4. Działalność produkcyjna	118
4.5. Tereny zieleni, ogrodów działkowych, cmentarzy	119
5. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	121
6. Kierunki rozwoju systemów komunikacji.....	122
6.1. Kierunki rozwoju układu drogowego	122
6.2. Kierunki rozwoju systemu ścieżek rowerowych	126

6.3. Kierunki rozwoju terenów kolejowych.....	128
6.4. Kierunki rozwoju gminnej komunikacji publicznej	130
6.5. Kierunki rozwoju dróg wodnych.....	130
7. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej	130
7.1. Kierunki rozwoju systemu zaopatrzenia ludności w wodę	131
7.2. Odprowadzanie ścieków.....	132
7.3. Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych.....	132
7.4. Zaopatrzenie w energię elektryczną	132
7.5. Zaopatrzenie w gaz ziemny.....	136
7.6. Kierunki rozwoju infrastruktury teletechnicznej.....	138
7.7. Kierunki rozwoju ciepłownictwa	139
8. Kierunki i zasady zagospodarowania odpadów.....	140
UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ WRAZ Z SYNTEZĄ	
USTALEŃ STUDIUM	143
1. Ogólne zasady kształtowania polityki przestrzennej w mieście Czarnków	143
1.1. Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym.	143
1.2. Program działań związanych z realizacją polityki przestrzennej	145
2. Zasady gospodarowania nieruchomościami miejskimi oraz zasady organizowania i	
koordynowania inwestycji	147
3. Zadania własne miasta wynikające ze Studium.....	148
4. Zadania wynikające z Planu zagospodarowania przestrzennego województwa	
wielkopolskiego	149
5. Zadania wynikające z innych dokumentów planistycznych	149
6. Obowiązujące opracowania planistyczne dla terenów miasta	149
7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu	
lokalnym.....	150
8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu	
zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych	150
9. Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także	
obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²	
oraz obszary przestrzeni publicznej	151
10. Obszary, dla których zamierza się sporządzić miejscowy plan zagospodarowania	
przestrzennego	151
11. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych	152
12. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopalin filar ochronny	153
13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych	153
14. Tereny rozwojowe i obszary strategiczne.....	153

15. Zasady zagospodarowania obszarów zabudowanych i podlegających zabudowie	157
15.1.1. Tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo – usługowej	157
15.1.2. Tereny zabudowy usługowej	158
15.1.3. Tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów, tereny zabudowy usługowej	160
15.1.4. Tereny cmentarzy	160
15.1.5. Tereny ogrodów działkowych	160
15.1.6. Tereny infrastruktury technicznej – wodociągi	160
15.2. Standardy wykorzystania przestrzeni i zagospodarowania przestrzennego	160
16. Etapowanie realizacji zabudowy terenów	168
17. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji	168
18. Obszary przeznaczone pod odnawialne źródła energii wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW ze strefami ochronnymi	168
19. Rozpoznanie, udokumentowanie, eksploatacja złóż ropy naftowej i gazu ziemnego	170
20. Obszary zdegradowane	170
21. Obszary uzdrowisk	170
22. Tereny zamknięte	170

CZĘŚĆ I

WPROWADZENIE

1. Przedmiot, forma i cel opracowania

Posiadanie przez gminę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkiem nałożonym na mocy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. 2018 poz. 1945). Wymagany zakres Studium określony został w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Zgodnie z wymienionym rozporządzeniem projekt Studium powinien zawierać:

- część określającą uwarunkowania rozwoju, przedstawioną w formie tekstowej i graficznej, która uwzględnia m.in. dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu, stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony, stan środowiska naturalnego, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych, warunki i jakość życia mieszkańców w tym ochronę ich zdrowia, zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia, potrzeby i możliwości rozwoju gminy, stan prawny gruntów, występowanie obiektów i terenów chronionych, występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych, występowanie udokumentowanych złóż kopalin i zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla, występowanie terenów górniczych, stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami, wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej, a także zadania służące realizacji celów publicznych o zasięgu ponadlokalnym;
- część określającą kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy w formie tekstowej i graficznej, która uwzględnia m.in. kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego, kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy, obszary i zasady

ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk, obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, obszary na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym oraz o znaczeniu ponadlokalnym, obszary dla których obowiązkowe będzie sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obszary wymagające scaleń i podziału nieruchomości, obszary przestrzeni publicznej, obszary dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych, obszary dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny, obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych, obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji, granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych, obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb występujących w gminie a także obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW i ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu;

- uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu Studium.

Celem tworzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest określenie polityki przestrzennej gminy, którego ustalenia są jednocześnie wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Studium sporządza się dla obszaru w granicach administracyjnych gminy.

Proces opracowywania Studium składa się z trzech etapów:

- rozpoznanie i diagnoza uwarunkowań rozwoju gminy,
- wskazanie kierunków zagospodarowania przestrzennego i rozwoju gminy na podstawie przeprowadzonej wcześniej analizy stanu istniejącego,
- sformułowanie polityki przestrzennej gminy.

Pierwszy etap polega na rozpoznaniu stanu istniejącego w gminie (potrzeb, problemów, zasobów) na podstawie inwentaryzacji terenowej, analizy istniejących opracowań i dokumentów oraz badań własnych. Dotyczy to całej sfery życia społeczno-gospodarczego obszaru, stanu środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz powiązań zewnętrznych i wewnętrznych gminy.

Na podstawie tak utworzonej bazy danych i informacji, określa się kierunki rozwoju i zagospodarowania przestrzennego gminy a następnie politykę przestrzenną gminy, które doprowadzić mają do rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru przy jednoczesnym zachowaniu zasobów środowiska naturalnego dla przyszłych pokoleń.

2. Procedura formalno-prawna opracowania Studium

Proces opracowania Studium jest szczegółowo określony w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz rozporządzeniu w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i składa się z kilku etapów:

- podjęcie Uchwały Rady Miasta Czarnków Nr XL/249/2017 z dnia 31 sierpnia 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Czarnków, zwanego dalej „Studium”,
- ogłoszenie o przystąpieniu do sporządzania Studium, zawiadomienie organów administracji państwowej, instytucji i jednostek organizacyjnych,
- konsultacje i omawianie koncepcji Studium na spotkaniach roboczych zespołu autorskiego z Burmistrzem Miasta Czarnków,
- zaopiniowanie Studium przez Miejską Komisję Urbanistyczno-Architektoniczną,
- uzgodnienie Studium przez Wojewodę Wielkopolskiego i Zarząd Województwa Wielkopolskiego i inne organy i instytucje,
- udostępnienie Studium przestrzennego organom właściwym do jego opiniowania,
- wyłożenie projektu Studium do publicznego wglądu,
- uchwalenie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przez Radę Miasta Czarnków.

3. Materiały wejściowe do Studium

Przy opracowywaniu Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania miasta Czarnków, analizowano i wykorzystano następujące materiały:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego;
- Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czarnków z 2009 roku;
- Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone w latach 1998-2018 dla obszarów miasta Czarnków;
- Strategia rozwoju miasta Czarnków na lata 2015–2025;
- Rejestr zabytków województwa wielkopolskiego. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu;

- Mapy topograficzne w skali 1:10000, mapy sytuacyjno-wysokościowe w skali 1:1000, mapy ewidencyjne 1:2000 i 1:5000;
- Materiały statystyczne – demografia, rynek pracy, pomoc społeczna zebrane przez zespół autorski podczas inwentaryzacji w 2018 roku;
- Materiały dotyczące użytkowania i zagospodarowania terenów zebrane przez zespół autorski podczas inwentaryzacji terenowej w 2018 roku;
- Dokumenty i mapy dotyczące infrastruktury technicznej i komunikacyjnej;
- Sprawozdania finansowe;
- Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2018 - 2028;
- Wnioski do Studium od instytucji, firm i osób fizycznych.

CZĘŚĆ II

UWARUNKOWANIA ROZWOJU MIASTA

1. Uwarunkowania zewnętrzne rozwoju miasta

1.1. Położenie i pozycja miasta w regionie

Miasto Czarnków położone jest w powiecie czarnkowsko - trzcianeckim, w północno - zachodniej części województwa wielkopolskiego. Sąsiaduje z gminą wiejską Czarnków oraz gminą Lubasz. W roku 2017 powierzchnia miasta stanowi 1017 ha, z czego lasy zajmują ponad 11 %, a użytki rolne ponad 54 %. Czarnków stanowi 0,56 % powierzchni powiatu czarnkowsko - trzcianeckiego. Czarnków jest lokalnym centrum, skupiającym najważniejsze urzędy i instytucje o zasięgu lokalnym i subregionalnym (Urząd Miasta, Urząd Gminy, Starostwo Powiatowe, szpital, banki, itd.). W Czarnkowie znajduje się zarówno siedziba władz powiatowych, miejskich, jak i gminnych. Miasto stanowi węzeł głównych dróg wojewódzkich i powiatowych.

Miasto Czarnków ma dogodne połączenia drogowe z miejscowościami tj.: Piłą, Poznaniem, Trzcianką, Wałczem, Chodzieżą, Rogoźnem, Wronkami oraz Wieleniem.

Odległości drogowe do ważniejszych dużych miast wynoszą: Piła - 36 km, Poznań - 70 km.

1.2. Powiązania zewnętrzne

1.1.1. Powiązania przyrodnicze

Granica północna Czarnkowa przebiega wzdłuż rzeki Noteci, będącej nośnikiem życia biologicznego i tworzącej korzystny mikroklimat. Rzeka Noteć stanowi również korytarz ekologiczny, przez który Czarnków łączy się z systemem obszarów chronionych w gminie. Są to najbardziej atrakcyjne i cenne przyrodniczo obszary, do których należą: rezerваты przyrody - „Czapliniec Kuźnicki” (gmina Czarnków), „Źródlika Flinty” (gmina Czarnków), „Morena Czarnkowska” (rezerwat proponowany), obszar chronionego krajobrazu - „Dolina Noteci”, obszary objęte programem Natura 2000 - „Nadnoteckie Łęgi”, „Dolina Noteci”.

1.1.2. Powiązania funkcjonalne

Miasto Czarnków z racji usytuowania w województwie wielkopolskim znajduje się w odległości 70 km od ośrodka wojewódzkiego miasta Poznania i wykazuje wiele różnorodnych powiązań społecznych, gospodarczych i administracyjnych. Miasto

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czarnków Czarnków z racji swej hierarchii, rangi i potencjału demograficznego, społecznego, kulturowego oraz gospodarczego służy mieszkańcom strefy podmiejskiej, wojewódzkiej, regionu jako:

- ośrodek usługowy najwyższego rzędu, o koncentracji usług w zakresie lecznictwa, szkolnictwa ponadpodstawowego i wyższego, usług kultury wyższego rzędu, usług biznesu i administracji, usług sportu i rekreacji,
- ośrodek koncentracji miejsc pracy, ośrodek najwyższej przedsiębiorczości i innowacyjności gospodarczej,
- ośrodek stowarzyszeń pozarządowych, m.in. Stowarzyszenie Gmin Regionu Wielkopolski, Krajowy Sejmik Samorządu Terytorialnego, Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych.

Czarnków wykazuje także związki z otoczeniem poprzez działalność placówek i obiektów o znaczeniu subregionalnym, położonych na terenie miasta (Urząd Miasta, Urząd Gminy, Starostwo Powiatowe, szpital, banki, itd.).

Funkcjami subregionalnymi pełnionymi przez miasto są też:

- a. funkcje rekreacyjne – pełnione przez szlaki turystyki wodnej, rowerowej i pieszej, do których należą:
 - Żeglowny Szlak Noteci,
 - Transwielkopolska Trasa Rowerowa: odcinek północny: Poznań – Okonek: 200 km, przebiegający przez Czarnków, Ujście – Walkowice – Czarnków – Krucz – Miały – Marylin – Sieraków – Międzychód – Pszczew – Trzciel – Zbąszyń – Rudno – Świętno – Olejnica – Boszkowo – Leszno – Rydzyna (326 km); Szamotuły – Obrzycko – Lubasz – Czarnków – Radolin – Trzcianka – Niekursko (91 km).

Ozdobą miasta są dwie góry, położone na południu. Są to: Góra Krzyżowa oraz Góra Żydowska. Ponadto miasto położone jest w strefie pokładów wód geotermalnych o temperaturze od 95° do 100°C.

- b. funkcje specjalne - związane z końcowym odcinkiem linii towarowej PKP. Czarnków nie posiada bezpośrednich połączeń kolejowych. Najbliższe stacje kolejowe znajdują się w Trzciance – 17 km, we Wronkach – 30 km, w Pile – 35 km, Szamotułach – 35 km i Krzyżu Wlkp. – 45 km.
- c. funkcje mieszkaniowe.

1.1.3. Powiązania komunikacyjne

Czarnków stanowi węzeł dróg wojewódzkich i powiatowych. Przez miasto przebiegają trzy drogi wojewódzkie:

- Nr 178 Wałcz-Trzcianka-Czarnków-Oborniki,

- Nr 181 Drezdenko-Wieleń-Czarnków,
- Nr 182 Międzychód-Wronki-Piotrowo-Czarnków-Ujście.

Drogi wojewódzkie pełnią ważną funkcję transportową, zapewniając połączenie miasta z innymi ośrodkami i spełniają istotne zadania gospodarcze i turystyczne. Łączna długość tych dróg na terenie Czarnkowa wynosi 8,79 km. Ważną rolę transportową pełnią również drogi powiatowe o łącznej długości 3,74 km. Sieć dróg gminnych rozpięta jest w mieście na długości 13 km i służy lokalnym potrzebom transportowym. Zaledwie niecałe 3 % dróg gminnych nie posiada nawierzchni utwardzonej.

Czarnków jest miejscem krzyżowania się tras:

- Poznań - Oborniki Wielkopolskie - Kołobrzeg,
- Piła - Wronki - Pniewy - Słubice,
- Piła - Wieleń - Gorzów Wielkopolski - Kostrzyń n/Odrą.

1.1.4. Powiązania infrastrukturalne

- **Linie elektroenergetyczne**
Możliwości zaopatrzenia w energię elektryczną nie stanowią barier dla realizacji nowych osiedli mieszkaniowych, obiektów turystycznych, czy zakładów przemysłowych na terenie Czarnkowa. W zakresie systemu elektroenergetycznego gmina Czarnków oraz gmina Lubasz posiadają powiązania z miastem Czarnków poprzez linie napowietrzne 110 kV oraz 15 kV. Ponadto obie gminy deklarują wolę współpracy z miastem Czarnków w zakresie systemów energetycznych.
- **Gazociąg**
Istniejąca sieć gazowa w mieście pozwala dostarczyć wystarczającą ilość gazu dla celów komunalno - bytowych, grzewczych oraz przemysłowych.
- **Telekomunikacja**
Na terenie miasta dostępni są dostawcy usług telekomunikacyjnych. W związku z tym nie ma problemów z założeniem linii telefonicznych, czy z podłączeniem internetu. Czarnków leży w zasięgu sieci polskich operatorów telefonii komórkowej.

1.3. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

Na rysunku Studium oznaczono obszary o różnym przeznaczeniu, które stanowią dominujące kierunki rozwoju obszarów przeznaczonych pod zabudowę z możliwością uzupełnienia ich innymi funkcjami wzajemnie niekolidującymi, w zależności od potrzeb wynikających ze stanu istniejącego jak i zamierzeń projektowych:

- 1) **RM** - tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych,
- 2) **MN** - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- 3) **MN/U** - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy usługowej,
- 4) **MN/MW/U** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny zabudowy usługowej,
- 5) **MN/MW** - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy wielorodzinnej,
- 6) **MW** - tereny zabudowy wielorodzinnej,
- 7) **MW/U** - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny zabudowy usługowej,
- 8) **ML** – tereny zabudowy rekreacyjnej,
- 9) **UA** - tereny usług administracji publicznej,
- 10) **UO** – tereny usług oświaty i edukacji,
- 11) **UZ** – tereny usług opieki zdrowia,
- 12) **UKR** – tereny usług kultu religijnego,
- 13) **U** – tereny usług,
- 14) **P/U** - tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów, tereny zabudowy usługowej,
- 15) **US** - tereny sportu i rekreacji,
- 16) **ZP** – tereny zieleni urządzonej,
- 17) **ZC** – cmentarze,
- 18) **ZD** – tereny ogrodów i ogrodów działkowych,
- 19) garaże,
- 20) **IT** - tereny infrastruktury technicznej,
- 21) **IT-GPZ** - tereny infrastruktury technicznej – główny punkt zasilania,
- 22) **IT-E**- tereny infrastruktury technicznej – elektroenergetyka,
- 23) **IT-W**- tereny infrastruktury technicznej – wodociągi,
- 24) **IT-K** - tereny infrastruktury technicznej – kanalizacja,
- 25) **IT-G** - tereny infrastruktury technicznej – gazownictwo,
- 26) **IT-Ł** - tereny infrastruktury technicznej – łączność,
- 27) rynek,
- 28) tereny obsługi komunikacji drogowej – place, parkingi,
- 29) **TK** – tereny kolei,
- 30) drogi.

Ponadto na rysunku Studium zaznaczono również tereny tj.:

- lasy,
- zadrzewienia,
- pastwiska,
- łąki,
- sady,
- nieużytki,
- tereny rolnicze klasy gruntów I-III,
- tereny rolnicze klasy gruntów IV-VI,
- wody powierzchniowe śródlądowe oraz wody powierzchniowe na roli.

Na rysunku Studium wyznaczono także następujące obiekty i obszary:

1. granice administracyjne:
 - granica Miasta Czarnków,
2. środowisko przyrodnicze:
 - pomnik przyrody żywej (okazale drzewo),
 - granica obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Noteci”,
 - granica specjalnego obszaru ochrony „Nadnoteckie Łęgi” PLB 300003 NATURA 2000,
 - granica specjalnego obszaru ochrony „Dolina Noteci” PLB 300004 NATURA 2000,
 - korytarz ekologiczny „Środkowa Dolina Noteci”
 - granica Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 138 „Pradolina Toruń-Eberswalde”,
 - granica Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 127 „Subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie”,
 - aleja drzew wymagając ochrony przed degradacją,
 - punkty widokowe,
 - teren zagrożony ruchami masowymi;
3. obszary zagrożone powodzią
 - granice obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%),
 - granice obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%),
 - granice obszaru, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%),
4. walory kulturowe:

- obiekty budowlane wpisane do rejestru zabytków (1-11),
 - granica ochrony konserwatorskiej obiektów wpisanych do rejestru zabytków pod numerem A-719 decyzją z dnia 13.12.1990 r. w tym:
 - o granica zabytkowego założenia urbanistycznego miasta Czarnków,
 - o granica stanowiska archeologicznego – średniowieczne i nowożytne nawarstwienia kulturowe miasta Czarnków obszar AZP 42-24,
 - granica zespołów stanowisk archeologicznych (I)- (III),
 - strefy stanowisk archeologicznych, objętych ochroną konserwatorską ujęte w gminnej ewidencji zabytków miasta Czarnków; (1A – 15A);
5. komunikacja i infrastruktura techniczna:
- drogi wojewódzkie,
 - drogi powiatowe,
 - drogi gminne,
 - drogi pieszo - rowerowe – istniejące,
 - stacja elektroenergetyczna WN 110kV/SN
 - 1. Główny punkt zasilania – GPZ Czarnków Wschód
 - 2. Główny punkt zasilania – GPZ Czarnków Płyty
 - stacja redukcyjna gazu
 - istniejące ujęcia wody,
 - udokumentowany otwór hydrogeologiczny,
 - gazociąg wysokiego ciśnienia DN 80 odbocznica Czarnków,
 - strefa kontrolowana gazociągu wysokiego ciśnienia DN 80 odbocznica Czarnków,
 - linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV:
 - relacji GPZ Czarnków Wschód – GPZ Czarnków Płyty,
 - relacji GPZ Czarnków Wschód – GPZ Trzcianka,
 - relacji GPZ Czarnków Płyty - GPZ Wronki,
 - pasy ochrony funkcyjnej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV,
 - istniejący obiekt nadawczy SLR Czarnków,
 - strefa ochronna obiektu nadawczego SLR Czarnków,
 - istniejące linie radiowe dalekiego zasięgu,
 - pas ochronny linii radiowej dalekiego zasięgu;
8. tereny zamknięte:
- tereny zamknięte wraz ze strefami ochronnymi;
9. granice miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- granice obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Na rysunku Studium przedstawiono tabelarycznie:

1. walory kulturowe – wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego, oznaczonych na rysunku Studium numerami 1-11,
2. walory kulturowe – wykaz stanowisk archeologicznych, oznaczonych na rysunku Studium symbolami 1A-15A.

2. Uwarunkowania wynikające ze stanu zagospodarowania

Użytkowanie terenu oraz własność gruntów i budynków

Powierzchnia miasta wynosi 1017 ha, z czego lasy zajmują 11,60 %, użytki rolne 51,33 %, a grunty zabudowane i zurbanizowane około 32,94 %.

Tabela 1. Struktura powierzchni w mieście Czarnków w 2017 r.

Kategorie gruntów	Powierzchnia geodezyjna (w ha)
Powierzchnia ogólna, w tym:	1017
użytki rolne	522
lasy i grunty leśne	118
grunty pod wodami	21
grunty zabudowane i zurbanizowane	335
nieużytki	12,0
pozostałe grunty	9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta Czarnków

Strukturę użytkowania terenu w mieście Czarnków przedstawia Tabela 1. Z kolei własność gruntów w mieście przedstawia Tabela 2.

Tabela 2. Struktura własności gruntów w mieście Czarnków w 2017 r.

Rodzaje gruntów	Powierzchnia gruntów	
	w [ha]	w [%]
Powierzchnia ewidencyjna gruntów ogółem, z tego:	1017	100,0
grunty Skarbu Państwa	171	16,8 %
grunty gminne	350	34,4 %
grunty osób fizycznych	371	36,5 %
grunty spółdzielni	6	0,6
grunty kościołów i związków wyznaniowych	4	0,4
grunty powiatów	26	2,6
grunty województw	32	3,1

pozostałe grunty	57	5,6
------------------	----	-----

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta Czarnków

W strukturze własności gruntów w mieście dominują formy własności tj. własność osób fizycznych (36,5%), własność gminna (34,4%) oraz własność Skarbu Państwa (16,8%).

Tabela 3. Struktura własności mieszkań według form własności (2007 r.)

Formy własności budynków	Liczba budynków	Struktura w %
budynki będące własnością osób fizycznych	1713	45,6
budynki będące własnością spółdzielczą	1439	38,3
budynki będące własnością товариств будownictва społecznego (TBS)	10	0,3
budynki będące własnością komunalną	553	14,7
budynki będące własnością zakładów pracy	34	0,9
budynki pozostałych podmiotów	8	0,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

Spośród form własności budynków w 2007 r. na uwagę zasługuje własność fizyczna (prawie 46 % ogółu budynków) oraz spółdzielcza (ponad 13 %).

3. Uwarunkowania przyrodniczo – kulturowe

3.1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

3.1.1. Rzeźba terenu

Rzeźba terenu w Czarnkowie jest bardzo urozmaicona. Zasadnicze elementy rzeźby terenu to wysoczyzna morenowa i pradolina. Wysoczyznę tworzy morena denna falista z pagórkami moreny czołowej. Strefa krawędziowa wysoczyzny jest intensywnie rozcięta licznymi dolinkami erozyjnymi. Duże deniwelacje wskazują na młodość rzeźby analizowanego obszaru. W związku z tym, iż Czarnków położony jest na wzgórzach morenowych, teren wokół niego bywa nazywany „Szwajcarią Czarnkowską”.

Na przedmiotowym terenie znajduje się wiele zboczy i krawędzi, które wskazują na intensywnie funkcjonujące procesy skokowe. Część dolinek ma charakter wąwozów o stromych zboczach. Północna część miasta Czarnków położona jest w dolinie Noteci. Można tutaj wyróżnić terasę zalewową, której górna granica przebiega na wysokości około 45 m n.p.m. Wyżej znajduje się terasa nadzalewowa o większym spadku, którą ogranicza poziomica 50 m n.p.m. Jeszcze wyżej leżący teren jest przeobrażonym antropogenicznie szczątkiem którejś z teras wyższych (postbałtyckich), na którą nałożyły

się osady pochodzące z procesów niszczenia wzgórz morenowych, albo stokiem, którego obecny kształt jest skutkiem procesów peryglacialnych, holoceniowej erozji i przekształceń antropogenicznych. Znajduje się tutaj wiele nasypów dla potrzeb komunikacyjnych i budownictwa. Wiele dolinek bocznych zostało przekształconych przez budowę dróg i stawów rybnych, zbocza i wierzchołki niektórych wzgórz przemodelowano na tarasy oddzielone skarpcami tworząc tereny budowlane.

Omawiany teren obniża się w kierunku północnym i północno – zachodnim i charakteryzuje się znacznym udziałem powierzchni o dużych spadkach przekraczających 12%, a spadki o wartości 20% i więcej nie należą do rzadkości. Proces rzeźbotwórczy jest najintensywniejszy podczas opadów, gdyż spływające wody powierzchniowe powodują silną erozję powierzchni. Zauważyć to można po dużych wysokościach względnych w bocznych dolinkach erozyjnych. Różnica wysokości o wartości 30 – 40 m na odcinku 100 – 150 m jest zjawiskiem często spotykanym.

Pozyskanie terenów pod zabudowę i komunikację spowodowało znaczne zmiany w naturalnej rzeźbie. Tereny o większych spadkach zostały starasowane (np. na Osiedlu Ogrodniczym i w rejonie ulicy Rolniczej), a tereny w dnie pradoliny głównie pod zabudowę przemysłową, zostały sztucznie podwyższone przez nawiezenie materiału ziemnego. Najwyżej położony punkt o rzędnej około 116,5 m n.p.m. znajduje się w Śmieszkowie, a najniższy o rzędnej około 39,0 m n.p.m. zlokalizowany jest przy Noteci, w rejonie stadionu.

3.1.2. Budowa geologiczna

Według fizyczno - geograficznego podziału Polski opracowanego przez J. Kondrackiego (1988), miasto Czarnków położone jest w prowincji Niżu Środkowopolskiego, w podprowincji Pojezierza Południowobałtyckiego, w mezoregionie Pradoliny Toruńsko – Eberswaldzkiej, w makroregionie Kotliny Gorzowskiej, Pojezierza Wałeckiego i Pojezierza Chodzieskiego. Z takiego położenia wynikają konsekwencje w odniesieniu do wszystkich komponentów środowiska geograficznego miasta Czarnków. Pradolina Toruńsko – Eberswaldzka to rozległa forma wklęsła, oddzielająca pojezierza pomorskie od wielkopolskich. W pomorskiej fazie zlodowacenia był to szlak odpływu wód lodowcowo – rzecznych na zachód. W strukturze pionowej występuje kilka poziomów akumulacji rzecznej, związanych z etapami kształtowania się odpływu w rytmie wahań klimatu. Liczba stopni tarasowych jest niejednakowa w poszczególnych częściach pradoliny. Występuje wyraźna różnica krajobrazowa między zatorfionymi częściami dna pradoliny zajętej przez łąki, a jej wyższymi terenami piaszczystymi, na których występują pola wydmowe, porośnięte borami sosnowymi. W kotlinie, miejscami zachowały się formy terenu związane z wtargnięciem do istniejącej wcześniej doliny

interglacialnej lodowca, który z czasem przekształcił się w płyty martwego lodu, pozostawiającego po sobie jeziora, kemy i ozy.

Kotlina Gorzowska jest szlakiem odpływu na zachód wód lodowcowo – rzecznych w subfazie krajeńsko – wąbrzeskiej oraz w fazie pomorskiej. Długość Kotliny dochodzi do 120 km, szerokość do 35 km, a powierzchnia obejmuje 3740 km². Ponadto przedmiotowy teren leży w submezoregionie Doliny Dolnej Noteci, który obejmuje odcinek doliny od ujścia Gwdy do połączenia Noteci z Wartą. Rzeka na tym odcinku ma długość 169,9 km i spadek około 28 m. Szerokość łąkowego dna doliny (Łęgi Nadnoteckie) jest zmienna, od 2 do 10 km, zwężenia występują m.in. w łuku doliny powyżej Czarnkowa, rozszerzenia w okolicy Krzyża. Nad holoceniowym tarasem zalewowym wznoszą się piaszczyste tarasy lodowcowo – rzeczne, przeważnie zalesione, które powstały w czasie recesji zlodowacenia (taras walkowicki na lewym brzegu między Ujściem a Czarnkowem, teras średnicki i taras zwierzyński na prawym brzegu). W obrębie doliny leżą miasta Czarnków, Wielen i Krzyż. Budowa geologiczna obszaru jest urozmaicona. Wyniesienie Wału Kujawsko-Pomorskiego reprezentowane jest przez utwory podłoża podkenozoicznego: triasu (osady mułowcowe, iłowcowe, węglanowe), jury (mułowce, iłowce, wapienie i margle) i kredy (margle i wapienie). Na utworach tych zalegają tworzące prawie ciągłą pokrywę osady trzeciorzędu: skały ilasto - mułowe, piaski i żwiry, charakteryzujące się deniwelacjami wywołanymi głównie zaburzeniami glacictektonicznymi. Utwory czwartorzędowe są reprezentowane przez osady plejstoceniowe i holoceniowe. Osady plejstoceniowe związane są z trzema zlodowaczeniami i dwoma interglacjami. W obrębie poszczególnych zlodowaceń występuje do trzech poziomów glin zwałowych. Największy zasięg mają plejstoceniowe serie osadowe zaliczane do zlodowacenia środkowopolskiego i północnopolskiego. Miąższość utworów zlodowacenia południowopolskiego została zmniejszona na skutek procesów erozyjnych.

Obszar objęty opracowaniem nie znajduje się w granicy obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.

3.1.3.Wody

Wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe stanowią istotny element krajobrazowy Czarnkowa, gdyż są nośnikiem życia biologicznego i wpływają w istotny sposób na klimat lokalny. Jakość wód powierzchniowych jest dość dobra. Obszar objęty opracowaniem położony jest nad rzeką Notec i w całości znajduje się w jej zlewni. Średni roczny stan wody w rzece wynosi 219 cm, tj. 40,51 m n.p.m. Maksymalny absolutny stan zaobserwowany w marcu 1988r. wynosił 519 cm, tj. 43,42 m n.p.m. Z kolei minimalny absolutny stan zaobserwowany we wrześniu 1914 r. liczył 190 cm, tj. 38,51 m n.p.m. Wyliczona woda 1% (stuletnia) może

osiągnąć wartość 429 cm, tj. 42,61 m n.p.m., a woda 0,5% (dwustuletnia) może osiągnąć stan 448 cm, czyli 42,80 m n.p.m. Są to stany wyliczone dla celów ochrony przeciwpowodziowej. Przepływ wysoki (WQ) w Noteci na wodowskazie w Czarnkowie wynosi 111,0 m³/s, przepływ średniowysoki (SWQ) stanowi 83,4 m³/s, przepływ średni (SQ) - 55,0 m³/s, przepływ średnioniski (SNQ) - 34,0 m³/s, a przepływ niski (NQ) - 20,1 m³/s. Noteć wyróżnia się śnieżno – deszczowym reżimem zasilania, charakteryzującym się wyraźnym wysokim stanem wody po roztopach wiosennych (marzec, kwiecień), kiedy występuje często powódź w dolinie Noteci i mniej regularnym wysokim stanem wody po opadach letnich (czerwiec, lipiec) oraz długim okresem niżówkowym (od sierpnia do października, przedłużającym się nieraz na następne miesiące jesienne i wczesne zimowe). Rejon Czarnkowa leży w strefie najniższych odpływów jednostkowych w Polsce. Część pradolina badanego obszaru ma sieć hydrograficzną silnie przeobrażoną przez działalność gospodarczą. Występują tu systemy rowów melioracyjnych, kanałów, jazów, zastawek i śluz. Nieliczne cieką mają na ogół charakter okresowy, natomiast większe jeziora mają znaczenie rekreacyjne.

Obok regionów z dobrze wykształconą siecią rzeczną, występują również regiony o mniej wykształconej sieci hydrograficznej, co jest wynikiem dużej przepuszczalności podłoża powodującej szybkie przenikanie wody opadowej. Deficyt wodny wynika z niskich sum opadów rocznych (550 mm), wysokich wartości parowania, przepuszczalności utworów formacji czwartorzędowej (piaski), występowania pradliny, która drekuje podziemne wody czwartorzędowe oraz trzeciorzędowe. Deficyt wody występuje przede wszystkim na obszarach rolniczych, a także w Puszczy Noteckiej, powodując przesuszenie gleb w okresie wegetacyjnym oraz jedne z najniższych wartości odpływów na jednostkę powierzchni. Powoduje to m.in. groźbę powstania pożarów w lasach.

Zasoby wód powierzchniowych na obszarze Miasta Czarnków znajdują się w granicach jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) Noteć od Kanału Romanowskiego do Bukówki (PLRW60002118877), która jest silnie zmienioną częścią wód (SZCW) oraz wielką rzeką niziną (21). Charakteryzuje się złym stanem, niezagrożona jest nieosiągnięciem celów środowiskowych, którymi są osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego, możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieką istotnego – Noteć w obrębie JCWP oraz osiągnięcie dobrego stanu chemicznego.

Zgodnie z opracowaniem raportu WIOŚ w Poznaniu pt. „Ocena stanu jednolitych części wód za rok 2017” określono stan chemiczny poniżej dobrego oraz zły stan wód dla JWCP Noteć od Kanału Romanowskiego do Bukówki (PLRW60002118877).

Wody podziemne

Analizowany teren leży w zasięgu dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP), do których należą: Subzbiornik Złotów - Piła - Strzelce Krajeńskie (nr

127) - w utworach neogenu (powierzchnia – 2470,80 km², szacunkowe zasoby dyspozycyjne - 269 tys. m³/d) oraz Pradolina Toruń - Eberswalde (nr 138) - w utworach czwartorzędu (powierzchnia – 1862,8 km², typ zbiornika porowego, szacunkowe zasoby dyspozycyjne - 193 tys. m³/d).

Podstawowy poziom wodonośny zbiornika GZWP nr 127 ma charakter porowy. Zbudowany jest z utworów piaszczystych i żwirowe neogenu (miocenu). Łączna miąższość serii piaszczystych jest zmienna i wynosi od kilku do ponad 50 m. Zwierciadło wody wykazuje charakter subartezyjski, a lokalnie w głęboko wciętych dolinach, warunki artezyjskie. Wodoprzewodność poziomu neogeńskiego zawiera się w przedziale 30–1065 m²/d, a średnio jest określony na ok. 250 m²/d. Zasilanie wód podziemnych GZWP nr 127 następuje przede wszystkim na aleogeńskich i jurajskich w obrębie zbiornika GZWP nr 138 tworzy czwartorzędowy, różnowiekowy, poligenetyczny zespół warstw (poziomów) wodonośnych od zlodowaceń południowopolskich po holocen. Występuje w obniżeniu podłoża neogeńskiego, ogólnie o kierunku równoleżnikowym, zgodnym ze współczesną doliną Noteci. Na obszarze pradoliny Noteci–Warty różnowiekowe poziomy piaszczyste zaliczone do zbiornika pozostają w kontakcie hydraulicznym. Osady wodonośne mają zmienną miąższość od średnio 20–35 m w części zachodniej do 30–60 m. Zwierciadło wód podziemnych pierwszego poziomu wodonośnego, na ogół o charakterze swobodnym, występuje na głębokości 1–9 m. Zasilanie odbywa się przede wszystkim w wyniku infiltracji opadów na obszarze zbiornika oraz dopływu z północy i z południa z przyległych wysoczyzn, a także lokalnie z przesiąkania z niżej leżącego poziomu mioceńskiego. Bazą drenażu jest Noteć.

Na terenie miasta zlokalizowane są cztery ujęcia wody, trzy położone w północnej części obszaru objętego opracowaniem (ujęcia stanowią własność Miejskiej Kanalizacji i Wodociągów w Czarnkowie Sp. z o.o.) a jeden w północno-zachodniej części (dz. nr ewid. 2301 – Qe = 14,00m³/h – zatwierdzona dokumentacja hydrogeologiczna OS-I-7520/8/2000 z dnia 6.11.2000r.) Ponadto występuje również jeden udokumentowany otwór hydrogeologiczny (dz. nr ewid. 2338 – Qe = 32,00m³/h – przyjęty bez zastrzeżeń dodatek nr 1 do dokumentacji hydrogeologicznej OŚ.I.7522-1/10 z dnia 18.01.2010r.)

Zasoby wód podziemnych na obszarze Miasta Czarnków znajdują się w granicach jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 34 (GW600034) charakteryzuje się słabym stanem chemicznym oraz dobrym stanem ilościowym, zagrożona jest nieosiągnięciem celów środowiskowych, którymi są osiągnięcie dobrego stanu chemicznego i utrzymanie dobrego stanu ilościowego. Według wykazu wód podziemnych przeznaczona jest do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

Przy ocenie stanu jednolitych części wód podziemnych na obszarze miasta Czarnków wykorzystano Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 roku w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Zgodnie z opracowaniem „Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w roku 2017 /wg badań PIG/”. Zgodnie z nim w punkcie pomiarowo-kontrolnym nr MONBADA 1276 określono na IV klasę (punkt zlokalizowany w miejscowości Zofiowo).

3.1.4. Złoża oraz tereny i obszary górnicze

Miasto Czarnków nie jest zasobne w złoża surowców mineralnych, udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz nie jest położone w granicy terenów i obszarów górniczych.

Odnotowano m.in. na terenie miasta Czarnków pokłady wód geotermalnych, jednak nigdy nie dokonano na tym terenie odwiertów pomiarowych. Złoża wód geotermalnych są częścią basenu ciągnącego się z okolic Łodzi w kierunku Stargardu Szczecińskiego. Ich kulminacja występuje w okolicy Czarnkowa. Parametry geotermalne tego niekonwencjonalnego źródła energii są niezwykle atrakcyjne. Głębokość otworów produkcyjnych i chłonnych jest stosunkowo umiarkowana i wynosi 3200 m. Natomiast temperatura wody geotermalnej jest, jak na stosunki krajowe niezwykle wysoka i wynosi 110°C przy wydajności otworu 200 m³/h, czyli 4800 m³/d. Przekracza zatem wydajność wody uzyskiwanej z naturalnych ujęć wody pitnej dla miasta Czarnków. Niezwykle korzystne jest położenie zwierciadła statycznego wody względem poziomu terenu na głębokości 40 m, co umożliwi bezproblemowe jej pompowanie. Rezultatem powyższych danych jest roczna ilość ciepła dostarczanego odbiorcom, która wynosi 300000 GJ. Strop utworów pod dnem doliny Noteci zalega na głębokości od 17 do 30 m. Wody tego poziomu nie są niestety oddzielone od powierzchni żadną warstwą utworów nieprzepuszczalnych, dlatego narażone są na zanieczyszczenie zarówno przez infiltrację skażeń z wodą opadową z powierzchni gruntu oraz infiltrację zanieczyszczonej wody prowadzonej przez rzekę Noteć.

3.1.5. Warunki glebowe

Skatą macierzystą na omawianym terenie są utwory polodowcowe zlodowacenia środkowopolskiego i bałtyckiego. W warstwie przypowierzchniowej dominują utwory piaszczyste i gliniaste. Na skałach tych najczęściej spotyka się gleby wykształcone pod wpływem procesu płowienia, bielcowania, oglejenia, brunatnienia i murszenia.

W rejonie Czarnkowa przeważają gleby brunatnoziemne (na wysoczyźnie) oraz organiczne (na terasie zalewowej pradoliny Noteci).

Gleby brunatnoziemne powstały w warunkach klimatu umiarkowanego wilgotnego pod wpływem lasów liściastych lub mieszanych z różnych skał macierzystych zasobnych w wapń. Na ich wytworzenie istotny wpływ miał proces brunatnienia. Gleby brunatnoziemne nie ulegają zakwaszeniu na skutek intensywnego obiegu biologicznego pierwiastków zasadowych, charakterystycznego dla wielogatunkowych lasów liściastych. Brunatna barwa gleb pochodzi od związków żelaza i brunatnych związków próchnicznych, które w postaci cienkich błonek powlekają ziarna glinowe. Są one dość żyzne i zasobne w próchnicę - zawartość do 3 - 4%. Ich odczyn i stopień wysycenia zasadami zależy od typu i rodzaju skały macierzystej oraz ilości opadów. W południowej i wschodniej części omawianego terenu w składzie mechanicznym gleb występują przeważnie piaski gliniaste podścielone na głębokości 0,5 – 1,0 gliną. Bonitacyjnie gleby te należą do klasy IIIa, IVa, V i częściowo VI.

W północnej i zachodniej części badanego obszaru w składzie mechanicznym gleby przeważają piaski słabogliniaste całkowite lub podścielone piaskami luźnymi i pyłami. Występują tam gleby klasy VI i V. Gleby te podlegają silnej erozji na zboczach o dużym nachyleniu oraz charakteryzują się głęboko zalegającą wodą gruntową.

Z kolei w dolinie Noteci występują gleby torfowo – mułowe i murszowe, a lokalnie czarne ziemie zdegradowane. Gleby te powstały w warunkach hydrogenicznych. Skałą macierzystą dla nich są piaski rzeczne, namuły organiczne i torfy oraz lokalnie deluwialne piaski gliniaste. Cechą charakterystyczną jest wysoki i zmienny poziom wód gruntowych związany z poziomem wody w Noteci. Ze względu na płytkie zaleganie wody gruntowej, gleby te rzadko odczuwają niedobór wilgoci, a nawet okresowo są nadmiernie wilgotne. Bonitacja tych gleb waha się od klasy IV do VI. Gleby w przeważającej części mają odczyn kwaśny (lekko kwaśny - 29%, kwaśny - 32%, bardzo kwaśny - 23%). Gleby o odczynie obojętnym zajmują 11% powierzchni, a o odczynie zasadowym 5%. Stąd wynika potrzeba wapniowania tych gleb. Zakwaszenie gleb jest wynikiem przede wszystkim stosowania nawozów amonowych przez współczesne rolnictwo i leśnictwo oraz napływem zanieczyszczeń z obszaru wschodnich Niemiec.

Przydatność rolnicza gleb jest bardzo zróżnicowana. W obrębie gruntów ornych wyróżnia się 9 kompleksów przydatności rolniczej gleb. W Czarnkowie mamy do czynienia z kompleksem 2, czyli pszennym dobrym, kompleksem 5 - żytnim, kompleksem 6 - żytnim słabym, kompleksem 7 - żytnim bardzo słabym oraz kompleksem 9, a więc zbożowo - pastewnym słabym. Na wysoczyźnie występują gleby średnio urodzajne, które często podlegają niedoborowi wilgoci i procesowi erozji, gdyż położone są w strefie dużych spadków. Natomiast w dolinie Noteci gleby zaliczane są do kompleksu trwałych użytków

zielonych, a więc średnio i słabo urodzajnych. Na obrzeżach i lokalnie w centrum doliny występuje kompleks zbożowo – pastewny.

Na badanym terenie uprawiane są głównie: żyto, owies i ziemniaki, a w mniejszym stopniu pszenica, jęczmień, rzepak oraz buraki pastewne. Grunty rolniczo nieprzydatne oraz niektóre grunty VI klasy bonitacyjnej występujące na zboczach o dużych spadkach pokrywa roślinność ruderalna, sosna samosiejka, trawy i jeżyna. Przy ulicy Chodzieskiej i Brzezińskiej oraz ulicy Wronieckiej znajdują się kompleksy ogrodów działkowych, a na niektórych zboczach niezalesionych są sady. W dolinie Noteci występują głównie łąki i pastwiska lokalnie wykorzystywane na uprawę roślin okopowych i pastewnych.

3.1.6.Lasy

Lasy w Czarnkowie zajmują ponad 11 % powierzchni miasta. Czarnków zaliczany jest do nadleśnictwa: Krucz oraz Sarbia, podlegając pod Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Pile. W lasach dominują siedliska boru świeżego i mieszanego, przeważa sosna tworząc jednogatunkowe drzewostany, a na siedliskach żyzniejszych mieszane ze świerkiem. Na obszarach podmokłych często występuje brzoza, olcha i jesion. Wszystkie kompleksy leśne zaliczane są do I kategorii zagrożenia pożarowego. Największy kompleks leśny stanowi Puszcza Notecka. Blisko 30% lasów z racji spełniania funkcji pozaprodukcyjnych ma status lasów ochronnych. Są to głównie lasy glebochronne, wodochronne, nasienne, lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, a także stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej i in. Drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem, wymagające przebudowy, stanowią około 10 %. Są to drzewostany występujące głównie na siedliskach lasowych. Duża powierzchnia litych drzewostanów sosnowych wynika z preferowania w przeszłości monokultur ze sztucznego odnowienia lasu.

3.1.7.Warunki klimatyczne

Miasto Czarnków położone jest w strefie pośredniej, między wpływami zarówno klimatu kontynentalnego, jak i oceanicznego. Taka lokalizacja powoduje wielką zmienność i krótkotrwałość jednego typu pogody. Masy powietrza znad oceanu Atlantyckiego charakteryzują się dużą wilgotnością, co latem wpływa na wzrost zachmurzenia i ilości opadów atmosferycznych, a zimą wiąże się z ociepleniem i dużym zachmurzeniem. Masy te najczęściej zalegają latem i jesienią. Natomiast rzadziej napływające powietrze znad kontynentu azjatyckiego i Europy Wschodniej oddziałuje wręcz przeciwnie. Obecność tego powietrza obserwuje się najczęściej zimą i wiosną. Odznacza się ono małą zawartością pary wodnej. Podczas jego zalegania wiosną występują liczne przymrozki, a zimy są mroźne i słoneczne. Sporadycznie notuje się też

obecność powietrza arktycznego, które przynosi pogodę bardzo zmienną, ze znacznymi zmianami temperatury i wiosenne przymrozki oraz powietrza zwrotnikowego, które niesie okresy gwałtownego ocieplenia pojawiającego się niekiedy zimą oraz sporadycznie latem. Duży obszar leśny oraz rozległa dolina rzeki Noteci sprzyjają tworzeniu się specyficznego makroklimatu. Obecność terenów podmokłych (torfowisk, bagien, dolin rzecznych) powoduje wzrost wilgotności powietrza. Na otwartych polnych terenach mogą okresowo występować bardzo silne, porywiste wiatry stwarzając niekorzystne warunki aerosanitarne. Na terenie miasta Czarnków, z uwagi na źródła niskiej emisji oraz bliskość innych ośrodków miejskich (Trzcianka, Krzyż, Wieleń) może dochodzić do lokalnego wzrostu temperatur, szczególnie w okresie zimowym oraz zwiększonej ilości mgieł ze względu na wzrost zanieczyszczenia.

Wiatry najczęściej wieją z kierunków zachodnich oraz południowo - zachodnich (w okresie letnim dominują wiatry z kierunków: południowo - zachodnich, zachodnich oraz północno - wschodnich, natomiast w okresie zimowym z kierunków: południowo - zachodnich i zachodnich), niosąc ze sobą wilgoć, zachmurzenie, opady i częste zmiany pogody. Są to jednocześnie wiatry o największej prędkości. 6,1% przypadków to wiatry o prędkości > 10 m/s, następnie 16,9 % przypadków to wiatry o prędkościach od 6,0 do 10,0 m/s, 34,3% przypadków to wiatry o prędkościach w granicy od 2,0 do 6,0 m/s, a 12,0% przypadków to wiatry o prędkościach od 0,0 do 2,0 m/s.

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,8°C. Najzimniejszym miesiącem jest styczeń, a najcieplejszym lipiec. Średnia temperatura powietrza lipca kształtuje się na poziomie +18°C, natomiast w styczniu równa się -2°C. Największe różnice w średnich temperaturach miesięcznych zaznaczają się w okresie wiosny i jesieni, kiedy to między marcem a kwietniem oraz kwietniem a majem następuje największy wzrost temperatury, a między wrześniem a październikiem oraz październikiem i listopadem następuje największy jej spadek, z miesiąca na miesiąc. Roczne wahania temperatury wynoszą od 20°C do 21°C. Dni przymrozkowe notuje się już we wrześniu, przy stopniowym, powolnym wzroście ich liczby aż do grudnia i wynoszą one około 100 - 115 dni w ciągu roku. Dni mroźnych z temperaturą poniżej -10°C jest około 30 - 35, a dni pochmurnych około 150. W rezultacie długość trwania dni ciepłych z temperaturą powyżej +15°C wynosi około 90 dni. Okres wegetacyjny, tj. ilość dni z temperaturą powyżej +5°C, wynosi około 210 - 215 dni w roku i rozpoczyna się między 1 a 5 kwietnia, a kończy między 1 a 5 listopada.

Średnia roczna suma opadów oscyluje na poziomie 550 mm. Maksymalne opady występują w okresie letnim i średnio w lipcu wynoszą około 70 mm. Ilość opadów półrocza letniego jest większa od półrocza zimowego. W styczniu notuje się opady poniżej 30 mm. Okresy posuszne oraz nadmiernie wilgotne uwarunkowane są panującymi nad danym terytorium układami atmosferycznymi. Długotrwałe susze

panują w czasie zalegania układów wyżowych, najczęściej i najdłużej utrzymujących się jesienią. Okresy suszy mogą mieć niekiedy nawet znaczne sumy opadów, co wynika z pojedynczych opadów o dużym natężeniu, spływających po wysuszonej glebie. Dni z opadem powyżej 0,1 mm jest około 160 w ciągu roku. Natomiast wartość roczna P-E (opad - parowanie) wynosi około 250 mm. Opady śnieżne występują w dużej zmienności. Pierwszy opad śniegu pojawia się zazwyczaj między 25 października a 25 listopadem, a ostatnie opady śniegu wiosną występują od 11 marca do 21 kwietnia. Liczba dni z pokrywą śnieżną waha się od 50 do 65.

3.2. Obszary i obiekty poddane ochronie

3.2.1. Obszar chronionego krajobrazu „Dolina Noteci”

Obszar chronionego krajobrazu „Dolina Noteci” obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełniącą funkcję korytarzy ekologicznych. Obszar chronionego krajobrazu na przedmiotowym terenie został ustanowiony w drodze Uchwały Nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim (Dz. Urz. z 1989 r. Nr 11, poz. 95).

„Dolina Noteci” leży niemal w całości w makroregionie Pradoliny Toruńsko – Eberswaldzkiej i mezoregionie Doliny Środkowej Noteci. Charakteryzuje ją krajobraz łąkowo – polno – osadniczy, a fragmentarycznie jeziorno – leśno – łąkowy. W samej pradolinie rzeki Noteć przeważa ekosystem łąkowy tzw. Nadnoteckie Łęgi, które mają duże znaczenie dla gospodarki hodowlanej. Spotyka się również sady oraz pola z zadrzewieniami. Nadnoteckie Łęgi o powierzchni powyżej 10 tys. ha, to fragment dolnego biegu Noteci. Obszar ten pokrywają w większości torfowiska niskie i zalewowe łąki - łęgi. Niegdyś w bagiennej dolinie Noteci dominowały lasy łąkowe wierzbowo - topolowe, które zostały zlikwidowane przez rozwijające się rolnictwo i przekształcone w żyzne łąki łąkowe. Fragmenty takich lasów, zbliżone do naturalnych, zachowały się jeszcze koło śluz: Nowe, Lipica i Rosko. Nadnoteckie Łęgi urozmaicone są dużą ilością starorzeczy, kanałów i zarastających torfianek. Te ostatnie spotkać można koło Radolina, Jędrzejowa i Zofiowa. Nadnoteckie Łęgi są ostoją ptaków o randze europejskiej (siekowiec, bocian biały, bocian czarny). Dolina Noteci jest najbardziej zagrożona degradacją.

3.2.2. Pomniki przyrody

W mieście Czarnków odnotowano jeden pomnik przyrody. Jest nim dąb bezszypułkowy o obwodzie 408 cm, znajdujący się na terenie siedziby Starostwa Powiatowego.

3.2.3. Obszary NATURA 2000

Sieć NATURA 2000 to sposób wypełnienia zobowiązań Unii Europejskiej, nałożonych przez Konwencję z Rio. Podstawę prawną sieci Natura 2000 stanowią dwa akty prawne: tzw. Dyrektywa Ptasia oraz Dyrektywa Siedliskowa. Przewidują one stworzenie systemu obszarów, połączonych korytarzami ekologicznymi, tworzących razem spójną funkcjonalnie sieć ekologiczną. Jej zadaniem będzie utrzymanie różnorodności biologicznej przez ochronę najcenniejszych, najrzadszych elementów przyrody, ale też najbardziej typowych, wciąż jeszcze powszechnych układów przyrodniczych, charakterystycznych dla regionów biogeograficznych (np. alpejskiego, atlantyckiego, kontynentalnego itp.).

Tworzenie takiej sieci jest obowiązkiem każdego kraju członkowskiego UE, gdyż dyrektywy unijne mają charakter tzw. „twardego prawa”, a więc muszą być przestrzegane pod groźbą sankcji finansowych. Jej podstawowym celem jest ochrona przyrodniczego dziedzictwa Europy i realizacja idei zrównoważonego rozwoju w skali ponadkrajowej.

Na terenie Czarnkowa występują:

- „Nadnoteckie Łęgi” – specjalny obszar ochrony (kod PLB 300003). Obszar rozciąga się wzdłuż Doliny Noteci od Wielenia do ujścia Gwdy. Pokrywają go łąki zalewowe, torfowiska niskie, pośród których występują kanały i rowy odwadniające, starorzecza i wypełnione wodą doły potorfowe. Część terenu porośnięta jest krzewami i drzewami, a łąki są intensywnie użytkowane. Dominują siedliska łąkowe i zaroślowe, które zajmują 87% powierzchni obszaru, mniejszy jest udział siedlisk rolniczych – 6% obszaru, torfowisk, bagien, roślinności na brzegach wód, młaków – 5% i lasów liściastych – 2% powierzchni obszaru.

Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG występujące na obszarze chronionym: *Alcedo atthis*, *Anas clypeata*, *Anas crecca*, *Anas penelope*, *Anas querquedula*, *Anser albifrons*, *Anser fabalis*, *Anthus campestris*, *Aquila pomarina*, *Botaurus stellaris*, *Chlidonias Niger*, *Ciconia ciconia*, *Circus aeruginosus*, *Circus pygargus*, *Crex crex*, *Cygnus columbianus bewickii*, *Emberiza hortulana*, *Gallinago media*, *Grus grus*, *Haliaeetus albicilla*, *Ixobrychus minutus*, *Lanius collurio*, *Limosa limosa*, *Luscinia svecica*, *Milvus migrans*, *Milvus milvus*, *Numenius arquata*, *Philomachus pugnax*, *Pluvialis apricaria*,

Porzana Parva, Porzana porzana, Sylvia nisoria, Tringa totanus oraz Vanellus vanellus. Występują tu co najmniej 23 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz od 7 do 9 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. W okresie lęgowym obszar zasiedla więcej niż 1% populacji krajowej podrózniczka i kulika wielkiego. W stosunkowo wysokiej liczebności występują również: bąk, bocian biały, dziwonia i derkacz. W okresie wędrownym gęś zbożowa występuje w koncentracjach do 3000 osobników. Znajduje się tutaj jedno z nielicznych w Polsce (istniejące do 1951 r.) stanowisko kaldezi dziewięciornikowatej *Caldesia parnassifolia*. Potencjalne zagrożenie dla tego terenu stanowi osuszanie oraz trzebież drzew i krzewów, a także eutrofizacja zbiorników wodnych.

„Nadnoteckie Łęgi” to ostoja ptaków takich jak:

- <i>Botaurus stellaris</i> ,	- <i>Crex crex</i> ,
- <i>Ixobrychus minutus</i> ,	- <i>Grus grus</i> ,
- <i>Ciconia ciconia</i> ,	- <i>Philomachus pugnax</i> ,
<i>Cygnus columbianus bewickii</i> ,	- <i>Gallinago media</i> ,
- <i>Milvus migrans</i> ,	- <i>Chlidonias niger</i> ,
- <i>Milvus milvus</i> ,	- <i>Alcedo atthis</i> ,
- <i>Haliaeetus albicilla</i> ,	- <i>Anthus campestris</i> ,
- <i>Circus aeruginosus</i> ,	- <i>Luscinia svecica</i> ,
- <i>Circus pygargus</i> ,	- <i>Sylvia nisoria</i> ,
- <i>Aquila pomarina</i> ,	- <i>Lanius collurio</i> ,
- <i>Porzana porzana</i> ,	- <i>Emberiza hortulana</i> .
- <i>Porzana parva</i> ,	

Regularnie występujące ptaki migrujące to:

- <i>Anser fabalis</i> ,	- <i>Certhia brachydactyla</i> ,
- <i>Anser albifrons</i> ,	- <i>Remiz pendulinus</i> ,
- <i>Anas penelope</i> ,	- <i>Lanius excubitor</i> ,
- <i>Anas crecca</i> ,	- <i>Serinus serinus</i> ,
- <i>Anas querquedula</i> ,	- <i>Carpodacus erythrinus</i> .

Do ssaków należą:

- <i>Limosa limosa</i> ,	- <i>Castor fiber</i> ,
- <i>Numenius arquata</i> ,	- <i>Alces alces</i> .
- <i>Tringa totanus</i> ,	
- <i>Riparia riparia</i> ,	
- <i>Saxicola rubetra</i> ,	
- <i>Locustella luscinioides</i> ,	
- <i>Acrocephalus arundinaceus</i> ,	

Rośliny występujące na terenie „Nadnoteckich łągów” to:

- *Caldesia parnassifolia*.
- „Dolina Noteci” - specjalny obszar ochrony (PLH 300004), charakteryzujący się wybitnymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi. Jest to najlepiej zachowany w Wielkopolsce (i jeden z najcenniejszych w Polsce) duży obszar torfowisk niskich. Obszar obejmuje część doliny Noteci między miejscowościami Wieleń, a Bydgoszczą. Teren ten przecinają liczne kanały i rowy odwadniające. Częste są starorzecza i wypełnione wodą doły potorfowe. Miejscami występują rozległe płaty łągów. Łąki są intensywnie użytkowane. Ostoja jest też ważnym korytarzem ekologicznym o randze międzynarodowej. Potencjalne zagrożenie dla „Doliny Noteci” stanowi osuszanie oraz wycinanie drzew i krzewów, dopływ zanieczyszczeń z Gwdy oraz bliskie sąsiedztwo żwirowni (Walkowice), browaru (Czarnków). Obszar obejmuje bogatą mozaikę siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG (16 rodzajów), z priorytetowymi lasami łągowymi i dobrze zachowanymi kompleksami łąkowymi, choć łącznie zajmują one poniżej 20% powierzchni obszaru. Notowano tu też 8 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. W okolicach Nakła na początku XX w. występowała bogata populacja *Coenagrion ornatum*. Rekomenduje się jego restytucję na tym terenie. Obszar częściowo pokrywa się z ważną ostoją ptasią o randze europejskiej E-33. Ostoja jest też ważnym korytarzem ekologicznym o randze międzynarodowej.

Obszar obejmuje w powiecie czarnkowsko - trzcianeckim: miasto Czarnków, gminę Czarnków, gminę Trzcianka, miasto Wieleń oraz gminę wiejską Wieleń. Natomiast poza powiatem czarnkowsko - trzcianeckim „Dolina Noteci” obejmuje gminy: Chodzież, Szamocin i Piłę.

Siedliska występujące na terenie powiatu czarnkowsko - trzcianeckiego to:

- miasto Czarnków – lasy łągowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe,
- gmina Czarnków – łąki selernicowe,
- gmina Trzcianka – łągowe lasy dębowo – wiązowo - jesionowe,
- miasto Wieleń – murawy kserotermiczne (w tym ze stanowiskami storczyków),
- gmina Wieleń – niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie.

Ponadto do ważnych typów siedlisk należą: starorzecza i inne naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne, zalewane muliste brzegi rzek, suche wrzosowiska, górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (dotyczy płątów stosunkowo bogatych florystycznie), zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, a także górskie i niżowe ziótorośla nadrzeczne i okrajkowi.

Lasy iglaste zajmują tu 2% powierzchni, lasy liściaste - 4%, siedliska łąkowe i zaroślowe - 85%, siedliska rolnicze - 5%, natomiast torfowiska, bagna, roślinność na brzegach wód oraz młaki - 2% powierzchni obszaru. Wody śródlądowe (stojące i płynące) stanowią 2% powierzchni terenu.

Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy występujące na obszarze chronionym: *Angelica Palustris*, *Aspius aspius*, *Bombina bombina*, *Castor fiber*, *Cottus gobio*, *Lutra lutra*, *Lycaena helle* i *Misgurnus fossilis*.

„Dolina Noteci” to także ważne ostoje ptaków o randze europejskiej. Występują tu następujące gatunki ptaków:

- *Botaurus stellaris*,
- *Ixobrychus minutus*,
- *Ciconia ciconia*,
- *Milvus migrans*,
- *Milvus milvus*,
- *Haliaeetus albicilla*,
- *Circus aeruginosus*,
- *Circus pygargus*,
- *Aquila pomarina*,
- *Porzana porzana*,
- *Porzana parva*,
- *Crex crex*,
- *Grus grus*,
- *Gallinago media*,
- *Chlidonias niger*,
- *Alcedo atthis*,
- *Dryocopus martius*,
- *Anthus campestris*,
- *Luscinia svecica*,
- *Sylvia nisoria*,
- *Lanius collurio*, - *Emberiza hortulana*.

Regularnie występujące ptaki migrujące to:

- *Anas crecca*,
- *Numenius arquata*,
- *Tringa totanus*.

Do ssaków należą:

- *Castor fiber*,
- *Lutra Lutra*,
- *Alces alces*.

Ważne płazy i gady to:

- *Bombina bombina*.

Ryby występujące na obszarze Natura 2000 to:

- *Aspius aspius*,
- *Misgurnus fossilis*,
- *Cottus gobio*.

Do bezkręgowców należą:

- *Lycaena helle*,
- *Coenagrion ornatum*.

3.2.4. Korytarz ekologiczny

W granicach miasta Czarnków znajduje się korytarz ekologiczny „Środkowa Dolina Noteci”.

4. Dziedzictwo i zasoby kulturowe

Walory środowiska kulturowego Czarnkowa tkwią w jego historii. Rozwój Czarnkowa jako jednostki osadniczej i terytorialnej postępował równolegle, a początki jego należy odnieść do wieku IX i X. W tych czasach mógł pełnić rolę czoła opolnego lub grodu plemiennego. W czasach konsolidowania się państwa wczesnofeudalnego w Gnieźnie i Poznaniu, pełnił rolę strategicznego grodu nadnoteckiego wraz z Kostrzynie, Sanokiem, Wieleniem i Ujściem. Jako gród strategiczny Czarnków nie miał zapewne zrazu przynależnego kasztelanom obszaru administracyjnego, który powstał dopiero w czasach, gdy granice państwa polskiego rozszerzyły się poza północny brzeg Noteci, tzn. w latach 1113 - 1122 za panowania Bolesława Krzywoustego. Przypuszczalne powiązanie funkcjonalne z wspomnianymi wyżej grodami, jak również specyficzny układ topograficzny południowego biegu Noteci, wpłynęły na wytworzenie się w średniowieczu wrzeciona komunikacyjnego osady wzdłuż łuku rzeki. Był to już zespół osadniczy, w skład którego wchodziły umocniony gród z kościołem św. Andrzeja (XI w.), zlokalizowany na wzniesieniu wśród bagien (w rejonie obecnego browaru), małe podgrodzie na południe od niego, służebna wieś Rybaki (Kisy, Chyże) oraz wspomniana osada targowa z kościołem św. Marii Magdaleny (XIII w.).

Tworząca się w XIII w. sieć parafialna i wynikające z niej granice terytorialne poszczególnych parafii mogą jedynie pośrednio informować o zasięgu kasztelanii czarnkowskiej jako jednostki podziału terytorialnego. Miasto powstałe z osady targowej początkowo funkcjonujące przypuszczalnie na prawie książęcym, otrzymuje przywilej lokacyjny na prawie obcym w XIV w. W nim ma swoją dzielnicę ludność żydowska, której szkoła i synagoga znajdowały się w rejonie obecnego Placu Jana Karłowicza (skrzyżowanie ulic: Wodnej, Gdańskiej i Staromiejskiej). Do dzisiaj zachował się cmentarz żydowski przy ulicy Poznańskiej, będący obiektem konserwatorsko chronionym.

Kształt układu drogowego średniowiecznej osady targowej i miasta lokacyjnego zdefiniował zasięg strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej. W jej obrębie obowiązują stosowne przepisy dotyczące m.in. wyburzeń, budowy nowych obiektów i zmian układu komunikacyjnego.

Strefa ochrony archeologicznej pokrywa się w zasadzie ze strefą ochrony konserwatorskiej i obowiązuje w niej zakaz dokonywania wykopów ciężkim sprzętem budowlanym w strefie warstwy kulturowej. Układ drogowy w strefie ścisłej ochrony konserwatorskiej jest reliktem kulturowym i podlega ochronie.

4.1. Wykaz zabytków archeologicznych

Do stanowisk archeologicznych objętych ochroną konserwatorską –**ujętych w gminnej ewidencji zabytków archeologicznych** należą:

(3A) CZARNKÓW, STAN. 3, OB. AZP 42-24/4

- 2 połowa X w./początek XII w.
- XIV-XVI w. – miasto lokacyjne
- okres nowożytny

(4A) CZARNKÓW, STAN. 4, OB. AZP 42-24/5

- XIV - XVI w. – miasto lokacyjne, osada przedlokacyjna
- XVII – XIX w. – miasto nowożytne

(5A) CZARNKÓW, STAN. 5, OB. AZP 42-24/6

- XIV - XVI w. – miasto lokacyjne
- XVII – XIX w. – miasto nowożytne

(6A) CZARNKÓW, STAN. 7, AZP 42-24/8

- epoka żelaza, okres HaD; kultura pomorska

(7A) CZARNKÓW, STAN. 1, OB. AZP 42-24/9

- IV EB-HaC/D- cmentarzysko ciałopalne

(8A) CZARNKÓW, STAN. 31, OB. AZP 42-24/100

- wczesne średniowiecze
- okres nowożytny

(9A) CZARNKÓW, STAN. 32, OB. AZP 42-24/101

- wczesne średniowiecze
- okres nowożytny

(10A) CZARNKÓW, STAN. 33, OB. AZP 42-24/102

- okres nowożytny

(11A) CZARNKÓW, STAN. 34, OB. AZP 42-24/103

- wczesne średniowiecze
- późne średniowiecze

(2A) CZARNKÓW, STAN. 35, OB. 42-24/104

- epoka brązu (kultura łużycka)

(12A) CZARNKÓW, STAN. 36, OB. AZP 42-24/116

- okres nowożytny
- okres wpływów rzymskich (kultura łużycka)

(13A) CZARNKÓW, STAN. 37, OB. AZP 42-24/117

- późne średniowiecze/okres nowożytny

(1A) CZARNKÓW, STAN. 38, OB. 42-24/118 (1A)

- późne średniowiecze

(14A) CZARNKÓW, STAN. 39, OB. AZP 42-24/119

- epoka brązu, VEB (kultura łużycka) – skarb brązowy

(15A) CZARNKÓW, STAN. 40, OB. AZP 42-24/120

- XVIII w. – skarb monet

CZARNKÓW, miasto wpisane do rejestru zabytków, STAN. 5, 4, 3, OB. AZP 42-24/6, 5, 4

- połowa X w. – początek XII w. - grodzisko, osada otwarta
- XIV - XVI w. – miasto lokacyjne, osada przedlokacyjna
- XVII – XIX w. – miasto nowożytne

Do zabytków archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków zaliczono średniowieczne i nowożytne nawarstwienia kulturowe miasta, zabytkowe założenia urbanistyczne miasta Czarnków wpisane do rejestru zabytków pod numerem A-719 decyzją z dnia 13.12.1990 r.

Zespoły stanowisk

(I) Zespół 1.

Wykaz stanowisk w zespole:

CZARNKÓW, STAN. 1, OB. AZP 42-24/9

CZARNKÓW, STAN. 7, OB. AZP 42-24/8

Jednostki kulturowe w zespole:

KULTURA POMORSKA

ŚREDNIOWIECZE

(II) Zespół 2.

a. Wykaz stanowisk w zespole:

CZARNKÓW, STAN. 3, OB. 42-24/4

CZARNKÓW, STAN. 5, OB. AZP 42-24/6

CZARNKÓW, STAN. 4, OB. AZP 42-24/5

CZARNKÓW, STAN. 40, OB. AZP 42-24/120

b. Jednostki kulturowe w zespole:

OSADA PRZEDLOKACYJNA

2 POŁOWA X w./POCZĄTEK XI w.

XIV - XVI w. - MIASTO LOKACYJNE

XVII – XIX w.- MIASTO NOWOŻYTNE

XVIII- SKARB MONET

(III) Zespół 3. CZARNKÓW

Wykaz stanowisk w zespole:

CZARNKÓW, STAN. 31, OB. AZP 42-24/100

CZARNKÓW, STAN. 32, OB. AZP 42-24/101

CZARNKÓW, STAN. 33, OB. AZP 42-24/102

CZARNKÓW, STAN. 34, OB. AZP 42-24/103

CZARNKÓW, STAN. 36, OB. AZP 42-24/116

CZARNKÓW, STAN. 37, OB. AZP 42-24/117

CZARNKÓW, STAN. 39, OB. AZP 42-24/119

Jednostki kulturowe w zespole:

EPOKA BRĄZU; VEB (KULTURA ŁUŻYCKA)

OKRES WPŁYÓW RZYMSKICH (KULTURA WIELBARSKA)

WCZESNE ŚREDNIOWIECZE

PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE

OKRES NOWOŻYTNY

Spis stanowisk archeologicznych poza zespołami

CZARNKÓW, STAN 2, OB.42-24/1 – obecnie stanowisko znajduje się poza administracyjnymi granicami miasta.

- średniowiecze

CZARNKÓW, STAN. 35, OB. 42-24/104

- epoka brązu (kultura łużycka)

CZARNKÓW, STAN. 38, OB. 42-24/118

- późne średniowiecze

4.2. Wykaz zabytków nieruchomości

Do historycznych zespołów i obiektów budowlanych objętych ochroną konserwatorską – wpisanych do **EWIDENCJI ZABYTKÓW NIERUCHOMYCH** należą (podkreślone zabytki wpisane zostały do rejestru zabytków):

Kategoria – historyczne układy przestrzenne urbanistyczne i ruralistyczne

- UKŁAD URBANISTYCZNY, XIV–1. poł. XX w.:
Układ i rozplanowanie miasta wraz z liniami historycznej zabudowy i zabytkowym układem budowlanym, Nr rejestru A-719 z dnia 13.12.1990 r.;

Kategoria – budownictwo sakralne:

- ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO RZYMSKOKATOLICKIEGO PW. ŚW. MARII MAGDALENY, ul. Kościelna 1:
 - a) kościół, mur., ok. 1570, ok. 1632 Kaplica Biczowania, ok. 1757 Kaplica Św. Antoniego, wieża 1855, Nr rejestru 74/A z dnia 04.03.1931 r., 824/Wlkp/A z 24 listopada 2010 r.,
 - b) plebania, ok. 1905 r., murowana,
 - c) cmentarz przykościelny, XVI w., Nr rejestru 824/Wlkp/A z 24 listopada 2010 r.;

Kategoria – cmentarze

- CMENTARZ RZYMSKOKATOLICKI, ul. Kościuszki, XVIII w.,
- CMENTARZ RZYMSKOKATOLICKI PRZY KOŚCIELE PARAFIALNYM P.W. ŚW. MARII MAGDALENY, ul. Kościuszki, XVII w.,
- CMENTARZ EWANGELICKI, ul. Parkowa 57, pocz. XX w.,
- CMENTARZ EWANGELICKI, ul. Wroniecka 13, pocz. XX w.,
- CMENTARZ ŻYDOWSKI, ul. Podgórna, XVI/XVII w.,
- ZESPÓŁ CMENTARZA ŻYDOWSKIEGO, ul. Poznańska 11, nieczynny, Nr rejestru A-754 z dnia 07.06.1994 r.:
 - a) cmentarz żydowski, 1812 r.,
 - b) dom przedpogrzebowy, pocz. XX w., murowany,
- CMENTARZ KOMUNALNY, ul. Rolna, 1965 r.;

Kategoria – budownictwo użyteczności publicznej:

- STAROSTWO, ul. Rybaki 3, 1906–1911, murowane,
- RATUSZ, OB. URZĄD MIASTA, pl. Wolności 6, ok. poł. XIX w., murowany, remont 1998-2000, Nr rejestru 1461/A z dnia 03.04.1963 r.,
- URZĄD ZIEMSKI, OB. BUDYNEK ADMINISTRACYJNY STAROSTWA POWIATOWEGO, ul. Kościuszki 88, 1906 r., murowany,
- SIEDZIBA KAHAŁU – ZARZĄDU GMINY ŻYDOWSKIEJ, OB. KAMIENICA, ul. Łąkowa 14, 1906 r., murowana,
- SZPITAL POWIATOWY, ul. Kościuszki 94, ok. 1900 r., murowany,
- APTEKA „POD CZARNYM ORŁEM”, OB. DOM, ul. Wroniecka 9, 2. poł. XIX w., murowana,

- POCZTA, ul. Kościuszki 45, ok. 1893 r., murowana,
- POCZTA KONNA, OB. KAMIENICA, ul. Wroniecka 14, 4. ćw. XIX w., murowana,
- ZESPÓŁ GIMNAZJUM, OB. LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO, ul. Kościuszki 90/92;
 - a) gimnazjum, ob. Liceum Ogólnokształcące, ul. Kościuszki 92, ok. 1906 r., murowane,
 - b) willa gimnazjalna, ob. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, ul. Kościuszki 90, ok. 1900 r., murowana,
 - c) sala gimnastyczna, ul. Kościuszki 90, ok. 1906 r., murowana,
- ZESPÓŁ SZKOŁY, OB. SZKOŁY PODSTAWOWEJ, ul. Wroniecka 28:
 - a) szkoła, ob. Szkoła Podstawowa, 1888 r., murowana,
 - b) budynek gospodarczy, 1888 r., murowany,
- SZKOŁA, OB. MUZEUM ZIEMI CZARNKOWSKIEJ I BIBLIOTEKA, ul. Wroniecka 32, ok. 1890 r., murowana,
- SZKOŁA ŻYDOWSKA I DOM RABINA, OB. KAMIENICA, pl. Jana Karaskiego 8, poł. XIX w., murowana,
- KOMISARIAT STRAŻY GRANICZNEJ, OB. BUDYNEK ADMINISTRACYJNY KRUS, ul. Kościuszki 87, ok. 1900 r., murowany,
- ZESPÓŁ DWORCA KOLEJOWEGO:
 - a) dworzec kolejowy, ul. Dworcowa 1, 1911 r., murowany,
 - b) magazyn, ul. Dworcowa 1, ok. 1911 r., murowany,
 - c) wieża ciśnień, ul. Dworcowa 1, 1896 r., murowano-drewniana,
 - d) dom pracowników kolei [1], ul. Dworcowa 2, pocz. XX w., murowany,
 - e) dom pracowników kolei [2], ul. Dworcowa 3, pocz. XX w., murowany,
 - f) dom pracowników kolei [3], ul. Dworcowa 4, pocz. XX w., murowany;

Kategoria – zespoły pałacowe i dworskie oraz folwarczne:

- DWOREK ŚWINIARSKICH, OB. DOM, ul. Rybaki 28, 2. poł. XVIII w., murowany, 1997 remont elewacji, Nr rejestru 429/A z dnia 29.11.1968 r.;

Kategoria – zabudowa mieszkalna:

Pl. Bartoszką – zmiana nazwy placu na pl. Jana Karaskiego (na podstawie Zarządzenia Zastępczego nr. KIN-I.4102.22.2018.16 Wojewody Wielopolskiego z dnia 19.02.2018 r.)

- KAMIENICA Nr 2, ok. 1900 r., murowana,
- DOM Nr 4, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 9, 4. ćw. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 10, 4. ćw. XIX w., murowana,
- DOM Nr 11, k. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 12, ok. 1900 r., murowana,
- ZESPÓŁ KAMIENIC Nr 13:
 - a) kamienica [1], 4. ćw. XIX w., murowana,
 - b) kamienica [2], pocz. XX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 14, ok. 1900 r., murowana,
- KAMIENICA Nr 15, ok. 1907 r., murowana;

ul. Bednarska:

- DOM Nr 2, ok. 1930 r., murowany,
- DOM Nr 5, ok. 1930 r., murowany,
- DOM Nr 6, ok. 1930 r., murowany;

ul. Browarna:

- DOM Nr 2, 1. poł. XIX w., murowany;

ul. Brzezińska:

- DOM Nr 2, 1928 r., murowany;

ul. Gdańska:

- DOM Nr 1, k. XIX w., murowany,
- ZESPÓŁ DOMU Nr 2:
 - a) dom, XIX/XX w., murowany,
 - b) budynek gospodarczy [1], pocz. XX w., murowany,
 - c) budynek gospodarczy [2], pocz. XX w., murowany,
- DOM Nr 3, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 4, ok. 1905 r., murowany,
- DOM Nr 6, XIX/XX w., murowany,
- DOM Nr 7, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 9, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 10, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 11, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 12, pocz. XX w., murowany,
- DOM Nr 13, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 15, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 19, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 21, 4. ćw. XIX w., murowano-ryglowy,
- DOM Nr 22, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 23, ok. 1890 r., murowany,
- DOM Nr 24, XIX/XX w., murowany,
- ZESPÓŁ DOMU NR 25:
 - a) dom, k. XIX w., murowany,
 - b) budynek gospodarczy, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 26, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 27, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 28, poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 30, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 32, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 33, 3. ćw. XIX w., murowany,
- DOM Nr 34, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 36, k. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 37, pocz. XX w., murowana,
- DOM Nr 40, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 45, ok. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 47, k. XIX w., murowany;

ul. Harcerska:

- DOM Nr 3, pocz. XX w., murowany;

ul. Kościelna:

- DOM Nr 5, poł. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 11, ok. 1900 r., murowana;

ul. Kościuszki:

- KAMIENICA Nr 1, k. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 2, 2. poł. XIX w., murowana,

- KAMIENICA Nr 3, ok. 1900 r., murowana,
- DOM Nr 4, k. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 5, OB. BANK SPÓŁDZIELCZY, ok. 1900 r., murowana,
- KAMIENICA Nr 6, pocz. XX w., murowana,
- ZESPÓŁ KAMIENICY Nr 7:
 - a) kamienica, 1910 r., murowana,
 - b) budynek bramny, pocz. XX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 8, 1905 r., odbudowa 1999 r., murowana,
- KAMIENICA Z OFICYNĄ Nr 9, 1910 r., murowano-ryglowe,
- KAMIENICA Nr 10, ok. 1905 r., murowana,
- KAMIENICA Nr 11, 3. ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 12, ok. 1905 r., murowana,
- DOM Nr 13, 3. ćw. XIX w., murowany,
- ZESPÓŁ KAMIENICY Nr 14:
 - a) kamienica, XIX/XX w., murowana,
 - b) budynek gospodarczy, 2. poł. XIX w., murowany,
- ZESPÓŁ KAMIENICY Nr 16:
 - a) kamienica, 1907 r., murowana,
 - b) budynek gospodarczy, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 17, 1815 r., murowany,
- KAMIENICA Nr 18, k. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 20, 1911 r., murowana,
- KAMIENICA Nr 22, ok. 1900 r., murowana,
- ZESPÓŁ KAMIENICY Nr 24:
 - a) kamienica, ok. 1905 r., murowana,
 - b) spichlerz, 2. poł. XIX w., murowano-ryglowy,
- KAMIENICA Nr 28, ok. 1900 r., murowana,
- DOM Nr 30, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 31, 2. poł. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 32, ok. 1910 r., murowana,
- DOM Nr 33, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 35, 2. poł. XIX w., murowany,
- ZESPÓŁ DOMU Nr 37:
 - a) dom, 2. poł. XIX w., murowany,
 - b) budynek gospodarczy, k. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 38, ok. 1900 r., murowana,
- DOM Nr 39, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 41, k. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 43, ok. 1910 r., murowana,
- KAMIENICA Nr 47 a, ok. 1900 r., murowana,
- DOM Nr 47 b, k. XIX w., murowano-ryglowy,
- DOM Nr 51, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 52, ok. 1900 r., murowany,
- DOM Nr 55, 2. poł. XIX w., murowany,
- WILLA Nr 56, 2. poł. XIX w., murowana,
- DOM Nr 57, 2. poł. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 58, XIX/XX w., murowana,
- ZESPÓŁ KAMIENICY Nr 66:
 - a) kamienica, k. XIX w., murowana,
 - b) budynek gospodarczy z przejazdem bramnym, pocz. XX w., murowany,
- DOM Nr 68, 2. poł. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 70, 1904 r., murowano-ryglowa,
- DOM Nr 72, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 76, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 78, 2. poł. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 79, pocz. XX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 81, ok. 1910 r., murowana,

- DOM Nr 82, 2. poł. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 83, ok. 1900 r., murowana,
- DOM Nr 85, ok. 1900 r., murowany,
- DOM Nr 89, OB. SIEDZIBA POWIATOWEJ KOMENDY POLICJI, pocz. XX w., murowany,
- WILLA Nr 91, OB. PRZYCHODNIA LEKARSKA, ok. 1900 r., murowana,
- DOM Nr 93, ok. 1910 r., murowany,
- DOM Nr 97, ok. 1915 r., murowano-ryglowy,
- KAMIENICA Nr 99, pocz. XX w., murowana,
- WILLA Nr 130, OB. HOTEL „CZARNA HANKA”, pocz. XX w., murowana;

ul. Krzyżowa:

- DOM Nr 1, 3. ćw. XIX w., murowany,
- DOM Nr 9, pocz. XX w., murowany,
- DOM Nr 21, 2. poł. XIX w., murowany;

ul. Łąkowa:

- KAMIENICA Nr 2, 1893 r., murowana,
- KAMIENICA Nr 4, ok. 1900 r., murowana,
- DOM Nr 5, 2. poł. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 6, ok. 1900 r., murowana,
- DOM Nr 7, 1813 r., murowany, ul. Krasickiego 7 ob. Łąkowa 7, mur., 1813, przebudowany, Nr rejestru 1494/A z dnia 03.12.1973 r.,
- KAMIENICA Nr 8, pocz. XX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 10, pocz. XX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 12, pocz. XX w., murowana;

ul. Ogrodowa:

- DOM Nr 7, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 9, 2. poł. XIX w., murowany;

ul. Pocztowa:

- DOM Nr 1, k. XIX w., murowany;

ul. Podgórna:

- DOM Nr 3, 3. ćw. XIX w., murowany;

pl. Powstańców Wielkopolskich:

- KAMIENICA Nr 15, pocz. XX w., murowana;

ul. Putza:

- KAMIENICA Nr 1, pocz. XX w., murowana,
- DOM Nr 2, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 4, 4. ćw. XIX w., murowano-ryglowy,
- KAMIENICA Nr 5, 4. ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 6, ok. 1907 r., murowana;

ul. Rybaki:

- DOM Nr 2, 1. poł. XIX w., murowany,

- DOM Nr 4, 1. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 5, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 6, k. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 7, 1907 r., murowana,
- DOM Nr 8, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 9, 1. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 10, 1. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 11, 1. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 13, 2. poł. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 14, ok. 1910 r., murowana,
- ZESPÓŁ KAMIENICY Nr 18:
 - a) kamienica, ok. 1900 r., murowana,
 - b) brama, ok. 1900 r., murowana,
- DOM Nr 19, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 20, 3. ćw. XIX w., murowany,
- ZESPÓŁ DOMU NR 21:
 - a) dom, 1. poł. XIX w., murowany,
 - b) oficyna, pocz. XX w., murowana,
- ZESPÓŁ DOMU Nr 23:
 - a) dom, k. XIX w., murowany,
 - b) oficyna, XIX/XX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 25, 4. ćw. XIX w., murowana,
- DOM Nr 26, 1913 r., murowany,
- DOM Nr 30, pocz. XX w., murowany,
- DOM Nr 33 z 1 poł. XIX (obecnie już nie istnieje), Nr rejestru 1462/A z dnia 03.09.1973 r.
- DOM Nr 34, pocz. XX w., murowany,
- DOM Nr 35, ok. 1930 r., murowany,
- DOM Nr 37, ok. 1930 r., murowany,
- DOM Nr 41, k. XIX w., murowany;

ul. Rzemieślnicza:

- DOM Nr 3, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 4, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 5, poł. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 9, 2. poł. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 11, 2. poł. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 13, ok. 1900 r., murowana;

ul. Sikorskiego:

- ZESPÓŁ KAMIENICY NR 1:
 - a) kamienica z oficyną, 2. poł. XIX w., murowane,
 - b) spichlerz, poł. XIX w., murowano-ryglowy,
- DOM Nr 5, 2. poł. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 6, 3. ćw. XIX w., murowana,
- ZESPÓŁ KAMIENICY Nr 7:
 - a) kamienica, k. XIX w., murowana,
 - b) magazyn z przejazdem bramnym, poł. XIX w., murowano-ryglowy,
- KAMIENICA Nr 8, k. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 16, k. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 18, 2. poł. XIX w., murowana,
- DOM Nr 20, 2. poł. XIX w., murowany,
- ZESPÓŁ DOMU NR 22:
 - a) dom, 1. poł. XIX w., murowano-ryglowy,
 - b) budynek gospodarczy, 1. poł. XIX w., murowano-ryglowy,

- DOM Nr 23, 2. poł. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 24, k. XIX w., murowana,
- DOM Nr 25, 2. poł. XIX w., murowany,
- ZESPÓŁ DOMÓW Nr 29:
 - a) dom [1], ok. 1900 r., murowany,
 - b) dom [2], ok. 1900 r., murowany;

ul. Staromiejska:

- DOM Nr 2, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 4, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 6, pocz. XX w., murowany,
- DOM Nr 8, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 10, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 12, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 20, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 28, pocz. XX w., murowany,
- ZESPÓŁ DOMU NR 34:
 - a) dom, k. XIX w., murowany,
 - b) budynek gospodarczy, 1827 r., murowany,
- DOM Nr 40, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 42, 2. poł. XIX w., murowany;

ul. Strumykowa:

- DOM Nr 6, pocz. XX w., murowany;

pl. Wolności:

- KAMIENICA Nr 1, 4. ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 2, 4. ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 3, 4. ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 4, ok. 1900 r., murowana,
- KAMIENICA Nr 7, 3. ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 8, 4. ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA (DOM) Nr 9, ok. 1840 r., murowana, Nr rejestru 1542/A z dnia 03.07.1974 r.,
- KAMIENICA Nr 10, ok. 1910 r., murowana,
- KAMIENICA Nr 11, 4. ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 12, 3. ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 13, 4. ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA (DOM) Nr 14, 1908 r., murowana, 1999 remont elewacji, Nr rejestru 1549/A z dnia 18.07.1974 r.,
- KAMIENICA Nr 15, 4. ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 16, 4. ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 17, pocz. XX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 18, 2. poł. XIX w., murowana;

ul. Wroniecka:

- DOM Nr 1, k. XIX w., murowano-ryglowy,
- DOM Nr 1 a, 2. poł. XIX w., murowano-ryglowy,
- KAMIENICA Nr 2, 2. poł. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 3, 3. ćw. XIX w., murowana,
- DOM Nr 3 a, 1. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 4, k. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 5, ok. 1910 r., murowana,

- KAMIENICA Nr 6, 2. poł. XIX w., murowana,
- DOM Nr 7, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 10, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 11, pocz. XX w., murowany,
- DOM Nr 12, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 15, 2. poł. XIX w., murowano-ryglowy,
- DOM Nr 17, 2. poł. XIX w., murowano-ryglowy,
- DOM Nr 18, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 20, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 21, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 22, 3. ćw. XIX w., murowany,
- DOM Nr 26, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 33, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 35, pocz. XX w., murowany,
- DOM Nr 36, k. XIX w., murowano-ryglowy,
- DOM Nr 37, k. XIX w., murowano-ryglowy,
- DOM Nr 38, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 39, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 44, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 46, 2. poł. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 50 a, ok. 1910 r., murowano-ryglowa,
- DOM Nr 52, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 54, 2. poł. XIX w., murowano-ryglowy,
- DOM Nr 56, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 62, pocz. XX w., murowany,
- DOM Nr 70, k. XIX w., murowano-ryglowy,
- DOM Nr 78, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 80, pocz. XX w., murowany,
- DOM Nr 82, ok. 1930 r., murowany,
- WILLA Nr 90, ok. 1910 r., murowana,
- DOM Nr 92, ok. 1910 r., murowany,
- DOM Nr 94/96, ok. 1910 r., murowany,
- WILLA Nr 98, ok. 1910 r., murowana,
- WILLA Nr 102, ok. 1915 r., murowana,
- WILLA Nr 108, 30. lata XX w., murowana,
- WILLA Nr 110, 30. lata XX w., murowana;

ul. Zamkowa:

- KAMIENICA Nr 2, pocz. XX w., murowana,
- DOM Nr 4, 2. poł. XVIII w., murowany,
- DOM Nr 6, 2. poł. XIX w., murowany,
- DOM Nr 9, 4. ćw. XIX w., murowany;

Kategoria – budownictwo przemysłowe, gospodarcze i techniki

- ZESPÓŁ BROWARU, ul. Browarna 1/3:
 - a) budynek administracyjny, 1893 r., murowany,
 - b) browar, 1893 r., murowany,
- ZESPÓŁ GAZOWNI MIEJSKIEJ:
 - a) budynek administracyjno-mieszkalny, ob. dom, ul. Kościuszki 100, 1900–1902, murowany,
 - b) piecownia, ul. Wroniecka 45, 1902 r., murowana,
- ZESPÓŁ BAZY REMONTOWEJ ŻEGLUGI BYDGOSKIEJ, ul. Rybaki 32:
 - a) budynek administracyjno-mieszkalny, pocz. XX w., murowany,

- b) budynek warsztatowy [1], pocz. XX w., murowany,
- c) budynek warsztatowy [2], 20–30. lata XX w., murowany,
- BUDYNEK GOSPODARCZY, ul. Podgórna 9, k. XIX w., murowany,
- SPICHLERZ, ul. Sikorskiego 9, poł. XIX w., murowano-ryglowy,
- MOST DROGOWY NA NOTECI, ul. Rybaki, 1893 r., żelbetowo-stalowy.

5. Stan środowiska przyrodniczego

Miasto Czarnków nie jest silnie zagrożone poprzez działalność antropogeniczną lub czynniki przyrodnicze. Analizowany obszar dysponuje oczyszczalnią ścieków, dzięki której wszystkie ścieki odprowadzane są do kanalizacji, a nie do gruntu lub rzeki. Ponadto w Czarnkowie istnieje sieć kanalizacji deszczowej, dzięki której zanieczyszczenia pochodzące głównie ze spłukiwania powierzchni utwardzonych nie będą trafiały do odbiornika, którym jest w tym przypadku rzeka Noteć. Ewentualne zagrożenia mogą powstać w wyniku złej eksploatacji oczyszczalni ścieków, czy niewłaściwej gospodarki rolnej. Poważnym zagrożeniem dla środowiska mogą stanowić też „dzikie wysypiska” lub zaśmiecanie terenu, czy zanieczyszczenia obszarowe (spływy powierzchniowe z terenów rolniczych, leśnych i nieużytków). Ponadto warto wymienić emisję zanieczyszczeń z energetycznego spalania paliw na potrzeby ludności (głównie węgla kamiennego), a także zagrożenia hałasem komunikacyjnym, które są spowodowane złą jakością techniczną dróg.

5.1. Stan zanieczyszczenia powietrza

Na zanieczyszczenie powietrza w Czarnkowie mają wpływ przede wszystkim emisje antropogeniczne, wynikające z działalności człowieka. Naturalne procesy zachodzące w przyrodzie (tzw. emisja naturalna - w wyniku erozji gleb, czy procesów gnilnych na obszarach bagiennych i torfowiskowych) mają tu znaczenie marginalne i w niewielkim stopniu oddziałują na jakość powietrza.

Przy ocenie jakości powietrza atmosferycznego na obszarze miasta Czarnków wykorzystano raport WIOŚ w Poznaniu pt. Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2017. Prezentowaną ocenę wykonano w odniesieniu do odnowionego układu stref i zmienionych poziomów substancji, w oparciu m. in. o ustawę - Prawo ochrony środowiska (tj. Dz.U. 2018 poz. 799 ze zm.) czy rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012 poz. 1031) oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz.U. 2012 poz. 914). Według odnowionego podziału strefę stanowią: aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy, miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy i tzw. pozostały obszar. Zgodnie z tym raportem obszar miasta Czarnków zaliczono do strefy wielkopolskiej. Pod kątem ochrony zdrowia ludzkiego w 2017 roku w strefie wielkopolskiej nie stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych stężeń NO₂, SO₂, CO, C₆H₆, As, Cd, Ni i Pb (klasa A). Strefę wielkopolską

zaliczono do klasy C pod względem stężenia pyłu PM10, pyłu PM2,5, BaP oraz ozonu (O3). Pod względem kryteriów określonych w celu ochrony roślin, strefę wielkopolską ze względu na ozon, dwutlenek siarki (SO2) i tlenki azotu (NOx) zaliczono do klasy A.

Działania człowieka powodujące zanieczyszczenie atmosfery można podzielić na kilka grup, do których należą:

- energetyczne spalanie paliw, zwłaszcza węgla - główne źródło emisji dwutlenku siarki, tlenków azotu, pyłów i dwutlenku węgla,
- produkcja wyrobów przemysłowych - główne źródło emisji lotnych związków organicznych i metanu a także pyłów, dwutlenku węgla, dwutlenku siarki oraz dwutlenku azotu,
- transport ludzi i towarów (tzw. emisja komunikacyjna) - znaczny udział w emisjach tlenku węgla, tlenków azotu, dwutlenku węgla i niemetalowych lotnych związków organicznych,
- ogrzewanie budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej (tzw. emisja niska) - źródło emisji znacznej ilości gazów szklarniowych i zakwaszających środowisko, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych i dioksyn.

Na stan i stopień skażenia powietrza w Czarnkowie decydujący wpływ ma:

- emisja ze źródeł niskich, tj. ciepłowni komunalnych i przemysłowych, lokalnych kotłowni i palenisk domowych opalanych w większości drewnem i węglem kamiennym,
- emisja pyłów i gazów z obiektów przemysłowych, która rozkłada się nierównomiernie.

Predyspozycje do skażenia atmosfery w rejonie miasta Czarnków wynikają w dużej mierze ze specyficznej jego topografii. I tak, wybrana przed kilkudziesięciu laty lokalizacja dużych zakładów przetwórstwa drzewnego nie uwzględniła charakteru warunków geofizycznych, w związku z czym dominujące w ciągu roku południowo - zachodnie wiatry nawiewają wyziewy chemiczne na miasto, co daje się szczególnie odczuć w zachodniej jego części, gdzie wybudowano przeważającą część wielorodzinnego budownictwa mieszkaniowego i zlokalizowano tereny sportowe. Poza tym do zadymienia miasta przyczynia się również emisja kilku średnich zakładów przemysłowych, kilku kotłowni osiedlowych i około 1000 mieszkań opalanych koksem, węglem lub częściej miatem węglowym. Wprowadza to poważny ładunek pyłu, siarki i tlenków węgla do atmosfery.

Zakłady mające największy udział w emisji pyłów na terenie miasta Czarnków to: STEICO S.A., VOX Industrie S.A., Meblomor S.A., Geotermia Czarnków Sp. z o.o. i Zakłady Elektrochemiczne ALCO-MOT Sp. z o.o. Zakłady mające największy udział w emisji dwutlenku siarki to: STEICO S.A., Meblomor S.A. i Geotermia Czarnków Sp. z o.o. Zakłady mające największy udział w emisji tlenków azotu to: STEICO S.A., Geotermia Czarnków Sp. z o.o., Meblomor S.A., Miejska Kanalizacja i Wodociągi Sp. z o.o. i Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska. Zakłady mające największy udział w emisji tlenków węgla to: STEICO S.A., VOX

Industrie S.A., Meblomor S.A., Geotermia Czarnków Sp. z o.o., Zakłady Elektrochemiczne ALCO-MOT Sp. z o.o. i Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”.

Do zakładów, w których emisja zanieczyszczeń do atmosfery przekroczyła dopuszczalne normy należą: STEICO S.A. (tlenki azotu), Gospodarstwo Rolne Skarbu Państwa w Brzeźnie (tlenki węgla) i Meblomor S.A. (tlenki węgla).

Oprócz emisji przemysłowej na uwagę zasługuje emisja komunikacyjna, której wzrost objawia się wraz ze stałym wzrostem ilości samochodów, a tym samym natężeniem ruchu pojazdów. Emisja komunikacyjna pochodząca ze źródeł mobilnych jest zróżnicowana i zależy od klasy drogi. Drogi gminne i powiatowe charakteryzuje średnie natężenie ruchu samochodowego występujące przede wszystkim w godzinach rannych i popołudniowych, a związane z przemieszczaniem się ludności do pracy. Dotyczy ono głównie kierunków w stronę ośrodków gminnych. Natomiast na drogach wojewódzkich emisja wzrasta dodatkowo z powodu prowadzenia ruchu tranzytowego w relacjach międzynarodowych, krajowych i regionalnych.

Przez Czarnków przebiegają trzy drogi wojewódzkie:

- Nr 178 Wałcz-Trzcianka-Czarnków-Oborniki,
- Nr 181 Drezdenko-Wieleń-Czarnków,
- Nr 182 Międzychód-Wronki-Piotrowo-Czarnków-Ujście.

Miasto Czarnków jest przystosowane do ruchu tranzytowego, bowiem posiada trasę obwodową, która omija zagospodarowane tereny.

Kolejną emisją, która ma istotny wpływ na stan sanitarny powietrza jest emisja niska. Pochodzi ona z lokalnych kotłowni i indywidualnych palenisk domowych. Choć w skali powiatu, czy gminy spalanie energetyczne paliw nie stanowi problemu, to lokalnie mogą występować uciążliwości szczególnie w obszarach zwartej zabudowy, gdzie odprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza odbywa się niskimi emitorami.

Do największych źródeł ciepła w Czarnkowie zaliczamy:

- Elektrociepłownię STEICO S.A.,
- Kotłownię Fabryki sprzętu Okrętowego „Meblomor”,
- Kotłownię przy Spółdzielni Mleczarskiej Czarnków,
- Kotłownię Rejonową - Osiedla Parkowe,
- Kotłownię lokalną w Zespole Szkół Ponadgminnych przy ul. Chodzieskiej,
- Kotłownię lokalną przy ul. Siedmiogóra, ul. Sikorskiego i Os. Słoneczne.
- Indywidualne źródła ciepła są wykorzystywane w centralnej części miasta, gdzie mamy do czynienia ze starym budownictwem oraz osiedlami domów jednorodzinnych.

5.2. Zagrożenie hałasem

Hałas można podzielić na komunikacyjny oraz przemysłowy. Hałas komunikacyjny, który stanowi około 80% wszystkich zagrożeń akustycznych w środowisku to hałas drogowy, a zwłaszcza uliczny.

Do czynników mających wpływ na poziom emisji hałasu drogowego należą:

- natężenie ruchu,
- struktura strumieni pojazdów, a zwłaszcza udziału w nim transportu ciężkiego,
- stan techniczny pojazdów,
- rodzaj i stan techniczny nawierzchni,
- organizacja ruchu drogowego charakter zabudowy (zagospodarowanie) terenów otaczających.

W Czarnkowie systematycznie wzrasta ruch tranzytowy powodując zarówno znaczny wzrost zanieczyszczeń powietrza emisją spalin, jak i wzrost uciążliwości związanych z hałasem. Dotyczy to głównie drogi wojewódzkiej nr 182 przebiegającej przez miasto. Średni dobowy ruch roczny dla w/w drogi w roku 2015 na odcinku Czarnków-/Przejście/ wynosił 11853 pojazdów.

W mniejszym stopniu problem hałasu istnieje przy jednotorowej linii kolejowej Krzyż Wielkopolski - Czarnków, gdyż jest ona używana sporadycznie i tylko do przewozu ładunków masowych.

Hałas jest powszechnym zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego, spośród wielu jego źródeł do najbardziej uciążliwych zalicza się hałas komunikacyjny. Na teren objętym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wpływ mają znajdujące się w sąsiedztwie drogi wojewódzkie nr 178, 181 oraz 182:

- średni dobowy ruch roczny na drodze wojewódzkiej nr 178 w punkcie pomiarowym Czarnków/Przejście wynosił w roku 2015 - 10638 pojazdów silnikowych ogółem, w tym 138 - motocykli, 8841 - samochodów osobowych mikrobusy, 840 - lekkie samochody dostawce, 234 - samochody ciężarowe bez przyczepy, 457 - samochody ciężarowe z przyczepą, 96 - autobusów oraz 32 - ciągników rolniczych;
- średni dobowy ruch roczny na drodze wojewódzkiej nr 181 w punkcie pomiarowym Ciszkowo - Czarnków wynosił w roku 2015 - 2785 pojazdów silnikowych ogółem, w tym 42 - motocykli, 2275 - samochodów osobowych mikrobusy, 195 - lekkie samochody dostawce, 81 - samochody ciężarowe bez przyczepy, 164 - samochody ciężarowe z przyczepą, 17 - autobusów oraz 11 - ciągników rolniczych;
- średni dobowy ruch roczny na drodze wojewódzkiej nr 182 w punkcie pomiarowym Czarnków/Przejście wynosił w roku 2015 - 11853 pojazdów silnikowych ogółem, w tym 154 - motocykli, 10537 - samochodów osobowych mikrobusy, 522 - lekkie samochody dostawce, 178 - samochody ciężarowe bez przyczepy, 379 - samochody ciężarowe z przyczepą, 71 - autobusów oraz 12 - ciągników rolniczych.

W związku z powyższym na w/w drodze ruch pojazdów ciężkich nie jest duży, przeważają samochody osobowe. Zasadniczymi czynnikami mającymi wpływ na poziom hałasu komunikacyjnego kołowego są: natężenie ruchu i udział transportu ciężkiego w strumieniu wszystkich pojazdów, stan techniczny pojazdów, rodzaj i stan nawierzchni dróg etc.

Występowanie większych zakładów przemysłowo - usługowych na omawianym terenie może prowadzić do zagrożenia hałasem przemysłowym. Do głównych źródeł hałasu środowiskowego w zakładach należy zaliczyć przede wszystkim:

- wolno stojące, nie mające zabezpieczeń akustycznych maszyny i urządzenia stacjonarne (układy odpylające lub odwiórowania, suszarnie tarcicy),
- maszyny i urządzenia przenośne pracujące okresowo na wolnym powietrzu lub pod wiatami (ręczne piły spalinowe do cięcia kłód na placach składowych rębaki, traki),
- maszyny i urządzenia pracujące w halach o niskiej izolacji akustycznej obudowy lub w prowizorycznych, zniszczonych pomieszczeniach.

W przypadku oddziaływań związanych z hałasem przemysłowym i komunalnym notuje się korzystne zmiany. Prowadzone od szeregu lat działania ograniczające emisję hałasu przynoszą efekty w postaci coraz mniejszej liczby zakładów emitujących hałas o wielkościach ponadnormatywnych. Jednak zakłady umieszczone blisko zabudowy mieszkalnej powodują lokalne uciążliwości, w których normy hałasu dla zabudowy mieszkalnej są przekraczane. W 2003 r. skontrolowano w zakresie ochrony przed hałasem zakład STEICO S.A. w Czarnkowie oraz Spółdzielnię Pracy Gumet Zakład Metalowy i nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięku.

5.3.Zanieczyszczenie wód powierzchniowych

Czarnków jest miastem niemalże w 100% skanalizowanym i posiada własną oczyszczalnię ścieków typu mechaniczno - biologicznego z usuwaniem związków eutroficznych. Ponadto posiada kompostownię dla osadów z oczyszczalni ścieków, która produkuje kompost oraz trawniki. Istnieje tu również system kanalizacji deszczowej, co jest bardzo ważne, gdyż w ściekach opadowych, pochodzących głównie ze spłukiwania powierzchni utwardzonych, występują zanieczyszczenia, tj.: paliwa i smary, części ogumienia, ziemi i błota, frakcje materiałów przewożonych lub pochodzących z budowy, różne odpady, odchody zwierząt domowych, czy zanieczyszczenia pochodzące z procesów niszczenia i remontów nawierzchni. Duża część tych zanieczyszczeń jest zatem odprowadzana do kanalizacji deszczowej, dzięki czemu ścieki nie trafiają bezpośrednio do odbiornika, jakim jest ciek odwadniający dany teren, nie powodując tym samym jego degradację.

Obszar objęty opracowaniem położony jest nad rzeką Noteć i w całości znajduje się w jej zlewni. Na jakość tej rzeki decydujący wpływ mają zanieczyszczenia obszarowe, do których należą spływy powierzchniowe z terenów rolniczych, leśnych i nieużytków, a także

punktowe zrzuty zanieczyszczeń (ścieki odprowadzane wylotami komunalnymi oraz ścieki z zakładów przemysłowych). Na stan czystości Noteci mają wpływ zanieczyszczenia wyprodukowane w górnej części zlewni, poza granicami Czarnkowa, a także rzeki wpadające do Noteci (m.in.: Gwda, Drawa, Bolimka i Trzcinica), które niosą ze sobą znaczny ładunek zanieczyszczeń.

Na podstawie badań przeprowadzonych w okresie od 01.01.1999 r. do 31.12.1999 r. stwierdzono, iż rzeka Noteć na całej długości prowadzi wody pozaklasowe. Znaczny wzrost substancji organicznych następował po przyjęciu wód Bolimki powyżej Czarnkowa. Wartości stężeń BZT5 i ChZT - Mn zakwalifikowały Noteć do III klasy czystości wód. Tlen z kolei przekroczył na tym odcinku normy wód klasowych. Wzrost jakości Noteci stwierdzono dopiero po przyjęciu wód Gwdy. Tam tlen rozpuszczony spełniał wymagania I klasy czystości, dzięki procesom samooczyszczania, na które wpłynęło natlenienie na śluzach. Na podstawie zasolenia jakość rzeki odpowiadała II klasie czystości. Stwierdzono zmienne ilości naniesionych zawiesin, klasyfikując Noteć do II klasy. Stężenia związków biogenych, głównie związków fosforu, kwalifikują rzekę na całym omawianym odcinku do klasy II i III. Na podstawie wyników stężeń azotu ogólnego, amonowego i azotanowego rzeka zakwalifikowana została do I klasy czystości, a azotyny odznaczały się rozpiętością stężeń: od II klasy poniżej ujścia Trzcinicy do klasy III poniżej Czarnkowa. Z kolei po przyjęciu wód Drawy następuje powrót do klasy II. Zanieczyszczenia specyficzne, które były oceniane na podstawie stężeń związków fenolowych oraz metali ciężkich wskazują na I klasę czystości wód. Analiza wartości miana Coli typu kałowego wskazuje, że do ujścia rzeki Bolimki wody Noteci spełniają wymagania wód III klasy czystości, natomiast poniżej w kierunku Czarnkowa nie spełniają norm wód klasowych. Pod względem saprobowości rzeka prowadzi wody II klasy czystości. W kolejnych latach następowała poprawa jakości wód rzeki Noteci na tym odcinku.

Analiza wód rzeki Noteci w 2017 r. w punkcie pomiarowo-kontrolnym Drawski Młyn wykazała, że klasa elementów chemicznego jest poniżej dobrego stanu. Wszystkie wskaźniki jakości wód, oprócz Benzon(a)pirenu wykazały jednakże stan dobry.

5.4. Zanieczyszczenie wód podziemnych

Największe zagrożenie dla wód podziemnych stanowią ścieki odprowadzane bezpośrednio na pola lub do cieku. Zatem wody podziemne stale podlegają antropopresji. Wody czwartorzędowe, pozbawione naturalnej izolacji, jaką stanowią skały słabo przepuszczalne są znacznie bardziej narażone na tego rodzaju oddziaływanie niż wody trzeciorzędowe. Zagrożenie i degradacja wód podziemnych ma zasięg lokalny, jakkolwiek wody te są rzeczowo, jak i potencjalnie, stale zagrożone. Do źródeł zanieczyszczeń można zaliczyć zanieczyszczenia:

- komunalne (wysypiska śmieci, ścieki, oczyszczalnie ścieków),

- przemysłowe (składowiska szkodliwych, łatwo migrujących w środowisku środków używanych do produkcji - Browar w Czarnkowie składowuje amoniak),
- transportowe (składowiska paliw płynnych, szlaki komunikacyjne),
- rolnicze (nawozy, pestycydy i środki ochrony roślin),
- atmosferyczne (związane z emisją zanieczyszczeń do atmosfery i ich opadem).

W rozporządzenia Ministerstwa Środowiska z dnia 11 lutego 2004 r. klasę jakości wód GZWP nr 127 określono na II oraz wód GZWP nr 138 na przeważającym obszarze określono na II, III, a także lokalnie IV i V. Zbiornik nr 127 jest bardzo mało podatny antropopresje, w przeciwieństwie do zbiornika nr 138.

5.5. Zagrożenie środowiska przez odpady

Gospodarka odpadami na terenie miasta jest uregulowana. Odpady transportowane są na wysypisko śmieci w Zofiowie (po północnej stronie Noteci – w odległości ok. 3 km), znajdujące się poza granicami miasta. Na terenie miasta zlokalizowany jest Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów, który jest zarządzany przez MZK Sp. z o.o. przy ul. Browarnej. Poważne zagrożenie dla środowiska mogą stanowić jednak „dzikie wysypiska” lub też zaśmiecanie terenu. Jak na terenie całego kraju, tak i tu wytwarzane są odpady zawierające azbest, będące wynikiem prac rozbiórkowych, usuwania eternitowych pokryć dachowych itp., które są często niewłaściwie przechowywane albo celowo porzucane.

6. Uwarunkowania demograficzno - społeczne Czarnkowa

6.1. Ludność

Według danych statystycznych z 31 grudnia 2016 r. Czarnków zamieszkuje 10 896 osób, w tym kobiety stanowią 51,4%, a mężczyźni 48,6%. Na jeden km² przypada 1085 osób. Poniższa tabela wskazuje, iż liczba mieszkańców miasta w ostatnich latach systematycznie malała, co spowodowane jest ujemnym saldem migracji. Liczba mieszkańców wzrosła jedynie w 2002 r., by znowu spaść w roku 2003 oraz w 2010 r., by znów spaść w roku 2011.

Tabela 4. Zestawienie liczby ludności w latach 1998 - 2016

Rok	Liczba ludności	Kobiety	Mężczyźni
1998	12 138		
1999	12 113		
2000	12 066		
2001	12 038		
2002	12 100		
2003	11 573	6 020	5 553
2004	11 498	5 981	5 517
2005	11 428	5 934	5 494

2006	11 346	5 878	5 468
2007	11 336	5 868	5 468
2008	11 294	5 844	5 450
2009	11 226	5 815	5 411
2010	11 557	5 928	5 629
2011	11 405	5 851	5 554
2012	11 305	5 796	5 509
2013	11 256	5 473	5 783
2014	11 139	5 737	5 402
2015	11 029	5 670	5 359
2016	10 896	5 600	5 296

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

W latach 1995 - 2010 saldo migracji było stale ujemne, co oznacza, że więcej osób wyprowadza się z miasta niż się w nim osiedla. Zjawisko to związane jest przede wszystkim z wyjazdami do szkół wyższych oraz w poszukiwaniu pracy za granicami Czarnkowa. Obserwuje się również zjawisko osiedlania się w pobliżu miasta, lecz poza jego granicami - szczególnie w Gminie Czarnków. Dotyczy to głównie osób lepiej sytuowanych, a efektem takiej tendencji jest m.in. spadek dochodów podatkowych miasta, pomimo iż osoby te nadal korzystają z infrastruktury społecznej miasta (m.in. z oświaty, służby zdrowia).

Tabela 5. Migracje w Czarnkowie w latach 1995 - 2010

Rok	1995	2000	2005	2010
Saldo Migracji	-32	-32	-86	-64

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

Współczynnik przyrostu naturalnego po dużym spadku w 1998 i 2000 r., w latach 1999, 2001 i 2002 ponownie jest stosunkowo wysoki. Wskaźnik ten jest wyraźnie wyższy od średniej dla miast polskich, dla których w tym okresie kształtował się na poziomie nieco poniżej zera.

Tabela 6. Przyrost naturalny w Czarnkowie.

Rok	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny
1998	111	102	9
1999	128	105	23
2000	111	108	3
2001	110	88	22
2002	124	88	36

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

Według zebranych danych można stwierdzić, iż społeczeństwo miasta pod względem struktury wiekowej mieszkańców nieznacznie się starzeje. Na koniec 2002 r. w wieku

przedprodukcyjnym było 22,5 % ludności, zaś w 2016 r. już 17,4%. W tym samym roku w wieku produkcyjnym stanowiła 61% ogółu, w wieku poprodukcyjnym było 21,6% społeczeństwa. Warto zauważyć, iż w ostatnich latach odsetek ludzi młodych zmniejsza się na skutek niższego przyrostu naturalnego i odpływu ludności w poszukiwaniu pracy za granicami miasta. Równocześnie, podobnie jak w większości polskich miast, wzrasta udział osób starszych w strukturze demograficznej. Na tle kraju miasto charakteryzuje bardzo wysoki udział ludności w wieku produkcyjnym. Podczas gdy średnia krajowa ludności w wieku produkcyjnym w 2016 r. wynosi około 61,8 %, a przedprodukcyjnym 17,9%. Można zatem zauważyć, że od sytuacji demograficzna w kraju jest zbliżona do sytuacji demograficznej. W Czarnkowie zmiana proporcji między różnymi grupami wiekowymi znacząco wpływa na rynek pracy, bowiem decyduje o liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Wejście na rynek pracy kolejnych roczników „wyżu demograficznego” (osoby urodzone na początku lat 80-tych), przy tendencjach wzrostowych w gospodarce - zwiększa potencjał siły roboczej, a z drugiej strony, przy recesji gospodarczej może spowodować wzrost bezrobocia. Trzeba również zauważyć, iż od kilku lat wzrasta skłonność młodych ludzi do emigrowania z mniejszych miast do większych ośrodków. Niekorzystnym zjawiskiem jest przy tym zdecydowanie większa mobilność osób lepiej wykształconych, co sprawia, że ogólny poziom wykształcenia mieszkańców nie ulega znaczącej poprawie.

6.2. Aktywność zawodowa i zatrudnienie

Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego (procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym) w Czarnkowie w latach 1998 - 2016 spadł znacząco z 7,0 % (1998 r.), na 2,8%. Warto dodać, że w roku 2002 wynosił aż 15,6 %, ale był nieco niższy niż wynosiła średnia krajowa. Od 1998 r. do 2002 r. notowany był znaczący przyrost liczby osób bezrobotnych, od roku 2003 obserwujemy znaczny spadek (jedynie w roku 2009 r. wystąpił ponownie przyrost wzrost osób bezrobotnych). W 2017 r. odnotowano 111 osób bezrobotnych, w tym 55 % to kobiety. Analizując liczbę bezrobotnych, należy zwrócić uwagę przede wszystkim na:

- odsetek bezrobotnej młodzieży wśród zarejestrowanych,
- liczbę długotrwale bezrobotnych,
- wykształcenie zarejestrowanych bezrobotnych,
- staż pracy osób bezrobotnych.

Widoczny jest spadek udziału ludzi młodych w ogólnej strukturze wiekowej osób bezrobotnych. Osoby w wieku poniżej 25 lat stanowiły w 2011 r. około 26 % ogółu bezrobotnych, zaś w roku 2016 ok. 12%. Osoby w wieku powyżej 50 lat stanowią niecałe 33% ogółu. W ostatnich latach bardzo wyraźnie spadła liczba długotrwale bezrobotnych, szczególnie powyżej 24 miesięcy. Podczas gdy w 2000 r. było ich jeszcze 164 osoby, to w 2016 r. tylko 25 osób (23% ogółu bezrobotnych). Biorąc pod uwagę kwalifikacje zawodowe, można

stwierdzić, że podobnie jak w skali całego kraju, najliczniejszą grupę stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (prawie 36% w 2002 r.), wykształceniem średnim zawodowym i policealnym (32% w 2002 r.) oraz wykształceniem podstawowym (prawie 23% bezrobotnych). Mimo że liczba bezrobotnych w każdej grupie nieustannie się zwiększa, to proporcje między poszczególnymi grupami prawie się nie zmieniają. Analizując rynek bezrobotnych według kryterium stażu pracy, okazuje się, że liczba osób bez pracy systematycznie wzrasta w większości grup. Najliczniejsza jest grupa osób, które przepracowały do 5 lat, czyli posiadają stosunkowo niewielki staż pracy. Bardzo wysoka pozostaje również liczba osób, które nie mają żadnego doświadczenia zawodowego. Są to młodzi ludzie, którzy po zakończeniu nauki trafiają do grupy osób bezrobotnych. Wieloletnia analiza środowisk objętych pomocą społeczną pokazuje, że poziom wykształcenia w rodzinach, w których rodzice są osobami bezrobotnymi jest przenoszony z pokolenia na pokolenie, co w sposób istotny wpływa na równoczesną transmisję ubóstwa. Zatem jednym z podstawowych warunków zwalczania bezrobocia i ubóstwa jest szeroko rozumiana edukacja, w tym również edukacja dorosłych oraz wyrównanie szans w dostępie do dobrego jakościowo kształcenia, zwłaszcza w przypadku ludzi młodych.

6.3. Mieszkalnictwo

W roku 2016 na obszarze miasta znajdowało się 1126 budynków, 15 039 izb oraz 4026 mieszkań, z czego 7,5% stanowiły mieszkania komunalne. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła 68,3 m², na jedną osobę przypadało 25,3 m². Na 1000 mieszkańców przypadało 369,8 mieszkań. Przeciętnie na 1 mieszkanie przypadają prawie 4 osoby, na jedną izbę niecała 1 osoba, zatem średnio w mieszkaniu zlokalizowane są 4 izby.

Rozwój mieszkalnictwa w latach 1999-2017 obejmował zabudowę jednorodzinną i wielorodzinną. Zabudowa jednorodzinna realizowana była sukcesywnie w oparciu o obowiązujące plany miejscowe. Dokonane zmiany i realizacje w zabudowie mieszkaniowej są powolne, fragmentaryczne, niepełne i wymagają powiązań z innymi realizacjami związanymi z ogólnym rozwojem gospodarczym miasta. Zmiany rozwojowe mieszkalnictwa nastąpiły bez relacji przestrzennych między poszczególnymi osiedlami i enklawami zabudowy mieszkaniowej oraz miejscami węzłowymi i funkcjonalnymi miasta.

Tereny o najkorzystniejszych warunkach dla lokalizacji budownictwa mieszkaniowego występują w południowej części miasta oraz we wschodniej, po obu stronach ulicy Chodziejskiej. Teren ten charakteryzuje się wierzchowinowymi partiami wysoczyzny morenowej, o spadkach w granicach od 2 do 5%, lokalnie na obrzeżach od 5 do 8%, a sporadycznie od 8 do 12%. Występujące na tym obszarze gleby należą do klasy IV, a sporadycznie do klasy V. Klimat jest bardzo korzystny dla lokalizacji budownictwa mieszkaniowego, gdyż charakteryzuje się dobrym nasłonecznieniem i przewietrzaniem.

Dogodne warunki dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego to również rejon ulicy Poznańskiej.

6.4. Edukacja

Na terenie Miasta Czarnków działają przedszkola zarówno publiczne jak i niepubliczne.

A. Przedszkola publiczne:

- Przedszkole Miejskie nr 1 „Bajkowy Świat” w Czarnkowie na ul. Wronieckiej 13;
- Przedszkole Miejskie nr 2 im. Jana Brzechwy w Czarnkowie na os. Parkowym 10;

B. Przedszkola niepubliczne:

- Przedszkole Niepubliczne „Leśne Skrzaty” w Czarnkowie ul. Przemysłowa 2;
- Niepubliczne Przedszkole „Przystań Elfów” w Czarnkowie os. Słoneczne 7.

W roku szkolnym 2017/2018 odnotowano 507 dzieci uczęszczających do przedszkoli, w stosunku do roku 2008/2009 liczba podopiecznych wzrosła o 149 osób.

Na terenie Miasta Czarnków czynne są dwie szkoły podstawowe.

A. Szkoła Podstawowa nr 1 im. H. Sienkiewicza w Czarnkowie ul. Wroniecka 30;

B. Szkoła Podstawowa nr 2 w Czarnkowie ul. Wroniecka 136 (do 31.08.2017 r. Publiczne Gimnazjum w Czarnkowie).

W roku szkolny 2017/2018 odnotowano 798 uczniów uczęszczających do SP nr 1, w stosunku do roku 2008/2009 liczba dzieci wzrosła o 65 osób. Analogicznie roku 2017/2018 do SP nr 2 uczęszczało 396 uczniów, w stosunku do roku 2008/2009 liczba dzieci spadła o 69 osoby. Podsumowując w ostatnich latach nieznacznie zmniejszyła się liczba podopiecznych uczęszczających do szkół podstawowych.

Na terenie Miasta Czarnków znajdują się dwie szkoły średnie branżowe.

A. Liceum Ogólnokształcące im. Janka z Czarnkowa w Czarnkowie ul. Kościuszki 92;

B. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Józefa Nojego w Czarnkowie ul. Chodzieska 29.

Liczba uczniów i słuchaczy w roku 2018 wynosiła 1538 osób, w stosunku do roku 2008 odnotowano spadek aż o 513 osób.

Na terenie Miasta Czarnków znajduje się również Prywatny Zespół Szkół w Czarnkowie ul. Harcerska 4. W roku szkolnym 2017/2018 uczęszczało do niego 174 uczniów, w stosunku do roku 2008/2009 liczba podopiecznych (w tym również słuchaczy) spadła aż o 392 osoby.

6.5. Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Na terenie Miasta Czarnków funkcjonuje 15 przychodni (poradni lekarskich), w tym jedna podlegająca samorządowi terytorialnemu. Czynnych jest 9 aptek, a na terenie miasta dostępnych jest 16 mgr farmacji. W roku 2016 na 1 aptekę przypadało 1211 osób. W stosunku do roku 2007 (czynnych 7 aptek) wynik się polepszył i spadł aż o 408 osób.

6.6. Turystyka

Na terenie Miasta Czarnków dostępne atrakcje turystyczne m.in. o charakterze historycznym czy rekreacyjnym. Do najciekawszych pozycji można zaliczyć:

- zabytkowy układ urbanistyczny średniowiecznej zabudowy miasta,
- zabytkowy browar z tradycyjną technologią warzenia piwa,
- szlak wodny Wielkiej Pętli Wielkopolski – z przystanią MARINA Czarnków,
- transwielkopolska trasa rowerowa (Poznań-Oborniki-Czarnków-Lubasz),
- skocznia narciarska – nieczynna (rekordowy skok w latach 70-tych na odległość 32 m),

Na terenie miasta czynny są dwa obiekty hotelowe - Hotel "Lidia" Lidia Polakowska, w którym dostępnych jest 19 pokoi, w tym 45 miejsc noclegowych oraz hotel i restauracja „Czarna Hanka” przy ulicy Kościuszki. Na terenie hotelu dostępne są korty tenisowe i boisko do gry. Ponadto łącznie dostępnych jest 6 miejsc, w których można wynająć pokój z własną łazienką i WC.

7. Uwarunkowania gospodarcze

Czarnków jest lokalnym centrum, skupiającym najważniejsze urzędy i instytucje o zasięgu lokalnym i subregionalnym (Urząd Miasta, Urząd Gminy, Starostwo Powiatowe, szpital, banki, itd.). Obecnie jest siedzibą powiatu Czarnkowsko –Trzcianeckiego. Miasto w stosunku do swojej wielkości stanowi istotny ośrodek gospodarczy, turystyczny i kulturalny regionu. W dziedzinach tych stanowi lokalne centrum dla sąsiednich gmin. Pozycje miasta potwierdzają wysokie oceny w rankingach instytucji zewnętrznych. Dodatkowo promocja miasta jest ściśle związana z jego bogatą historią, pięknym krajobrazem oraz unikalnymi walorami turystycznymi.

Głównymi źródłami dochodów mieszkańców jest praca w lokalnych firmach, usługach, szkolnictwie i różnego rodzaju administracji. Czarnków stosunkowo pozytywnie wypada na tle innych miast również w tak istotnych zagadnieniach, jak choćby w klasyfikacji dotyczącej liczby podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców, czy w dochodach własnych gminy na 1 mieszkańca.

Miasto jest też członkiem Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Wielkopolski, Wielkopolskiego Ośrodka Kształcenia i Studiów Samorządowych oraz Związku Miast i Gmin Nadnoteckich. Stowarzyszenie Gmin i Powiatów działa na rzecz integracji poszczególnych szczebli samorządu i stanowi forum wymiany doświadczeń i inicjatyw skierowanych na rozwój Wielkopolski. Z kolei Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych oferuje edukację samorządową, doradztwo prawne, informację europejską. Celem Związku Miast i Gmin Nadnoteckich jest natomiast przywrócenie Noteci jej walorów naturalnych, turystycznych i gospodarczych.

Rozwój miasta wyznaczony jest przez jego ukształtowany przez lata charakter, tzn. gospodarczy, centralny dla sąsiadujących gmin. Polityka samorządu lokalnego zmierzała będzie w kierunku co najmniej zrównoważonego rozwoju, a przy sprzyjających warunkach otoczenia zewnętrznego - dynamicznego rozwoju. Przy istniejącej, dobrej bazie dla działalności gospodarczej, miejska polityka inwestycyjna ukierunkowana będzie na modernizację i unowocześnienie tej bazy oraz zwiększanie jej dostępności dla odbiorców. Bardzo ważnym celem strategicznym jest zwiększenie atrakcyjności miasta zarówno dla podmiotów gospodarczych, ale także dla mieszkańców obecnych i potencjalnych w przyszłości.

Według stanu na koniec grudnia 2009 r. zarejestrowanych było 1153 podmiotów gospodarczych, w stosunku do 2002 r. nastąpił wzrost o 189 podmiotów. W roku 2017 na 1000 mieszkańców 82 prowadziły działalność gospodarczą. W ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON 8% zostało wyrejestrowanych. Udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem wynosił prawie 5%, zaś udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora medycznego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem niecałe 4%. W mieście Czarnków dominują podmioty gospodarcze zajmujące się handlem.

Tabela 7. Liczba podmiotów gospodarczych w sekcjach na koniec 2009 r.

Nazwa sekcji	Sektor publiczny	Sektor prywatny	Razem
A	0	18	18
B	0	0	0
C	0	0	0
D	0	131	131
E	2	1	3
F	1	124	125
G	0	358	358
H	0	34	34
I	1	88	89
J	0	47	47
K	3	161	164
L	12	1	13
M	17	27	44
N	4	47	51
O	4	72	76
P	0	0	0
R	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

W stosunku do roku 2005 odnotowano w roku 2009:

- w sekcji D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych spadek o 29 podmioty gospodarcze;
- w sekcji F Budownictwo spadek o 7 podmiotów gospodarczych;
- w sekcji G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle spadek o 55 podmioty gospodarcze;
- w sekcji H Transport i gospodarka magazynowa spadek o 8 podmiotów gospodarczych;
- w sekcji J Informacja i komunikacja spadek o 4 podmioty gospodarcze;
- w sekcji K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa spadek o 19 podmiotów gospodarczych;
- w sekcji N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca spadek o 5 podmiotów gospodarczych;
- w sekcji O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne spadek o 7 podmiotów gospodarczych.

Dominujące gałęzie przemysłu w Czarnkowie to:

- produkcja urządzeń i wyposażenia ze stali nierdzewnej,

- przemysł meblarski,
- przemysł drzewny,
- produkcja artykułów z tworzyw sztucznych,
- przemysł spożywczy.

Tabela 8. Najwięksi pracodawcy w Czarnkowie

FIRMA	BRANŻA
Browar Czarnków	Producent Piwa Noteckiego
Dora Metal Sp. z o.o.	Produkcja mebli technologicznych oraz urządzeń gastronomicznych ze stali nierdzewnej
STEICO S.A.	Produkcja płyt izolacyjnych, produkcja płyt OSB (o wytrzymałości nośnej), produkcja elementów konstrukcyjnych (2-teowniki z drewna klejonego) dla konstrukcji ścian i stropów. Firma ma opracowany kompletny system modułowy dla budownictwa z materiałów drewnopochodnych.
Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska Czarnków	
Sea King Poland Ltd Sp. z o.o.	Producent mebli kuchennych oraz elementów wyposażenia wnętrz na statki wycieczkowe
Vox Industrie	Produkcja mebli dla dzieci i młodzieży
Zakład Automatyki i Aparatury Kontrolno-Pomiarowej METROLOG	Opomiarowanie i automatyzacja energetyki ciepłej, odbiorców ciepła i przemysłu
Bank Spółdzielczy w Czarnkowie	Obsługa bankowa mieszkańców miasta i regionu
Fabryka Sprzętu Okrętowego Meblomor S.A.	Produkcja wyposażenia okrętowego
Plastpipe Sp. z o.o. sp. komandytowa	Produkcja rur pcv
Powszechna Spółdzielnia Spożywców "Spotem"	Produkcja pieczywa podstawowego i specjalistycznego oraz wyrobów ciastkarskich
KORNER	Sprzedaż hurt i detal płyt drewnopochodnych i okuć do mebli
Zakład Przetwórstwa Drewna	Produkcja kołków impregnowanych i mebli ogrodowych
Zakłady Elektrochemiczne ALCO-MOT Sp. z o.o.	Produkcja akumulatorów motocyklowych oraz dla rolnictwa.
Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”	Przetwórstwo mięsa, hurt produktów rolniczych i materiałów budowlanych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta Czarnków

Do innych firm lokalnych należą:

- AKC Coolwind - Anna Sikora.

- Cech Rzemiosł Różnych.
- CONSULTANT,
- Sklep Wielobranżowy Magdalena Ceglarz, Jolanta Ceglarze S.c.
- Foto - Studio Stanisław Leosz .
- ELEKTRO-SERWIS BŁOCH.
- FIRMA RERONÍ - JOANNA RERONÍ Rok założenia 1993.
- Multicolor Sp. z o.o. - hurtownia artykułów malarskich i wykończeniowych dla budownictwa.
- Gminna Spółdzielnia "Samopomoc Chłopska".
- Dyskont alkoholowy, Chińskie Centrum Mody,
- Masarnia wieś Osuch K/Czarnkowa – wł. „Dolina Noteci”
- Przewierły Pod Drogami Zbigniew Jankowski
- JADŁODAJNIA OSIEDŁOWA - Dorota Kałużyńska
- Kwaciarnia Baccara,
- Kwaciarnia LILIA,
- Miejska Kanalizacja i Wodociągi Sp. z o.o.
- Miejski Zakład Komunalny Sp. z o.o.,
- NetBase Elektronika-Informatyka-Komunikacja Jacek Dutkiewicz
- PCtech Piotr Pawłowski,
- PH JARPEX,
- PLASTMET Pilawski, Sikora Spółka Jawna,
- PROTECTOR-SYSTEM,
- Prywatna Szkoła Muzyczna I-go stopnia,
- PM REKLAMA,
- SERWIS ELEKTRONIKI - Grzegorz Polcyn,
- Sklep Motoryzacyjny ORZECHOWSKI,
- STAL-LUX - Eugeniusz Jacek
- Przedsiębiorstwo Transmot S.C. J. Wala- E. Łusiewicz,
- TECHPOL,
- WIELKOPOLSKA SPÓŁDZIELCZA KASA OSZCZĘDNOŚCIOWO KREDYTOWA (Wielkopolska SKOK),
- Zakład kamieniarski Granit Sp. z o.o.,
- Zakład Usług Elektronicznych \"Altel\" T. Piątek, K.Tadla,
- Zespół muzyczny HAZARD.

8. Uwarunkowania rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej

8.1. Komunikacja

8.1.1. Układ drogowy

W układzie drogowym miasta funkcjonuje 3-stopniowa hierarchia dróg: wojewódzkie, powiatowe i gminne. W poniższej tabeli zestawiono wybrane dane dotyczące dróg w Czarnkowie.

Tabela 9. Długość różnych kategorii dróg w mieście Czarnków w 2018 roku

Wyszczególnienie	Długość dróg w km
Drogi krajowe	-
Drogi wojewódzkie	8 790,00 m
Drogi powiatowe	3 860,00 m
Drogi gminne	27 197,00 m
Łączna długość dróg	39 847,00 m

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta Czarnków

Na terenie miasta Czarnków występują drogi wojewódzkie tj.:

- nr 178 Wałcz-Trzcianka-Czarnków-Oborniki, dla której ustalono na jej podstawowym przebiegu klasę główną ruchu przyspieszonego (G/GP),
- nr 181 Drezdenko-Wieleń-Czarnków, dla której ustalono na jej podstawowym przebiegu klasę główną (G),
- nr 182 Międzychód-Wronki-Piotrowo-Czarnków-Ujście, dla której ustalono na jej podstawowym przebiegu klasę główną (G).

Drogi wojewódzkie pełnią ważną funkcję transportową, zapewniając połączenie miasta z innymi ośrodkami i spełniają istotne zadania gospodarcze, a także turystyczne. Łączna długość tych dróg na terenie Czarnkowa wynosi niecałe 9 km. Ważną rolę transportową pełnią również drogi powiatowe o łącznej długości ok. 4 km. Sieć dróg gminnych rozpięta jest w mieście na długości ponad 27 km i służy lokalnym potrzebom transportowym. Zaledwie niecałe 3 % dróg gminnych nie posiada nawierzchni utwardzonej. Miasto Czarnków położone jest w miejscu krzyżowania się tras:

- Poznań -Oborniki Wlkp.- Kołobrzeg,
- Piła - Wronki - Słubice,
- Piła - Wieleń - Gorzów Wlkp.- Kostrzyn n/Odrą.

Ze względu na swe położenie w systemie dróg wojewódzkich, przez miasto odbywa się narastający ruch tranzytowy, prowadzący do przejść granicznych w Słubicach (170 km), Świecku (180 km) oraz w Kostrzynie n/Odrą (155 km). Ruch tranzytowy został wyprowadzony

z miasta za pomocą obwodnic, nie jest już on tak uciążliwy niż w latach ubiegłych bez w/w odcinka komunikacyjnego.

8.1.2. Komunikacja kolejowa

W Czarnkowie mamy do czynienia z terenem zamkniętym, jakim jest teren należący do polskich kolei państwowych. Jednakże miasto nie posiada bezpośrednich połączeń kolejowych. Przez jego teren przebiega linia kolejowa nr 390 relacji Bzowo Goraj – Czarnków znaczenia miejscowego, używana tylko do przewozu ładunków masowych. Najbliższe stacje kolejowe znajdują się w Trzciance – 17 km, we Wronkach – 30 km, w Pile – 35 km, Szamotułach – 35 km i Krzyżu Wlkp. – 45 km.

8.1.3. Komunikacja autobusowa

Komunikacja miejska w Czarnkowie dysponuje 2 autobusami, w tym 1 autobusem turystycznym. Autobusy kursują na 4 liniach stałych w godzinach rannych. Autobusy miejskie obsługują trasy miasta oraz okolicznych wsi gminy Czarnków. Owe dwa autobusy zostały wyprodukowane w 1992 roku. Pomimo wieku autobusów i złego wyglądu zewnętrznego, są one w pełni sprawne technicznie.

Ruch komunikacyjny na terenie miasta odbywa się ulicami: Rybaki, Pocztową, Ogrodową, Wroniecką, Sikorskiego, Krzyżową, z głównymi przystankami rozjazdowymi na Placu Powstańców Wielkopolskich. Trasy przejazdu rozmieszczone są optymalnie i nie ma możliwości ich zmiany (szczególnie w obrębie Placu Powstańców).

Z komunikacji miejskiej korzystają przede wszystkim uczniowie różnych typów szkół. Od początku istnienia komunikacji miejskiej w Czarnkowie Zakład Komunikacji ponosi na tej działalności straty. Należy zaznaczyć, że Zakład nie otrzymuje żadnych dopłat, ani dotacji z tytułu ponoszonych strat. W związku z tym przewoźnik planuje stopniowo ograniczać liczbę kursów do niezbędnego minimum z nastawieniem na przewozy szkolne.

8.1.4. Drogi rowerowe

Przez Czarnków przebiega Transwielkopolska Trasa Rowerowa o długości 500 km, wiodąca z Okonka przez Poznań do Siemianic koło Kępna, czyli łącząca najbardziej wysunięte krańce województwa wielkopolskiego (TTR-N+TTR-S). Ponadto obszar miasta przecinają liczne drogi pieszo-rowerowe o długości łącznej niemal 10 km.

8.2. Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie ludności i przedsiębiorstw w wodę przedstawia się w Czarnkowie bardzo korzystnie. W poniższej tabeli przedstawiono dane dotyczące istniejącej sieci wodociągowej w Czarnkowie. W roku 2016 w stosunku do roku 2004 wzrosła liczba przyłączy do budynków o 132 szt., spadł natomiast procent mieszkańców korzystających z wodociągu o 1,5 %.

Tabela 10. Informacje dotyczące sieci wodociągowej w mieście Czarnków w 2016 roku

Wyszczególnienie	Jednostka	Wielkość
Sieć wodociągowa	km	32,0
Liczba przyłączy do budynków	szt.	1280
Procent mieszkańców korzystających z wodociągu	%	98,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

Do sieci wodociągowej podłączonych jest 97,8% budynków mieszkalnych. Zaopatrzeniem ludności i podmiotów gospodarczych w wodę zajmuje się Miejska Kanalizacja i Wodociągi Sp. z o.o. Zdolności produkcyjne firmy w pełni zaspokajają potrzeby Czarnkowa, a od kilku lat nie są nawet w pełni wykorzystywane. Na terenie miasta funkcjonują 2 hydrofornie, jedna stacja uzdatniania wody (spełniająca wymagania, dotyczące parametrów zanieczyszczenia wody, okresowo wymieniane jest złoże), 3 studnie głębinowe i 1 zbiornik wyrównawczy na 1 tys. m³. Sieć wodociągowa jest skonstruowana w systemie rozgałęzonym i nie ma możliwości technicznych połączenia jej w pierścień.

Stan sieci wodociągowej jest dobry. Wymieniono starą instalację azbestową. W mieście funkcjonuje jeszcze około 250–300 metrów starej sieci na ul. Bednarskiej, lecz nie notuje się na tym odcinku wielu awarii, dlatego nie ma konieczności pilnej wymiany.

8.3. Odprowadzenie ścieków

Odprowadzenie ścieków obejmuje przede wszystkim, zgodnie z obowiązującymi przepisami, wprowadzane do wód lub do ziemi:

- wody zużyte na cele bytowe lub gospodarcze,
- wody opadowe lub roztopowe, ujęte w systemy kanalizacyjne, pochodzące z powierzchni zanieczyszczonych, w tym z centrum miasta, terenów przemysłowych i składowych, baz transportowych oraz dróg i parkingów o trwałej nawierzchni,
- ciekłe odchody zwierzęce, z wyjątkiem gnojówki i gnojownicy, przeznaczonych do rolniczego wykorzystania w sposób i na zasadach określonych w przepisach o nawozach i nawożeniu.

Tabela 11. Informacje dotyczące sieci kanalizacyjnej w mieście Czarnków w 2016 roku

Wyszczególnienie	Jednostka	Wielkość
Kanalizacja sanitarna	km	31,70
Liczba przyłączy do budynków	szt.	789,00
Procent mieszkańców korzystających z kanalizacji	%	95,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych

Odprowadzaniem ścieków bytowo - gospodarczych zajmuje się Miejska Kanalizacja i Wodociągi Sp. z o.o. Ścieki z gospodarstw domowych, pozbawionych kanalizacji sanitarnej

są odbierane specjalistycznym samochodem i przewożone do oczyszczalni ścieków. W roku 2016 w stosunku do roku 2004 odnotowano przyrost liczby przyłączy do budynków o 178 szt., ale również spadek procentu mieszkańców korzystających z kanalizacji o 3,6%.

Miasto posiada jedną oczyszczalnię ścieków o zdolnościach przerobowych 4.000 m³/dobę. W ostatnich latach obserwuje się spadek ilości ścieków, dopływających do oczyszczalni, a wykorzystanie jej mocy przerobowych waha się w granicach 2.300-2.500 m³/d (60–65%), natomiast zimą około 2.000 m³/d. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Noteć. Stan techniczny i eksploatacja urządzeń zabezpieczających wody przed zanieczyszczeniem nie budzi zastrzeżeń. Wyniki analiz i ilość ścieków nie wykazują naruszania warunków pozwolenia wodno-prawnego.

8.4. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Stan sieci zasilającej na terenie miasta należy uznać jako dobry. Możliwości zaopatrzenia w energię elektryczną nie stanowią barier dla realizacji nowych osiedli mieszkaniowych, obiektów turystycznych, czy zakładów przemysłowych na terenie Czarnkowa. Miasto Czarnków zaopatrywane jest w energię elektryczną z krajowego systemu elektroenergetycznego liniami napowietrznymi wysokiego napięcia 110 kV do GPZ. Zasilanie odbiorców zlokalizowanych na terenie miasta odbywa się napowietrznie i kablową infrastrukturą elektroenergetyczną SN 15 kV oraz nn – 0,4 kV. Ponadto na terenie miasta Czarnków zlokalizowane są:

- ponadlokalna linia napowietrzna WN 110 kV relacji GPZ Czarnków Wschód – GPZ Czarnków Płyty,
- ponadlokalna linia napowietrzna WN 110 kV relacji GPZ Czarnków Wschód – GPZ Trzcianka,
- ponadlokalna linia napowietrzna WN 110 kV relacji GPZ Czarnków Płyty – GPZ Wronki,
- stacja elektroenergetyczna WN 110 kV/SN GPZ Czarnków Wschód,
- stacja elektroenergetyczna WN 110 kV/SN GPZ Czarnków Płyty.

Dla w/w napowietrznych linii elektroenergetycznych obowiązują pasy ochrony funkcyjnej, w poziomie nie mniejsze niż:

- dla linii WN 110 kV – 22 m (po 11 m po każdej ze stron od osi linii);
- dla linii SN 15 kV (20 kV) – 12 m (po 6 m po każdej ze stron od osi linii);
- dla linii nn 0,4 kV – 4 m (po 2 m po każdej ze stron od osi linii).

8.5. Gospodarka cieplna

Od 1994 r. istnieje Geotermia Sp. z o.o. Zadaniem spółki jest dostarczanie ciepła mieszkańcom z tradycyjnych źródeł.

8.6. Zaopatrzenie w gaz

Czarnków jest zgazyfikowany prawie w 100%, wyjątek stanowi część ulicy Chodzieskiej z ulicami przyległymi. W roku 2016 odnotowano 91,4% korzystający z instalacji w % ogółu ludności. Istniejąca sieć gazowa w mieście pozwala dostarczyć każdą ilość gazu dla celów komunalno-bytowych, grzewczych oraz przemysłowych. Ogólna długość czynnej sieci w roku 2016 wynosiła 35 162 m, przy 3589 odbiorcach gazu. Na terenie Miasta Czarnków zlokalizowane są:

- gazociąg DN 80 odboczka Czarnków (rok budowy – 1985) o maksymalnym ciśnieniu roboczym powyżej 2,5 MPa,
- stacja gazowa Czarnków.

Dla gazociąg DN 80 odboczka Czarnków obowiązuje zmniejszona maksymalna szerokość strefy kontrolowanej i wynosi 30,0 m (po 15 m od osi na stronę gazociągu).

8.7. Infrastruktura techniczna – łączność.

Na terenie miasta Czarnków zlokalizowany jest obiekt radiotelekomunikacyjny – obiekt nadawczy SLR Czarnków (Stacja Linii Radioliniowych), zaznaczony na rysunku Studium. Obiekt zlokalizowany jest w granicach terenu oznaczonego symbolem IT – Ł, tereny infrastruktury technicznej – łączność. Przez teren miasta Czarnków przebiegają cztery linie radiowe dalekiego zasięgu, zgodnie z rysunkiem Studium. Dla tych linii obowiązują pasy ochronne, zgodnie z przepisami odrębnymi. Relacja łączności teleradiowej to: SLR Szamotuły – SLR Czarnków, SLR Czarnków – PTK Podanin, SLR Czarnków – RTCN Rusionowo, SLR Czarnków – OM Piła al. Piastów.

8.8. Odnawialne źródło energii

Odnawialne źródło energii to źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalną, fal, prądów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych. Do energii wytwarzanej ze źródeł odnawialnych zalicza się, niezależnie od parametrów technicznych źródła, energię elektryczną lub ciepło pochodzące w szczególności:

- z elektrowni wodnych,
- z elektrowni wiatrowych,
- ze źródeł wytwarzających energię z biomasy,
- ze źródeł wytwarzających energię z biogazu,
- ze słonecznych ogniw fotowoltaicznych,
- ze słonecznych kolektorów do produkcji ciepła,
- ze źródeł geotermicznych.

Energia z elektrowni wiatrowych

Czarnków znajduje się w strefie III korzystnej dla lokalizacji siłowni wiatrowych. Jednakże ze względu na znaczne trudności związane z kosztami, lokalizacją i hałasem nie planuje się w przyszłości budowy farm wiatrowych na terenie Czarnkowa.

Wody geotermalne

Miasto Czarnków posiada wody geotermalne, występujące w utworach kredy, jury i triasu, o łącznych zasobach 2854 km³ wód, zawierających energię cieplną równoważną 18 812 mln tpu, co daje średnio 42 mln m³ wody/km², czyli 246 000 tpu/km². Zakłada się, że pod obszarami miasta zalegają atrakcyjne zasoby wód geotermalnych o temperaturze sięgającej nawet 110°C, co pozwoliłoby wykorzystać je do celów grzewczych bez stosowania złożonych systemów wspomagających, takich jak: absorpcyjne lub sprężarkowe pompy ciepła. Od 1994 r. istnieje Geotermia sp. z o.o. Zadaniem spółki, oprócz dostarczania ciepła mieszkańcom z tradycyjnych źródeł, jest poszukiwanie i pozyskiwanie środków umożliwiających realizację w przyszłości budowy ciepłowni geotermalnej. Ponadto planuje się realizację inwestycji współpracujących z układem geotermalnym w postaci: – centrum rekreacyjno-sportowego, – kompleksu szklarniowego do ekologicznej hodowli warzyw, – systemu zasilania stawów rybnych do hodowli ryb ciepłolubnych, – układu wykorzystania ciepła niskotemperaturowego do suszarni drewna w przemyśle. Na drodze do realizacji inwestycji z zakresu wód geotermalnych leżą przyczyny natury finansowej i technologicznej. Zbyt duże zasolenie wód znajdujących się w rejonie Czarnkowa uniemożliwia ich wydobywanie w oparciu o metody dostępne w Polsce. Powołana Geotermia sp. z o.o. ma za zadanie monitorować rynek oraz uczestniczyć w konferencjach dotyczących nowatorskich rozwiązań w tej dziedzinie.

Energia cieków wód powierzchniowych

Obecnie na terenie miasta Czarnków nie wykorzystuje się potencjału energetycznego przepływających tam cieków wodnych, jednak w przyszłości przewiduje się możliwość budowy elektrowni wodnej.

Energia słoneczna

Teoretyczne zasoby energii słonecznej (przy założeniu 100% sprawności przetworzenia energii promieniowania słonecznego na energię użytkową) na terenie miasta Czarnków mieszczą się w przedziale 900 do 1000 kWh/m² na rok. Oznacza to średnio dogodne warunki do produkcji energii cieplnej na bazie kolektorów cieczowych lub próżniowych. Inwestycja jest szczególnie opłacalna dla hoteli, pensjonatów, ośrodków wypoczynkowych, pól namiotowych, basenów i obiektów sportowych wykorzystywanych w lecie. Może być ona również z powodzeniem stosowana w zakładach przemysłowych zużywających duże ilości ciepłej wody oraz w łaźniach. Korzystne efekty ekonomiczne uzyskuje się także w przypadku kolektorów słonecznych do podgrzewania powietrza do suszenia np.: drewna, siana itp.

Kolektory słoneczne proponuje się osobom indywidualnym oraz podmiotom gospodarczym szczególnie z zakresu turystyki i rekreacji.

Energia z biomasy i biogazu

Do oszacowania potencjału biomasy na obszarze miasta Czarnków przyjęto, że pochodzić ona będzie z produkcji roślinnej, w tym słomy, a także produkcji leśnej. W mieście istnieje jednak niewielki potencjał wykorzystania biomasy, drewna, a w dalszej kolejności słomy, do produkcji energii cieplnej. W zakresie wykorzystania biomasy proponuje się podjęcie współpracy z gminą wiejską Czarnków. Na każde 1000 m³ ścieków doptywających do oczyszczalni w Czarnkowie można wytworzyć 80 m³ biogazu. Roczny potencjał energii uzyskanej ze ścieków z dwóch oczyszczalni przy obecnej wydajności wynosi około: 58 400 m³/rok biogazu co, po przeliczeniu na energię cieplną z uwzględnieniem sprawności wytwarzania i wykorzystania, daje 225 GJ/rok. Jednakże z uwagi na małą ilość energii, która mogłaby być uzyskana ze ścieków w ciągu roku, nie bierze się pod uwagę możliwości pozyskania energii z tego źródła w skali miasta.

8.9. Gospodarka odpadami

Zgodnie z obowiązującymi przepisami problem odpadów w mieście dotyczy przede wszystkim:

- odpadów komunalnych (odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych),
- odpady medyczne (odpady powstające w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz prowadzeniem badań i doświadczeń naukowych),
- odpadach weterynaryjnych (odpady powstające w związku z badaniem, leczeniem zwierząt i świadczeniem usług weterynaryjnych, a także w związku z prowadzeniem badań i doświadczeń na zwierzętach),
- komunalnych osadów ściekowych (pochodzący z oczyszczalni ścieków osad z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków komunalnych oraz innych ścieków o składzie zbliżonym do składu ścieków komunalnych).

Gospodarka odpadami na terenie miasta jest uregulowana. Odbiorem odpadów stałych z terenu miasta zajmuje się Miejski Zakład Komunalny Sp. z o.o. Odpady transportowane są na wysypisko śmieci w Zofiowie (po północnej stronie Noteci – w odległości ok. 3 km), znajdujące się poza granicami miasta. Składowisko zostało oddane do eksploatacji w 1992 roku. Stan formalno-prawny wysypiska jest uregulowany. Obiekt jest składowiskiem nadpoziomowym. Na terenie miasta zlokalizowany jest Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów, który jest zarządzany przez MZK Sp. z o.o. przy ul. Browarnej.

9. Stan prawny gruntów - obowiązujące opracowania planistyczne

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego pokrywają w 98% powierzchnię miasta. Obejmują niemal całe miasto Czarnków za wyjątkiem południowej części miasta w obrębie, której znajdują się istniejące ogrody działkowe oraz teren leśny. Na terenie miasta Czarnków obowiązuje 15 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (stan na luty 2018 r.):

- 1) MPZP miasta Czarnkowa (Uchwała Nr XLIII/378/98 z dnia 5 marca 1998 r.) –
powierzchnia opracowania: 970 ha
Obowiązuje na powierzchni nie objętej planami od 2) do 15)
- 2) Zmiana MPZP Cz. w rejonie ul. Wieleńskiej (Uchwała Nr XXXVI/234/05 z dnia 23 czerwca 2005 r.) – pow. opracowania 3,6 ha;
- 3) Zmiana MPZP Cz. w rejonie ulicy Chodzieskiej (Uchwała Nr XXXVIII/248/05 z dnia 29 września 2005 r.) – pow. opracowania 18,6 ha;
- 4) Zmiana MPZP Cz. w zakresie obwodnicy drogowej wraz z wybranymi terenami sąsiednimi (Uchwała Nr XL/254/05 z dnia 17 listopada 2005 r.) – opracowanie liniowe dł. 3,5 km (ok. 15 ha);
- 5) MPZP Cz. w rejonie ul. Wodnej (Uchwała Nr LI/317/06 z dnia 31 sierpnia 2006 r.) – pow. opracowania 10,0 ha;
- 6) MPZP Cz. w pasie Doliny Noteci i ul. Wieleńskiej (Uchwała Nr VIII/61/07 z dnia 26 kwietnia 2007 r.) – pow. opracowania 91,17 ha;
 - Zmiana MPZP w pasie Doliny Noteci i ul. Wieleńskiej (Uchwała Nr XIX/127/08 z dnia 28 lutego 2008 r.);
- 7) MPZP Cz. w rejonie Os. Ogrodniczego (Uchwała Nr XXXVI/175/08 z dnia 30 września 2008 r.) – pow. opracowania 4,5 ha;
- 8) MPZP Cz. w zach. skraju Doliny Noteci (Uchwała Nr XXXI/216/09 z dnia 27 lutego 2009 r.) – pow. opracowania 37 ha;
- 9) MPZP w rejonie ulic Poznańskiej i Chodzieskiej (Uchwała Nr XL/267/2009 z dnia 27 listopada 2009 r.) – pow. opracowania 70 ha;
- 10) MPZP w pn części Doliny Noteci w Czarnkowie (Uchwała Nr XLII/288/2010 z 28 stycznia 2010 r.) – pow. opracowania 65 ha;
- 11) MPZP w rejonie ulicy Wronieckiej i Kościuszki w pld. części miasta (Uchwała Nr X/67/2011 z 28 czerwca 2011 r.) – pow. opracowania 90 ha;
- 12) MPZP w rejonie ul. Pocztowej, Kościuszki, Dworcowej i rzeki Noteć (Uchwała Nr XIII/100/2011 z dnia 28 października 2011 r.) – pow. opracowania 60 ha;
 - Zmiana MPZP na obszarze oznaczonym symbolem 2MW (Uchwała Nr XIX/106/2016 z dnia 28 stycznia 2016 r.) – pow. opracowania 0,3 ha;
- 13) MPZP w rejonie ul. Gdańskiej (Uchwała Nr XIX/137/2012 z dnia 26 kwietnia 2012 r.) – pow. opracowania 50 ha;

- 14) MPZP Śródmieścia Czarnkowa (Uchwała Nr XXXIII/224/2013 z dnia 29 sierpnia 2013 r.) – pow. opracowania 42 ha;
- Zmiana MPZP w rejonie Pl. Powstańców Wlkp. (Uchwała Nr XXII/136/2016 z dnia 31 marca 2016 r.) – pow. opracowania 0,6 ha;
- 15) MPZP w rejonie ul. Rolnej (Uchwała Nr XXVI/158/2016 z dnia 30 sierpnia 2016 r.) – pow. opracowania 90 ha.

10. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

Ustalenia dotyczące ochrony przeciwpowodziowej uznaje się za zasadne. Miasto Czarnków znajduje się:

- częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34 lit. b) ustawy Prawo wodne (Dz. U. z 2017r., poz. 1566, ze zm.), tj. na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$);
- częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34 lit. b) ustawy Prawo wodne (Dz. U. z 2017r., poz. 1566, ze zm.) ustawy Prawo wodne tj. na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$);
- częściowo na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($p=0,2\%$);
- poza obszarem narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

11. Tereny zamknięte

W granicach administracyjnych miasta Czarnków znajdują się obszary zamknięte ustanowione przepisami odrębnymi do których należą tereny kolei. Do terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe zalicza się dz. o nr ewid.: 8, 34, 3712, 37/14 i 185/5.

12. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Zgodnie z Planem zagospodarowania województwa wielkopolskiego (2010 r.) wyznaczano dla miasta Czarnków m.in. następujące zadania:

- realizację obwodnic w ciągach dróg wojewódzkich (ukończono),
- realizację Międzynarodowej Trasy Rowerowej EuroRoute R1 (nie zrealizowano na terenie miasta),
- utworzenie rezerwatu przyrody „Morena Czarnkowska” (nie zrealizowano),
- planowaną modernizację drogi wodnej rzeka Noteć (Dolna) - E70 o znaczeniu międzynarodowym lub regionalnym (od kilku lat trwają prace modernizacyjne).

13. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym

Stwierdza się brak audytu krajobrazowego dla województwa wielkopolskiego. W zawiązku z powyższym nie można wyznaczyć rekomendacji i wniosków dla miasta Czarnków, ani granic krajobrazów priorytetowych.

14. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Zagrożenie bezpieczeństwa ludności i mienia na terenie miasta Czarnków stanowić mogą wypadki na drogach. Negatywny wpływ na warunki zamieszkania na terenie miasta może wywierać hałas, który wiąże się z przebiegiem dróg wojewódzkich.

15. Uwarunkowania rozwoju jednostek strukturalno-przestrzennych miasta

Miasto Czarnków posiada bardzo dogodne warunki dla rozwoju przestrzennego. Dobry stan istniejącego zagospodarowania i rezerwy terenowe do zainwestowania, stanowią istotne czynniki miastotwórcze.

Tereny o najkorzystniejszych warunkach dla lokalizacji budownictwa mieszkaniowego występują w południowej części miasta oraz we wschodniej, po obu stronach ulicy Chodzieskiej. Teren ten charakteryzuje się wierzchowinowymi partiami wysoczyzny morenowej, o spadkach w granicach od 2 do 5%, lokalnie na obrzeżach od 5 do 8%, a sporadycznie od 8 do 12%. Występujące na tym obszarze gleby należą do klasy IV, a sporadycznie do klasy V. Klimat jest bardzo korzystny dla lokalizacji budownictwa mieszkaniowego, gdyż charakteryzuje się dobrym nasłonecznieniem i przewietrzaniem. Dogodne warunki dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego to również rejon ulic: Wronieckiej, a częściowo Kościuszki i Gdańskiej.

Możliwości rozwojowe warunkuje w znacznym stopniu układ komunikacyjny. Tereny przylegające do głównych tras komunikacyjnych mają najkorzystniejsze położenie do powstawania nowych i rozwijania istniejących działalności gospodarczych, które również uatrakcyjnią walory krajobrazowe terenu. Ponadto budowa obwodnicy odciąża miasto z uciążliwości związanych z ruchem drogowym (osobowym, a w szczególności ciężarowym), hałasem oraz emisją spalin. Budowa obwodnicy zredukowała niszczenia obiektów budowlanych oraz infrastruktury w centralnej części miasta. Co więcej zmniejszyło się prawdopodobieństwo wystąpienia wypadków, czy awarii oraz nastąpi intensywny rozwój inwestycji poza miastem na nowych, atrakcyjnych terenach, a tym samym rozwój turystyki.

16. Potrzeby i możliwości rozwoju miasta Czarnków

Potrzeby i możliwości rozwoju miasta Czarnków (bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę) zostały opracowane w oparciu o:

- A) analizy ekonomiczne,
- B) analizy finansowe,

- C) analizy środowiskowe,
- D) analizy społeczne i gospodarcze,
- E) prognozę demograficzną,
- F) maksymalne w skali miasta zapotrzebowanie na nową zabudowę,
- G) chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej,
- H) zapotrzebowanie na nową zabudowę, a chłonność obszarów,
- I) możliwości finansowania przez miasto wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych miasta,
- J) potrzeby inwestycyjne miasta wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy, na obszarze o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.

Nie oszacowano chłonności obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, ponieważ przyjęto iż teren miasta Czarnków, w jego granicach administracyjnych, stanowi w pełni wykształconą zwartą strukturę funkcjonalno-przestrzenną. W związku z powyższym bezprzedmiotowym jest obliczanie chłonności dla położonych na terenie miasta, obszarów przeznaczonych pod zabudowę w planach miejscowych. Podobnie nie występują tereny poza zwartą strukturą funkcjonalno – przestrzenną. W konsekwencji nie określono możliwości finansowania, lokalizowania zabudowy na terenach poza obszarami zwartymi i obowiązującymi planami miejscowymi.

16.1. Analizy ekonomiczne i finansowe

16.1.1. Bilans dochodów i wydatków budżetowych

W tabeli poniżej przedstawiono poziom dochodów i wydatków budżetowych miasta Czarnków w okresie 2010-2016. W badanym okresie obserwujemy ciągły wzrost dochodów, który w roku 2016 wzrósł o 27% względem roku 2010. Wraz ze wzrostem dochodów wrastały również wydatki. W latach 2010 – 2013 oraz w 2015r. wydatki przewyższały dochody. Jedynie w roku 2014 dochody przewyższyły wydatki o kwotę 793 909 zł oraz w roku 2016 były na tym samym poziomie. Największy niedobór środków finansowych wystąpił w roku 2010 i 2011, przekraczając poziom 4,7 mln zł. W pozostałych latach wielkości te były zdecydowanie mniejsze i nie przekraczały poziomu 1,5 mln zł. Przyrost wydatków byłby dużym zagrożeniem dla stabilności finansowej samorządu, gdyby nie towarzyszył mu wzrost dochodów.

Występujący deficyt był głównie związany z realizacją priorytetowych dla miasta inwestycji. Niemniej utrzymywanie w dłuższym okresie polityki, w której poziom wydatków

przekracza poziom dochodów niesie ze sobą oczywiste zagrożenie dla stabilności finansowej samorządu. Należy podkreślić, iż podobne problemy dotyczą finansów wielu samorządów w Polsce, które stoją przed trudnym wyborem utrzymywania wysokiej dynamiki inwestycyjnej kosztem pojawiającego się ryzyka finansowego, czy też ograniczaniem liczby realizowanych inwestycji ze świadomością spowolnienia tempa rozwoju. Przedstawiony w tabeli bilans dochodów i wydatków miasta Czarnków w latach 2010 – 2016 ukazuje, że samorząd miasta prowadzi dobrą politykę finansową.

Tabela 12. Bilans dochodów i wydatków budżetowych w latach 2010 – 2016 w zł

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Dochody	28727802	31905193	34857323	37156935	38369750	39611946	39637569
Wydatki	33661661	36628964	36299667	37714501	37575841	40807667	39637569
Bilans	-4933859	-4723771	-1442344	-557566	793909	-1195721	0

źródło: opracowanie własne na podstawie informacji Urzędu Miasta Czarnków

16.1.2. Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta Czarnków na lata 2018-2028

Przy analizie możliwości finansowych pomocna będzie Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta Czarnków na lata 2018-2028 przyjęta przez Radę Miasta Czarnków uchwałą

Nr XLV/274/2017 z dnia 21 grudnia 2017 roku, zmieniona uchwałą nr XLVI/281/2018 z dnia 25 stycznia 2018r.

Wskazać należy, iż Wieloletnia Prognoza Finansowa opiera się na długoterminowej prognozie nadwyżki operacyjnej, która obrazuje zdolność obsługi zobowiązań oraz możliwości samodzielnego finansowania przedsięwzięć. Analiza ma stanowić pomoc przy podejmowaniu decyzji o wielkości i okresie realizowanych przedsięwzięć oraz kształtowaniu przyszłych budżetów Jednostki Samorządu Terytorialnego (JST).

Wieloletnia Prognoza Finansowa miasta Czarnków jest realistyczna i przedstawia dla każdego roku objętego prognozą m.in.:

- a) dochody i wydatki bieżące,
- b) dochody i wydatki majątkowe,
- c) wynik budżetu,
- d) rozchody budżetu,
- e) wskaźnik spłaty zobowiązań,
- f) finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków o których mowa w przepisach odrębnych.

g) dane uzupełniające o długi i jego spłacie.

Podkreślić należy, iż w Wieloletniej Prognozie Finansowej przyjęto wzrost ogólnych kwot dochodów i wydatków w latach 2018 – 2028 w oparciu o dane historyczne oraz założenia makroekonomiczne zawarte w wytycznych Ministerstwa Rozwoju i Finansów na potrzeby wieloletnich prognoz jednostek samorządu terytorialnego. Ponadto przy konstruowaniu prognozy wykorzystano wiedzę na temat strategii rozwoju miasta Czarnków, przeanalizowano realizowane przedsięwzięcia, prognozy, projekty i zadania oraz zebrano wiedzę na temat planowanych przedsięwzięć i przewidywanego ryzyka. W zakresie prognozowania długu miasta, przeanalizowano umowy kredytowe i ich harmonogramy spłat oraz inne umowy przekraczające rok budżetowy.

W tabelach poniżej przedstawione zostały dochody, wydatki oraz wyniki budżetu miasta Czarnków w latach 2018 - 2028.

Tabela 13. Prognozowane dochody miasta Czarnków do 2028r.

Wyszczególnienie	Dochody ogółem	z tego:										
		Dochody bieżące	w tym:						Dochody majątkowe	w tym:		
			dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	podatki i opłaty	w tym:		z subwencji ogólnej		z tytułu dotacji środków przeznaczonych na cele bieżące	ze sprzedaży majątku	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje
						Z podatku od nieruchomości						
Lp	1	1.1	1.1.1	1.1.2	1.1.3	1.1.3.1	1.1.4	1.1.5	1.2	1.2.1	1.2.2	
2018	51 277 472,00	49 677 472,00	9 901 455,00	800 000,00	14 382 329,00	10 244 511,00	8 803 726,00	11 294 771,00	1 600 000,00	1 600 000,00	0,00	
2019	53 100 000,00	51 500 000,00	10 510 000,00	800 000,00	14 530 000,00	10 450 000,00	9 000 000,00	11 580 000,00	1 600 000,00	1 600 000,00	0,00	
2020	53 110 000,00	51 510 000,00	10 720 000,00	800 000,00	14 820 000,00	10 660 000,00	9 180 000,00	11 810 000,00	1 600 000,00	1 600 000,00	0,00	
2021	53 150 000,00	52 780 000,00	10 930 000,00	800 000,00	15 120 000,00	10 880 000,00	9 370 000,00	12 050 000,00	370 000,00	370 000,00	0,00	
2022	54 090 000,00	53 720 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	370 000,00	370 000,00	0,00	
2023	55 160 000,00	54 790 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	370 000,00	370 000,00	0,00	
2024	55 880 000,00	55 880 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2025	56 990 000,00	56 990 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2026	58 120 000,00	58 120 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2027	59 270 000,00	59 270 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2028	60 450 000,00	60 450 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Czarnków

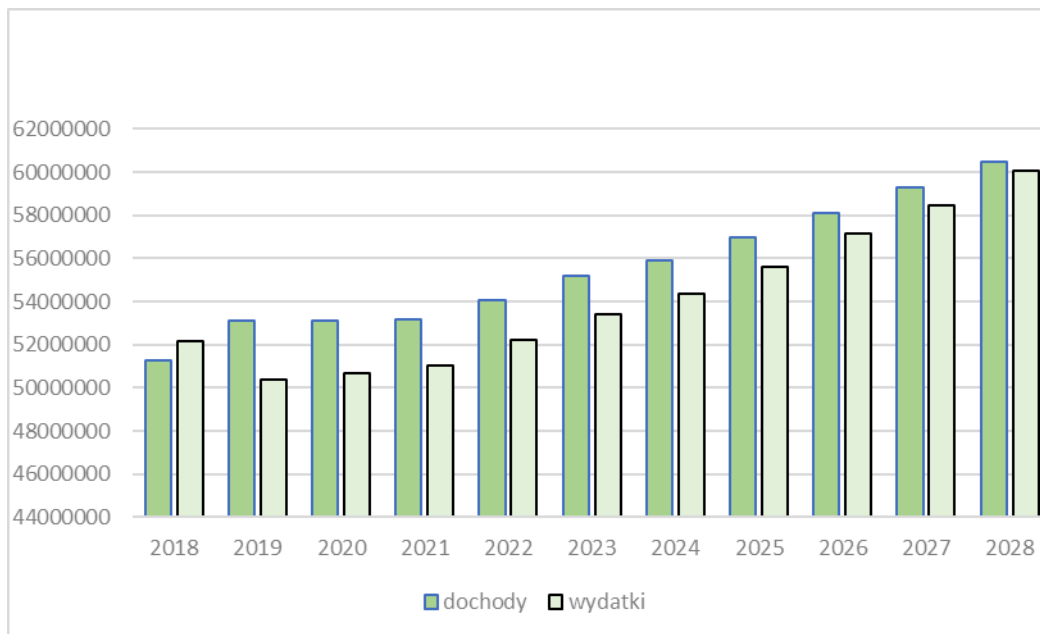
Tabela 14. Prognozowane wydatki miasta Czarnków do 2028 r.

Wyszczególnienie	Wydatki ogółem	z tego:								
		Wydatki bieżące	w tym:							Wydatki majątkowe
			z tytułu poręczeń	w tym:	wydatki na obsługę długu	w tym:"				
				Gwarancje i poręczenia polegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy		na spłatę przyjętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej, w wysokości w jakiej nie podlegają sfinansowaniu dotacją z budżetu państwa	odsetki i dyskonto określone w art. 243 ust. 1 ustawy	w tym:"		
2.1	2.1.1	2.1.1.1	2.1.2	2.1.3	2.1.3.1	2.1.3.1.1	2.1.3.1.2	2.2		
2018	52 177 472,00	48 100 472,00	186 000,00	0,00	0,00	390 000,00	390 000,00	0,00	0,00	4 077 000,00
2019	50 400 000,00	47 100 000,00	186 000,00	0,00	x	390 000,00	390 000,00	0,00	0,00	3 300 000,00
2020	50 660 000,00	46 880 000,00	186 000,00	0,00	x	370 000,00	370 000,00	0,00	0,00	3 780 000,00
2021	51 050 000,00	47 350 000,00	186 000,00	0,00	x	310 000,00	310 000,00	0,00	0,00	3 700 000,00
2022	52 190 000,00	47 820 000,00	186 000,00	0,00	x	250 000,00	250 000,00	0,00	0,00	4 370 000,00
2023	53 410 000,00	48 300 000,00	186 000,00	0,00	x	190 000,00	190 000,00	0,00	0,00	5 110 000,00
2024	54 380 000,00	48 780 000,00	186 000,00	0,00	x	140 000,00	140 000,00	0,00	0,00	5 600 000,00
2025	55 590 000,00	49 270 000,00	186 000,00	0,00	x	90 000,00	90 000,00	0,00	0,00	6 320 000,00
2026	57 170 000,00	49 760 000,00	186 000,00	0,00	x	50 000,00	50 000,00	0,00	0,00	7 410 000,00
2027	58 470 000,00	50 260 000,00	186 000,00	0,00	x	30 000,00	30 000,00	0,00	0,00	8 210 000,00
2028	60 050 000,00	51 270 000,00	186 000,00	0,00	x	10 000,00	10 000,00	0,00	0,00	8 780 000,00

źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Czarnków

Na rycinie poniżej przedstawiona została zależność pomiędzy dochodami, a wydatkami w latach 2018-2028. Zauważyć należy, że od 2019r. dochody przewyższają wydatki.

Ryc. 1. Dochody i wydatki miasta Czarnków w latach 2018 -2028

źródło: opracowanie własne

W tabeli poniżej przedstawiony został wynik budżetu, czyli różnica pomiędzy dochodami i wydatkami.

Tabela 15. Prognozowany wynik budżetu do 2028 r.

Wyszczególnienie	Wynik budżetu	w tym:	
		dochody ogółem	wydatki ogółem
L.p.	3	3.1	3.2
2018	-900 000,00	51 277 472,00	52 177 472,00
2019	2 700 000,00	53 100 000,00	50 400 000,00
2020	2 450 000,00	53 110 000,00	50 660 000,00
2021	2 100 000,00	53 150 000,00	51 050 000,00
2022	1 900 000,00	54 090 000,00	52 190 000,00
2023	1 750 000,00	55 160 000,00	53 410 000,00
2024	1 500 000,00	55 880 000,00	54 380 000,00
2025	1 400 000,00	56 990 000,00	55 590 000,00
2026	950 000,00	58 120 000,00	57 170 000,00
2027	800 000,00	59 270 000,00	58 470 000,00
2028	400 000,00	60 450 000,00	60 050 000,00

źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Czarnków

Analizując powyższą tabelę należy zauważyć, iż budżet miasta Czarnów jedynie w 2018r. będzie charakteryzował się deficytem. W następnych latach prognozowane jest wystąpienie nadwyżki budżetowej. Biorąc powyższe pod uwagę uznać należy, iż polityka finansowa miasta Czarnków prowadzona jest w sposób odpowiedzialny i zrównoważony.

16.2. Analizy środowiskowe

Po przeanalizowaniu uwarunkowań środowiskowych miasta Czarnków uznać należy, iż na terenach przeznaczonych do zabudowy nie występują większe bariery dla dalszego rozwoju mieszkalnictwa i towarzyszącej bazy usługowej oraz produkcyjnej. Tereny szczególnie cenne przyrodniczo, położone przede wszystkim w bezpośrednim sąsiedztwie doliny Noteci, obejmujące chronione prawem obszary Natura 2000, będą zagospodarowane tak by poszanować wszelkie występujące wartości przyrodnicze, zgodnie z przepisami prawa. Utrzymuje się istniejące użytki rolnicze, w tym przede wszystkim łąki nadnotecki. Tereny te należy pozostawić jako otwarte, nie przeznaczone do zabudowy, ewentualnie do wykorzystania ich walorów rekreacyjnych celem zagospodarowania w kierunku turystyki, sportu i rekreacji. Zaleca się zachowanie istniejących lasów, zadrzewień, alei w ciągach komunikacyjnych i innych terenów zieleni urządzonej. Przyszłe kierunki zagospodarowania miasta będą uwzględniać walory krajobrazowe. Przy zabudowie terenów będą wzięte pod uwagę obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat. W granicach terenów zagrożonych powodzią jakakolwiek inwestycja nie będzie mogła naruszać przepisów prawa wodnego.

W przyszłym zagospodarowaniu należy unikać wprowadzania funkcji mogących pogorszyć jakość środowiska przyrodniczego, a także środowiska życia mieszkańców miasta Czarnków. Nie należy wprowadzać działalności i obiektów uciążliwych, w szczególności generujących hałas w sąsiedztwie terenów mieszkaniowych. Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów należy lokalizować przy głównych ciągach komunikacyjnych, najlepiej na obrzeżach miasta, w rejonie drogi wojewódzkiej nr 181 (ulicy Wieleńskiej), drogi wojewódzkiej nr 178 (Obwodnicy Czarnkowa), drogi powiatowej – ulicy Gdańskiej oraz w południowo – wschodniej części miasta pomiędzy ulicą Poznańską a Obwodnicą Czarnkowa.

16.3. Analizy społeczne i gospodarcze

Rozwój gospodarczy miasta jest podstawowym warunkiem zmniejszania się rozmiarów bezrobocia na jej terenie, jak również źródłem wzrostu zamożności i podniesienia poziomu życia mieszkańców. Dzięki wpływom z podatków rosną także dochody budżetu samorządowego oraz maleją wydatki przeznaczane na pomoc społeczną. Należy przy tym podkreślić, iż samorząd lokalny nie dysponuje – zarówno z punktu widzenia uregulowań prawnych, jak i możliwości finansowych – narzędziami bezpośredniego wpływu na gospodarkę na terenie miasta. Nie oznacza to jednak, że

nie może on pełnić roli strony wspierającej i do pewnego stopnia stymulującej przemiany w gospodarce i na rynku pracy.

Miasto w celu uatrakcyjnienia rozwoju przedsiębiorczości powinno stosować różne zachęty ekonomiczne. Można zwolnić przedsiębiorców od płacenia podatku od nieruchomości, udzielić darmowej pomocy przy załatwianiu formalności, związanych np. z nową inwestycją, stosować wraz z Powiatowym Urzędem Pracy programy zwolnień podatkowych dla przedsiębiorców zatrudniających osoby długotrwale bezrobotne. Istotną kwestią jest przygotowywanie przez miasto ofert lokalizacyjnych m. in. Na bazie opracowanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które ułatwią inwestorom procedurę formalną realizacji inwestycji.

Po przeanalizowaniu zebranych danych uznać należy, iż liczba podmiotów gospodarczych na terenie miasta Czarnków w latach 2010 – 2017 utrzymywała się na zbliżonym poziomie z tendencją wzrostową do roku 2016 i spadkową w roku 2017r. W roku 2010 zarejestrowanych było ogółem 1170 podmiotów, w tym 1125 w sektorze prywatnym. Największy wzrost liczby podmiotów gospodarczych miał miejsce w roku 2013 o 28 podmiotów więcej względem roku 2010. Niestety w roku 2017 nastąpił spadek o 35 podmiotów w stosunku do najlepszego roku 2013 i tym samym spadek o 7 podmiotów względem 2010 roku.

Tabela 16. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na terenie miasta Czarnków w latach 2010-2017 – podmioty wg sektorów własnościowych

Podmioty gospodarki narodowej	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ogółem	1 170	1 130	1 171	1 198	1 174	1 184	1 189	1 163
w tym:								
Sektor publiczny	45	46	46	46	45	42	42	42
Sektor prywatny	1 125	1 084	1 125	1 152	1 128m	1 139	1 139	1 112
w tym:								
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	947	888	910	917	889m	898	894	868
Spółki handlowe	48	61	66	85	84m	80	84	86
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	10	17	17	19	20m	18	17	16
Spółdzielnie	14	14	14	13	13m	13	13	12
Fundacje	0	0	0	0	0	0	0	2
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	22	22	23	24	24m	27	28	28

źródło: opracowanie własne na podstawie informacji Banku Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/>

Analizując powyższą tabelę podkreślenia wymaga fakt, iż w latach 2010- 2017 wzrosła liczba spółek handlowych o 38 oraz liczba spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego o 6. Zmalała natomiast liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą o 79 i spółdzielni o 2. W roku 2017 powstały nowe 2 fundacje. Również rozwijają się stowarzyszenia i organizacje społeczne – w roku 2017 nastąpił przyrost o 6 względem roku 2010r.

Zakładając stały wzrost liczby spółek handlowych na poziomie ok. 5 spółek rocznie prognozuje się w roku 2047r. wzrost ich liczby o 150. Natomiast przyjmując wzrost liczby spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego na poziomie ok. 1 spółki rocznie, prognozuje się wzrost jej liczby w roku 2048 o 30. Prognozując, łączny wzrost liczby spółek handlowych w roku 2048 wyniesie 180.

Tabela 17. Prognozowana liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON na terenie miasta Czarnków do roku 2048

	2018	2023	2028	2033	2038	2043	2047
Spółki handlowe - przyrost	5	30	55	80	105	130	150
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego - przyrost	1	6	11	16	21	26	30

źródło: opracowanie własne

16.4. Prognoza demograficzna

Liczba ludności Miasta Czarnków systematycznie ulega zmniejszeniu. Średnia gęstość zaludnienia w mieście w 2016 r. wyniosła 1085 osób/km² i spada systematycznie od 2002 roku (kiedy to wynosiła 1197 osoby/km²), za wyjątkiem niewielkiego wzrostu w 2010 r. i 2015 r. Na niekorzyść miasta wpływa również ujemne saldo migracji. Wskaźnik ten ulega poprawie i zmniejszył się w stosunku do roku 2005 o 22 osoby.

Na podstawie przedstawionych we wcześniejszych rozdziałach informacji zauważyć można, iż liczba ludności Miasta Czarnków w ciągu 15 lat spadła o 1204 osób. Zakładając dynamikę zmian liczby ludności na tym samym poziomie można prognozować, iż liczba ludności miasta Czarnków w 2046 r. spadnie o 900 osób i wyniesie **9 996** osób.

Niekorzystne zmiany demograficzne, a co za tym idzie spadek liczby mieszkańców są między innymi związane ze zmianą modelu rodziny, która aktualnie kształtuje się na poziomie 2+1. Istniejący trend malejącej liczby ludności nie należy bezpośrednio przedkładać na brak konieczności przeznaczania nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową, usługową czy produkcyjną. Pomimo faktu, że wiele rodzin wyprowadza się do pobliskich miejscowości podmiejskich, ich życie prywatne i zawodowe w dalszym ciągu jest związane z miastem Czarnków. Wymusza to ciągły rozwój miejsc pracy oraz obiektów usługowych w mieście. Mimo malejącej liczby osób mieszkających w Czarnkowie wiele osób w ramach polepszenia jakości zamieszkania, przeprowadza się z domów wielorodzinnych do budowanych w granicach miasta domów jednorodzinnych.

16.5. Możliwości finansowania przez miasto wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych miasta.

W poniższej tabeli zostały przedstawione wydatki poniesione w latach 2011 – 2016 na wykonanie sieci komunikacyjnych – dróg miejskich z rozróżnieniem na rodzaj inwestycji.

Tabela 18. Wydatki miasta Czarnków na drogi miejskie w latach 2011-2017

Rok	Zadanie	Wydatki [zł]
2011	Remonty dróg	301 896,25
	Utrzymanie dróg	164 999,08
	Inwestycje	2 826 040,80
	Oczyszczanie i zimowe utrzymanie dróg	360 760,73
	RAZEM	3 653 696,86
2012	Remonty dróg	343 264,28
	Utrzymanie dróg	135 812,30
	Inwestycje	987 609,13
	Oczyszczanie i zimowe utrzymanie dróg	365 519,38
	RAZEM	1 832 205,09
2013	Remonty dróg	407 186,52
	Utrzymanie dróg	88 404,39
	Inwestycje	335 166,33
	Oczyszczanie i zimowe utrzymanie dróg	383 311,41
	RAZEM	1 214 068,65
2014	Remonty dróg	673 030,16
	Utrzymanie dróg	119 151,61
	Inwestycje	2 464 913,90
	Oczyszczanie i zimowe utrzymanie dróg	418 522,00
	RAZEM	3 675 617,67
2015	Remonty dróg	269 597,69
	Utrzymanie dróg	82 146,06
	Inwestycje	2 143 995,45
	Oczyszczanie i zimowe utrzymanie dróg	416 803,50
	RAZEM	2 912 542,70
2016	Remonty dróg	258 312,02
	Utrzymanie dróg	91 577,15
	Inwestycje	1 608 667,83
	Oczyszczanie i zimowe utrzymanie dróg	419 919,40
	RAZEM	2 378 476,40
2017	Remonty dróg	401 934,31
	Utrzymanie dróg	98 389,63

	Inwestycje	3 243 734,34
	Oczyszczanie i zimowe utrzymanie dróg	416 278,97
	RAZEM	4 160 337,25
	RAZEM W LATACH 2010 – 2017, w tym:	19 826 944,62
	Remonty dróg	2 655 221,23
	Utrzymanie dróg	780 480,22
	Inwestycje	3 435 701,45
	Oczyszczanie i zimowe utrzymanie dróg	2 781 115,39

źródło: opracowanie własne, na podstawie danych Urzędu Miasta Czarnków

W latach 2010 – 2017 na realizację zadań inwestycyjnych w zakresie sieci drogowej łącznie wydano **19 826 944,62 zł**. Największe wydatki nastąpiły w roku 2017 i wynosiły 4 160 337,25 zł, co stanowi ok. 21% ogółu wydatków na ten cel w omawianych latach. Rekordowe wydatki w roku 2017 są związane z realizacją wielu priorytetowych inwestycji z zakresu infrastruktury drogowej.

W tabeli poniżej zestawione zostały informacje dotyczące wydatków poniesionych w latach 2010 – 2017 na wykonanie zadań w zakresie rozbudowy infrastruktury wodociągowo - kanalizacyjnej.

Tabela 19. Wydatki miasta Czarnków na rozbudowę infrastruktury wodociągowo - kanalizacyjnej w latach 2010-2017

Rok	Wydatki [zł]
2010	512600
2011	1032000
2012	755000
2013	694700
2014	632000
2015	873300
2016	624600
2017	978300
RAZEM	6102500

źródło: opracowanie własne, na podstawie danych Urzędu Miasta Czarnków oraz spółki - Miejska Kanalizacja i Wodociągi Sp. z o.o.

W latach 2010 – 2017 na realizację zadań inwestycyjnych w zakresie rozbudowy sieci wodociągowo - kanalizacyjnej łącznie wydano **6 102 500 zł**. Największe wydatki nastąpiły w roku 2011 i wynosiły 1 032 000 zł, co stanowi ok. 16,9% ogółu wydatków na ten cel w omawianych latach. Również w roku 2017 przeznaczono znaczną kwotę na przedmiotowe zadania w kwocie 978 300 zł co stanowi ok. 16,3% ogółu wydatków.

W tabeli poniżej zestawione zostały szczegółowe informacje dotyczące wydatków poniesionych w latach 2010 – 2017 na wykonanie najważniejszych zadań w zakresie infrastruktury technicznej oraz społecznej.

Tabela 20. Wydatki na najważniejsze zadania inwestycyjne w zakresie infrastruktury technicznej oraz społecznej w latach 2010 - 2017

Rok	Zadanie	Wydatki [zł]
2010	Przebudowa Pl. Wolności i ul. Kościuszki	8125990,50
	Budowa Sukiennicy ul. Zbożowa i przebudowa ulicy Zbożowej	2118685,68
	RAZEM	10244676,18
2011	Przebudowa ulicy Rolnej	2450785,61
	Budowa Przystani (Mariny)	3402321,94
	RAZEM	5853107,55
2012	Budowa ulicy Rolnej (przy cmentarzu komunalnym)	300066,38
	Modernizacja budynku B Szkoły Podstawowej nr 1 w Czarnkowie	1404922,38
	Budowa placu zabaw RADOSNA SZKOŁA przy Szkole Podstawowej nr 1	588416,03
	RAZEM	2293404,79
2013	Modernizacji sali widowiskowo-kinowej MCK	4196801,00
	RAZEM	4196801,00
2014	Remont Al. Brzezińskiej	579000,00
	Budowa ul. Widokowej	973657,21
	Przebudowa ul. Gdańskiej	297467,32
	Przebudowa ul. Myśliwskiej	155283,82
	RAZEM	2005408,35
2015	Budowa boiska sportowego z bieżnią przy Szkole Podstawowej nr 1	2027457,18
	Budowa Miasteczka ruchu drogowego przy Szkole Podstawowej nr 1	890793,18
	Przebudowa ulicy Kościuszki	2023495,10
	Budowa przepustu przeznaczonego do odprowadzania części wód opadowych z terenu miasta do rzeki Noteć	298714,61
	RAZEM	5240460,07
2016	Budowa fitparku ze skateparkiem i elementami placu zabaw na Os. Słonecznym w Czarnkowie wraz z parkingiem	554792,88
	Budowa ulicy Wodnej	1129841,82
	Budowa ulicy Zielonej	434000,41
	RAZEM	2118635,11
2017	Budowa ulicy Nojego	1397788,95
	Budowa ciągu pieszo-rowerowego i ścieżki rowerowej	1743171,11
	RAZEM	3140960,06
RAZEM LATA 2010 - 2017		35093453,11

źródło: opracowanie własne, na podstawie danych Urzędu Miasta Czarnków

W latach 2010 – 2017 na realizację najważniejszych zadań inwestycyjnych w zakresie infrastruktury technicznej oraz społecznej na terenie miasta Czarnków wydano **35 093 453,11 zł.**

Największe wydatki nastąpiły w roku 2010 i wyniosły 10244676,18 zł co stanowi 29,2% ogółu wydatków na ten cel w omawianych latach, następnie w roku 2011 oraz 2015. Rekordowe wydatki w roku 2010 związane były z realizacją priorytetowych inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej tj. przebudową Pl. Wolności i ul. Kościuszki jak również budową Sukiennicy na ul. Zbożowej wraz z przebudową ulicy Zbożowej. W roku 2011r. znaczne wydatki poniesiono na przebudowę ulicy Rolnej oraz budowę Mariny (16,67% ogółu wydatków). Natomiast w 2015, poza inwestycjami związanymi z przebudową dróg i infrastruktury technicznej, zrealizowano inwestycje związane z infrastrukturą społeczną m.in. budowę boiska sportowego z bieżnią przy Szkole Podstawowej nr 1, budowę Miasteczka ruchu drogowego przy Szkole Podstawowej nr 1.

Po przeanalizowaniu prognozowanego wyniku budżetowego w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2018 - 2028, szczegółowych wydatków na cele związane z wykonaniem sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych miasta, procenta ludności korzystającej z sieci wodociągowej czy kanalizacyjnej, możliwość pozyskania dotacji unijnych lub inwestorów prywatnych uznać należy, iż miasto Czarnków będzie posiadać możliwości finansowania wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych miasta.

Zgodnie z zapisami „Strategii Rozwoju Miasta Czarnkowa na lata 2015 – 2025” podstawowe źródła finansowania kierunków działań zadań własnych miasta to:

- środki własne budżetowe;
- krajowe i zagraniczne mechanizmy finansowe, w tym:
 - – środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, (m.in. Fundusz Spójności, Europejski Fundusz Społeczny, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego)
 - –inne zagraniczne środki finansowe,
 - krajowe środki finansowe
- komercyjne instrumenty finansowe, w tym m.in.:
 - – kredyty bankowe, pożyczki i
 - – leasing finansowy;
- fundusze innych uczestników procesu wdrażania strategii, w tym sektora prywatnego.

Jednym z najważniejszych źródeł pozyskiwania środków finansowania działań strategicznych będą środki z funduszy unijnych (Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności).

Ocenia się, że samorządy województwa wielkopolskiego oraz inne obiekty gospodarcze i organizacje pozarządowe będą mogły otrzymać w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Wielkopolskiego na lata 2014–2020 kwotę 1 272 792 644 euro z funduszy europejskich. Program składa się z 10 osi priorytetowych – spośród których największe środki zaplanowano na infrastrukturę komunikacyjną oraz konkurencyjność przedsiębiorstw.

16.6. Potrzeby inwestycyjne miasta wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy, na obszarze o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej,

W związku z lokalizacją nowej zabudowy na terenach miasta konieczne będzie, w pierwszej kolejności, wyposażenie tych terenów w infrastrukturę techniczną (sieć wodociągową i kanalizacyjną) i drogową (utwardzenie dróg, chodniki, oświetlenie uliczne). Konieczne będzie również zabezpieczenie funduszy przeznaczonych na odbieranie, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie miasta. Podkreślić należy, iż miasto Czarnków w swoich planach finansowych na najbliższe lata uwzględniło- potrzeby inwestycyjne wynikające z konieczności realizacji zadań własnych związanych z lokalizacją nowej zabudowy.

W tabeli poniżej przedstawiony został wykaz przedsięwzięć zaprezentowany w Wieloletniej Prognozie Finansowej miasta Czarnków na lata 2018 – 2028. W najbliższych latach do najważniejszych przedsięwzięć zaliczyć należy m.in. poprawę dostępu do usług społecznych w powiecie czarnkowsko – trzecieckim, działania aktywnej integracji w mieście Czarnków, opracowania planistyczne, bieżącą konserwację zieleni, rozbudowę szkoły podstawowej nr 2 w Czarnkowie.

Tabela 21. Wydatki miasta Czarnków na przedsięwzięciach w latach 2018-2028

Lp.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji programu	Łączne nakłady finansowe	Limity wydatków w poszczególnych latach				Limit zobowiązań
					2018	2019	2024	2028	
1. Wydatki na przedsięwzięcia - ogółem, z tego:				6 190 571,00	1 840 629,00	3 823 071,00	0,00	0,00	5 663 700,00
1.a wydatki bieżące				1 790 571,00	840 629,00	523 071,00	0,00	0,00	1 363 700,00
1.b wydatki majątkowe				4 400 000,00	1 000 000,00	3 300 000,00	0,00	0,00	4 300 000,00
1.1. Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1, 2 i 3, ustawy o finansach publicznych z tego:				735 194,00	322 203,00	0,00	0,00	0,00	322 203,00
1.1.1. wydatki bieżące				735 194,00	322 203,00	0,00	0,00	0,00	322 203,00
1.1.1.1	Poprawa dostępu do usług społecznych w powiecie czarnkowsko – trzcianeckim	Urząd Miasta Czarnków	2016-2018	169 920,00	70 800,00	0,00	0,00	0,00	70 800,00
1.1.1.2	Aktywny Czarnków – działania aktywnej integracji w mieście Czarnków	Urząd Miasta Czarnków	2017-2018	565 274,00	251,403,00	0,00	0,00	0,00	251 403,00
1.1.2. wydatki majątkowe				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2. Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno - prywatnego, z tego:				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.1. wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.2. wydatki majątkowe				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3. Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1 i 1.2), z tego:				5 455 377,00	1 518 426,00	3 823 071,00	0,00	0,00	5 341 497,00
1.3.1. wydatki bieżące				1 055 377,00	518 426,00	528 071,00	0,00	0,00	1 041 497,00
1.3.1.1	Aktywny Czarnków – działania aktywnej	Czarnków	2017-2018		0,00	0,00		0,00	0,00

	integracji w mieście Czarnków			0,00			0,00		
1.3.1.2	Opracowanie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Czarnków w pasie Doliny Noteci i ul. Wieleńskiej	Urząd Miasta Czarnków	2017-2018	18 450,00	11 070,00	0,00	0,00	0,00	11 070,00
1.3.1.3	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Czarnków	Urząd Miasta Czarnków	2017-2019	65 000,00	45 500,00	13 000,00	0,00	0,00	58 500,00
1.3.1.4	Niesamodzieln i niepełnosprawni mają wsparcie w Czarnkowie	Urząd Miasta Czarnków	2017-2019	48 215,00	0,00	48 215,00	0,00	0,00	48 215,00
1.3.1.5	Bieżąca konserwacja zieleni	Urząd Miasta Czarnków	2018-2019	815 994,00	407 997,00	407 997,00	0,00	0,00	815 994,00
1.3.1.6	Pielęgnacja zieleni miejskiej – cięcia i wycinka drzew	Urząd Miasta Czarnków	2018-2019	107 718,00	53 859,00	53 859,00	0,00	0,00	107 718,00
1.3.2.wydatki majątkowe				4 400 000,00	1 000 000,00	3 300 000,00	0,00	0,00	4 300 000,00
1.3.2.4	Dokumentacji i rozbudowa Szkoły Państwowej Nr 2 w Czarnkowie	Urząd Miasta Czarnków	2017-2019	4 400 000,00	1 000 000,00	3 300 000,00	0,00	0,00	4 300 000,00

źródło: opracowanie własne, na podstawie danych Urzędu Miasta Czarnków

16.7. Potrzeby inwestycyjne miasta a możliwości finansowania

Miasto Czarnków w perspektywie krótko i długoterminowej planuje wiele kosztowych inwestycji związanych przede wszystkim z infrastrukturą społeczną. Realizacja najważniejszych z nich obciąży budżet samorządu. Zaznaczyć jednak należy, iż zakłada się finansowanie ww. inwestycji z funduszy pochodzących z dotacji celowych, dofinansowań oraz w ramach partycypacji kosztów z potencjalnymi Inwestorami. Miasto Czarnków w planowaniu wydatków zmuszone będzie realizować inwestycje według pilności potrzeb.

Biorąc powyższe pod uwagę uznać należy, iż miasto Czarnków w sposób racjonalny i zrównoważony będzie realizowała kolejne inwestycje z zakresu infrastruktury technicznej, drogowej i społecznej. Przeanalizowanie kondycji finansowej miasta oraz ilość zrealizowanych inwestycji pozwala uznać, iż miasto Czarnków będzie wywiązywało się z realizacji zadań własnych.

16.8. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę

Po dokonaniu ustawowo wymaganych analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz uwzględniając specyfikę miasta Czarnków uznano, że zasadnym jest ustalenie maksymalnego w skali miasta zapotrzebowania na nową zabudowę zgodnie z ustaleniami obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zatem zapotrzebowanie na nową zabudowę jest równoznaczne z terenami przeznaczonymi do zagospodarowania i zabudowy w Studium. Rezerwy terenów przeznaczonych w Studium pod nową zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo – usługową czy produkcyjną stanowią kontynuację polityki przestrzennej ustalonej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Zakładają długoterminową perspektywę rozwojową oraz biorą pod uwagę możliwości rozwojowe, które mogą przyczynić się do dynamicznego rozwoju społeczno – gospodarczego miasta. Ponad to miasto Czarnków stanowi w pełni wykształconą, zwartą strukturę funkcjonalno – przestrzenną, zatem rozwój w jego granicach nie przyczyni się do zjawiska „rozlewania się” zabudowy poza zwartą strukturę. Rozwój infrastruktury technicznej i drogowej odbywać się będzie systematycznie, w zależności od potrzeb, w oparciu o rozbudowę istniejącego układu komunikacyjnego i istniejącej sieci uzbrojenia technicznego.

16.8.1. Zabudowa mieszkaniowa, mieszkaniowo – usługowa

Zgodnie z przeprowadzoną prognozą demograficzną liczba ludności miasta Czarnków ulega zmniejszeniu, z niewielkim wzrostem w latach 2010r. i 2015. Sytuacja ta może ulec zmianie w następstwie rządowych programów wspierających rodziny. Jednak nie oznacza to, że na terenie miasta Czarnków nie występuje zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową czy mieszkaniowo – usługową. Mieszkańcy Czarnkowa w ramach polepszenia jakości zamieszkania, przeprowadzają się z domów wielorodzinnych do budowanych w granicach miasta domów

jednorodzinnych. Również, szczególnie wśród młodych rodzin, występuje popyt na mieszkania w zabudowie wielorodzinnej.

W roku 2016 przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 68,3 m². W związku z powyższym na jedną osobę przypada średnio 25,3 m² powierzchni użytkowej.

Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo – usługową (MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, MN/U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy usługowej, MN/MW/U - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny zabudowy usługowej, MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, MW/U - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny zabudowy usługowej, MN/P/U - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów, tereny zabudowy usługowej), wyniesie łącznie 534 946,9m² wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy.

16.8.2. Zabudowa usługowa, w tym usługi turystyki, sportu i rekreacji

Ujemne saldo migracji na terenie miasta Czarnków związane jest w dużej mierze z przeprowadzaniem się mieszkańców miasta do pobliskich miejscowości podmiejskich na terenie gminy Czarnków. Jednak w dalszym ciągu ich życie prywatne i usługowe jest związane z miastem Czarnków. Wymusza to ciągły rozwój miejsc pracy oraz obiektów usługowych w mieście. Miasto Czarnków stanowi ważny ośrodek usługowy w powiecie czarnkowsko – trzcianieckim. Miasto z uwagi na walory przyrodnicze powinno się także rozwijać w kierunku usług turystyki jak i usług sportu zarówno dla mieszkańców miasta jaki i gości przyjezdnych, wykorzystując walory terenów nadnoteckich jak i znaczenie żeglowne rzeki Noteci.

Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę usługową (U - tereny zabudowy usługowej, U/IT - tereny zabudowy usługowej, tereny infrastruktury technicznej), wyniesie łącznie 194 360 m² wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy.

Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę usługową (UT - tereny usług turystyki, w tym działalności związanej z gospodarką wodną oraz urządzeniami wodnymi, US - tereny sportu i rekreacji, wyniesie łącznie 295 621,92 m² wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy.

16.8.3. Zabudowa produkcyjna

Dla prognozowanej liczby nowych podmiotów gospodarczych należy przewidzieć tereny, na których będą mogły być zlokalizowane nowe przedsiębiorstwa. W celu oszacowania ww. zapotrzebowania konieczne jest przyjęcie założenia, iż jeden podmiot gospodarki narodowej (przedsiębiorstwo) będzie znajdował się na jednej działce budowlanej. Prognozuje się, że łączny wzrost liczby spółek handlowych w roku 2048 wyniesie 180. Uwzględniając zapisy obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego oraz optymistyczny wariant rozwoju gospodarczego na

terenie miasta Czarnków ustala się, że maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę produkcyjną (P/U - tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów, tereny zabudowy usługowej) wyniesie łącznie 442 606,50 m² wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy.

Zaznaczyć należy, iż powierzchnia zabudowa poszczególnych funkcji została określona na podstawie przeanalizowania parametrów istniejącej zabudowy oraz zapisów obowiązujących planów miejscowych. Z uwagi na różnorodność form architektonicznych budynków oraz zawiłości związane z obliczaniem powierzchni użytkowej budynków proponuje się, w celu uproszczenia obliczeń, przyjęcie założenia, iż wielkość powierzchni użytkowej tożsama jest z powierzchnią zabudowy terenu. W tabeli poniżej zostały przedstawione przyjęte wskaźniki oraz wielkości.

Tabela 22. Zestawienie powierzchni zabudowy oraz powierzchni użytkowych niezbędnych do wyliczenia zapotrzebowania na nową zabudowę

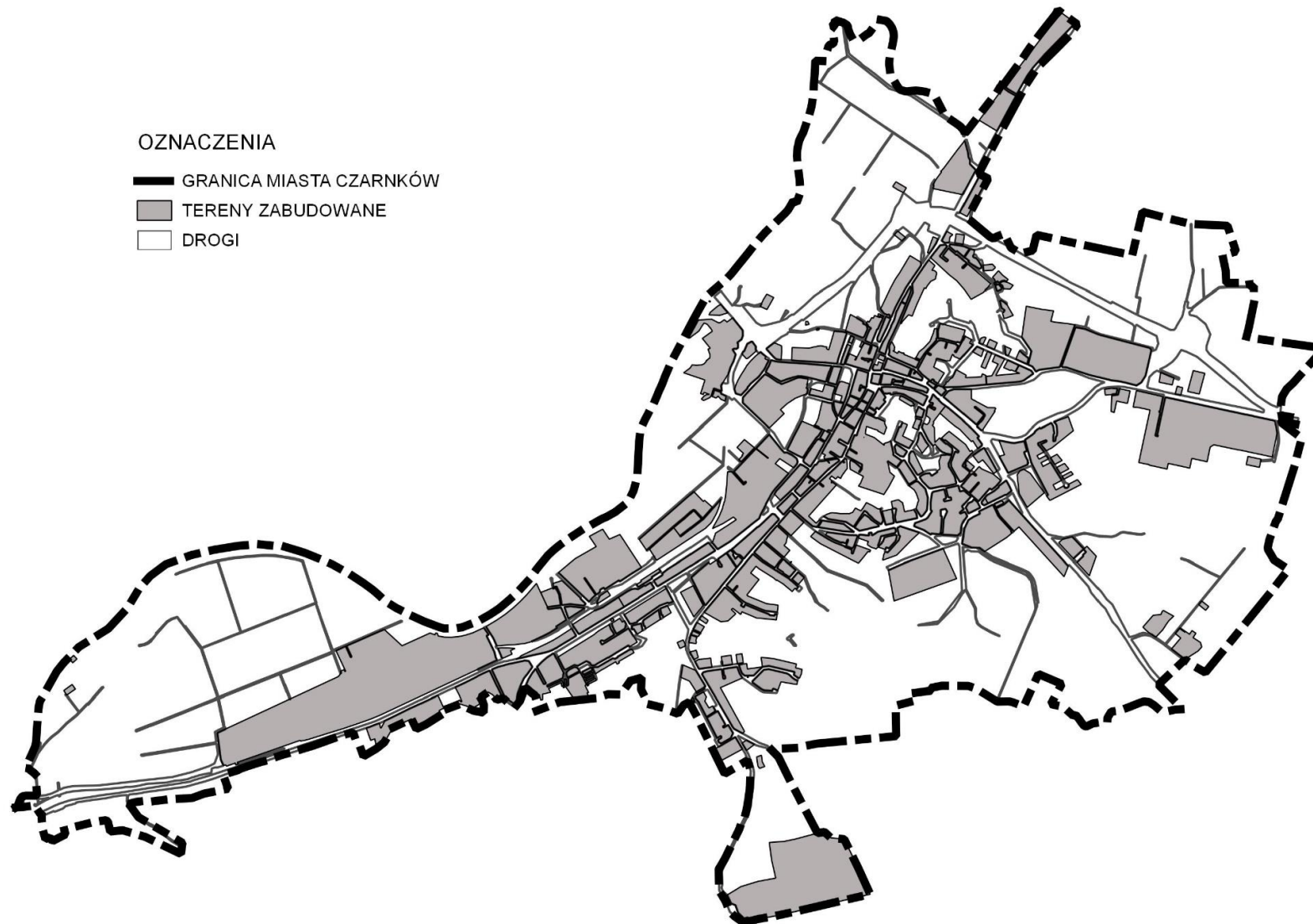
L.p.	Funkcja	Powierzchnia pojedynczej działki budowlanej [m ²]	Powierzchnia zabudowy terenu [%]	Powierzchnia użytkowa terenu [m ²]
1.	MN	800,00	30	240,00
2.	MN/U	1 000,00	30	300,00
3.	MN/MW/U	1 000,00	50	500,00
4.	MW	1 500,00	50	750,00
5.	MW/U	1 500,00	50	750,00
6.	MN/P/U	1 000,00	50	500,00
7.	U	1 000,00	50	500,00
8.	UT	1 000,00	40	400,00
9.	US	1 500,00	40	600,00
10.	U/IT	1 000,00	50	500,00
11.	P/U	1 500,00	50	750,00

źródło: opracowanie własne

16.9. Chłonność obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

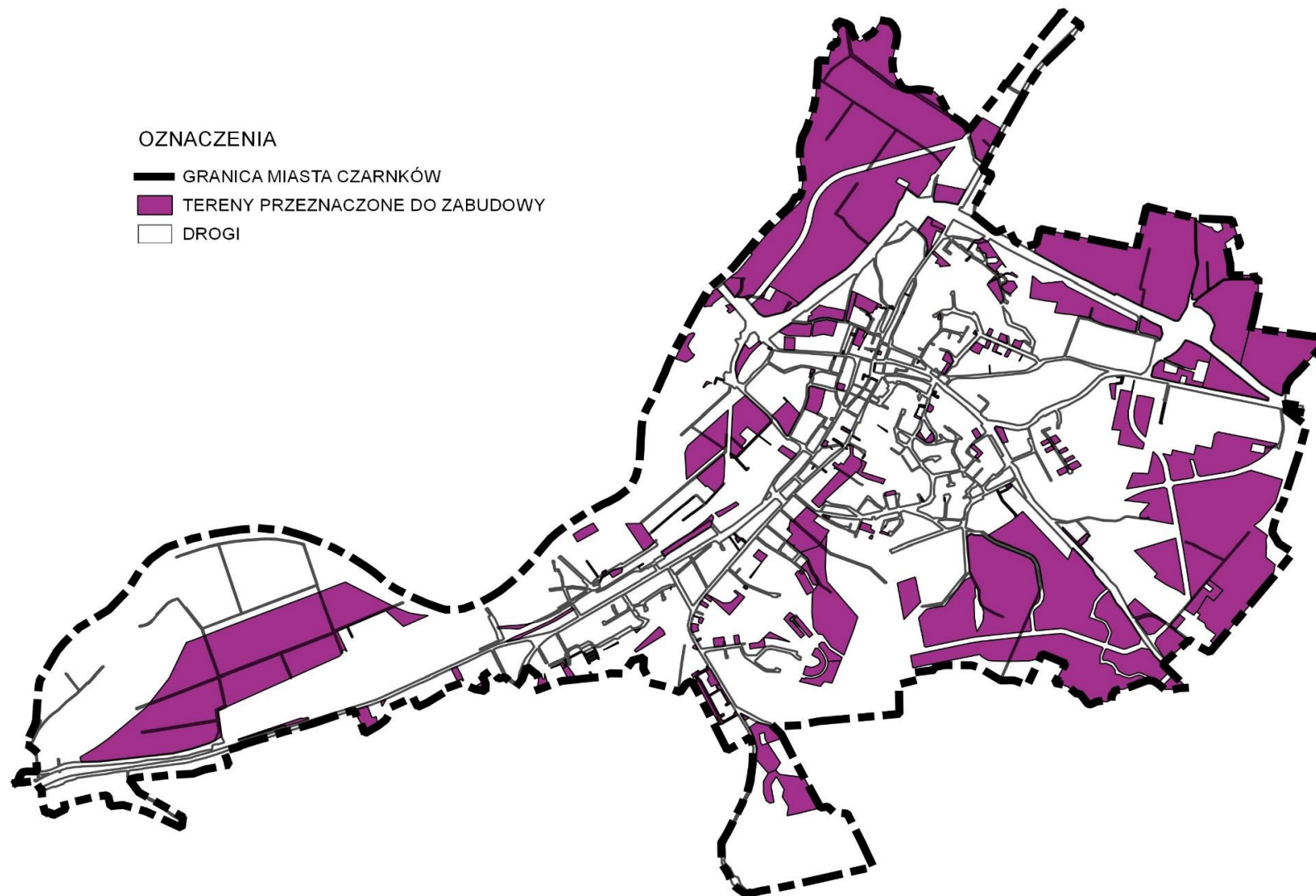
Miasto Czarnków w swych granicach administracyjnych stanowi obszar o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Miasto jest wyodrębnioną zwartą jednostką osadniczą. Po przeprowadzeniu inwentaryzacji istniejącej zabudowy przystąpiono do oszacowania powierzchni rezerw terenowych pod nową zabudowę w granicach miasta Czarnków. Na poniższych rycinach przedstawione zostały tereny zabudowane – stan istniejący, rezerwy terenów z możliwością lokalizowania nowej zabudowy – tereny przeznaczone do zabudowy oraz tereny zabudowane i rezerwy terenów z możliwością lokalizowania nowej zabudowy – łącznie stan istniejący oraz tereny przeznaczone do zabudowy.

Ryc. 2. Tereny zabudowane – stan istniejący

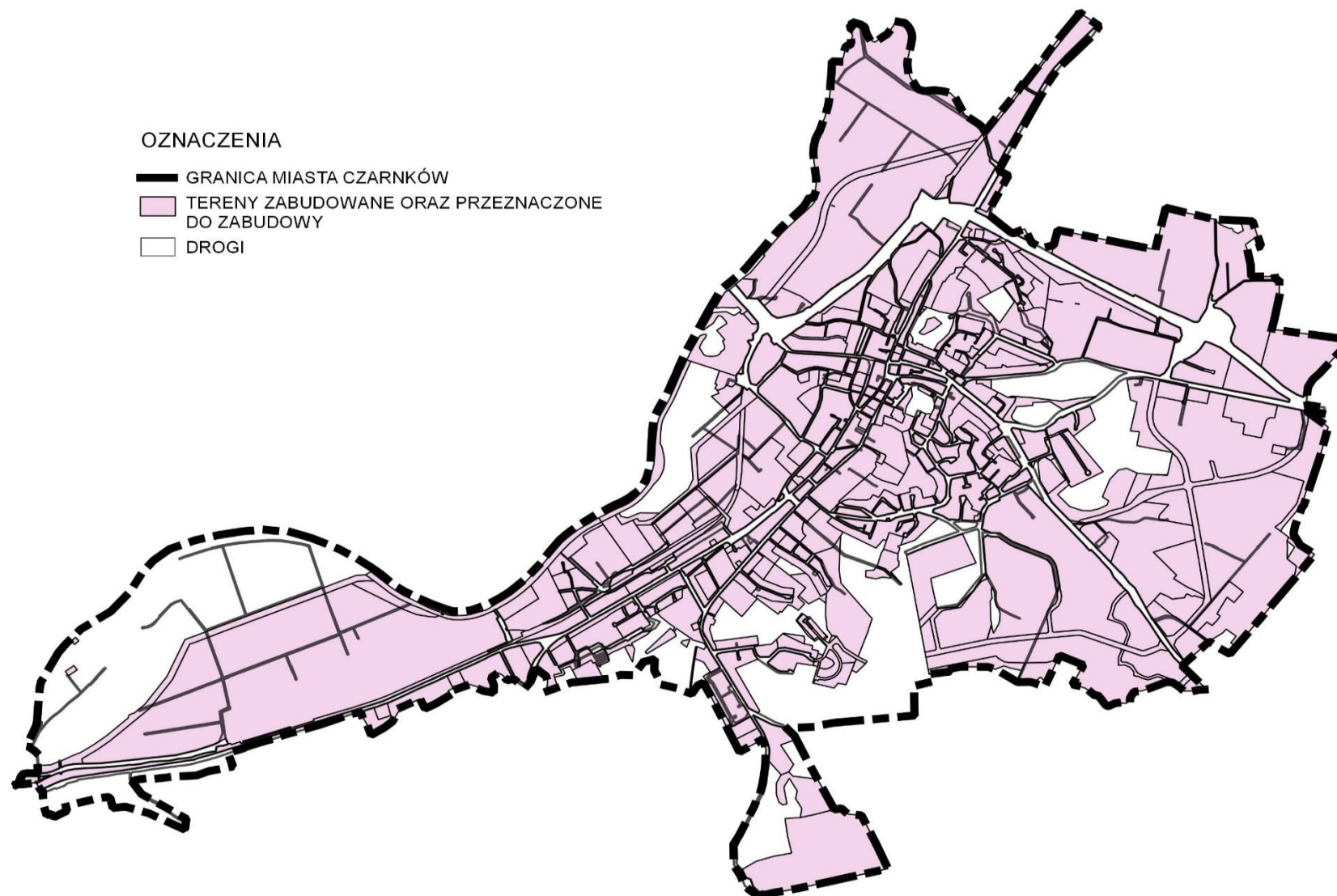
źródło: opracowanie własne

Ryc. 3. Rezerwy terenów z możliwością lokalizowania nowej zabudowy – tereny przeznaczone do zabudowy

źródło: opracowanie własne

Tabela 23. Tereny zabudowane i rezerwy terenów z możliwością lokalizowania nowej zabudowy – łącznie stan istniejący oraz tereny przeznaczone do zabudowy

źródło: opracowanie własne

Kolejnym krokiem niezbędnym do uzyskania powierzchni użytkowej rezerw w ramach jednostki urbanistycznej – miasta Czarnków, jest przyjęcie dla każdej funkcji średniej wielkości pojedynczej działki oraz powierzchni użytkowej pojedynczej działki. Wskaźniki te zostały określone na podstawie przeanalizowania poszczególnych funkcji istniejącej zabudowy w mieście Czarnków, zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz parametrów charakterystycznych takich jak: wielkość działki, powierzchnia zabudowy i intensywność zabudowy. Podkreślić należy, iż z uwagi na różnorodne formy architektoniczne budynków oraz zawłości związane z obliczaniem powierzchni użytkowej budynków, w celu uproszczenia obliczeń, przyjęto założenie, iż wielkość powierzchni użytkowej tożsama jest z powierzchnią zabudowy terenu. W tabeli poniżej zestawione zostały powierzchnie rezerw w obrębie miasta jako obszaru zwartego z podziałem na funkcje zabudowy.

Tabela 24. Powierzchnie rezerw w ramach jednostki urbanistycznej – miasta Czarnków

Funkcja terenu*	Powierzchnia rezerw jednostki urbanistycznej - miasta [m ²]	Powierzchnia pojedynczej działki [m ²]	Liczba działek	Powierzchnia użytkowa pojedynczej działki [m ²]	Powierzchnia użytkowa rezerw jednostki urbanistycznej [m ²]
1	2	3	4 (2/3)	5	6 (4x5)
MN	243 887,00	800,00	304,86	240,00	73 166,10
MN/U	115 804,00	1 000,00	115,80	300,00	34 741,20
MN/MW/U	734 400,00	1 000,00	734,40	500,00	367 200,00
MW	18 264,60	1 500,00	12,18	750,00	9 132,30
MW/U	6 611,40	1 500,00	4,41	750,00	3 305,70
MN/P/U	94 803,20	1 000,00	94,80	500,00	47 401,60
U	385 558,00	1 000,00	385,56	500,00	192 779,00
UT	6 353,80	1 000,00	6,35	400,00	2 541,52
US	732 701,00	1 500,00	488,47	600,00	293 080,40
U/IT	3 162,00	1 000,00	3,16	500,00	1 581,00
P/U	885 213,00	1 500,00	590,14	750,00	442 606,50
RAZEM	3 226 758,00	-	-	-	1 467 535,32

źródło: opracowanie własne

***OBJAŚNIENIA:**

- 1) **MN** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- 2) **MN/U** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy usługowej,

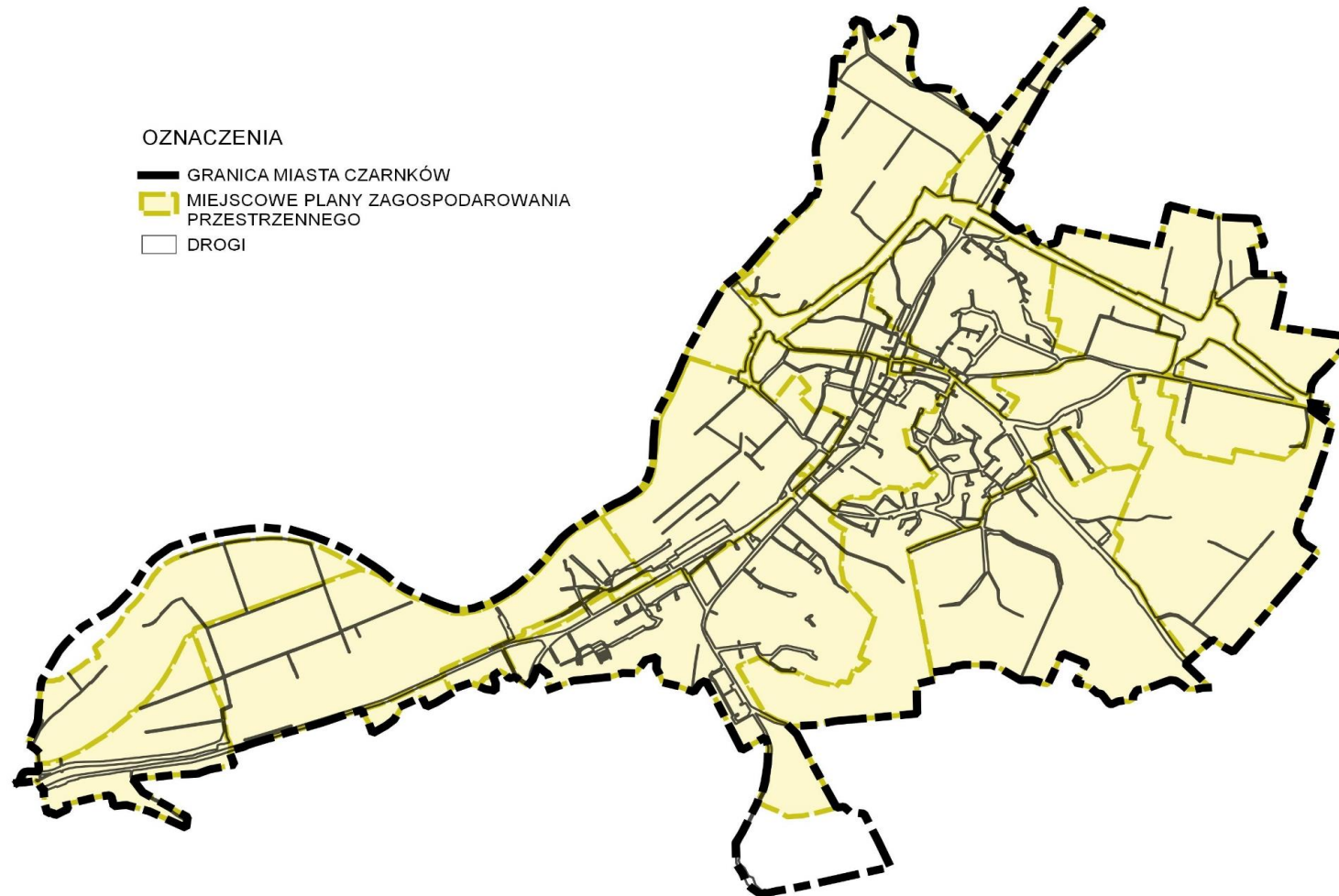
- 3) **MN/MW/U** - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny zabudowy usługowej,
- 4) **MW** – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- 5) **MW/U** - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny zabudowy usługowej,
- 6) **MN/P/U** - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów, tereny zabudowy usługowej,
- 7) **U** - tereny zabudowy usługowej,
- 8) **UT** - tereny usług turystyki, w tym działalności związanej z gospodarką wodną oraz urządzeniami wodnymi,
- 9) **US** - tereny sportu i rekreacji,
- 10) **U/IT** - tereny zabudowy usługowej, tereny infrastruktury technicznej;
- 11) **P/U** - tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów, tereny zabudowy usługowej;

Na terenie miasta Czarnków występuje łącznie **1 467 535,32 m²** rezerw powierzchni użytkowej zabudowy.

16.10. Chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę

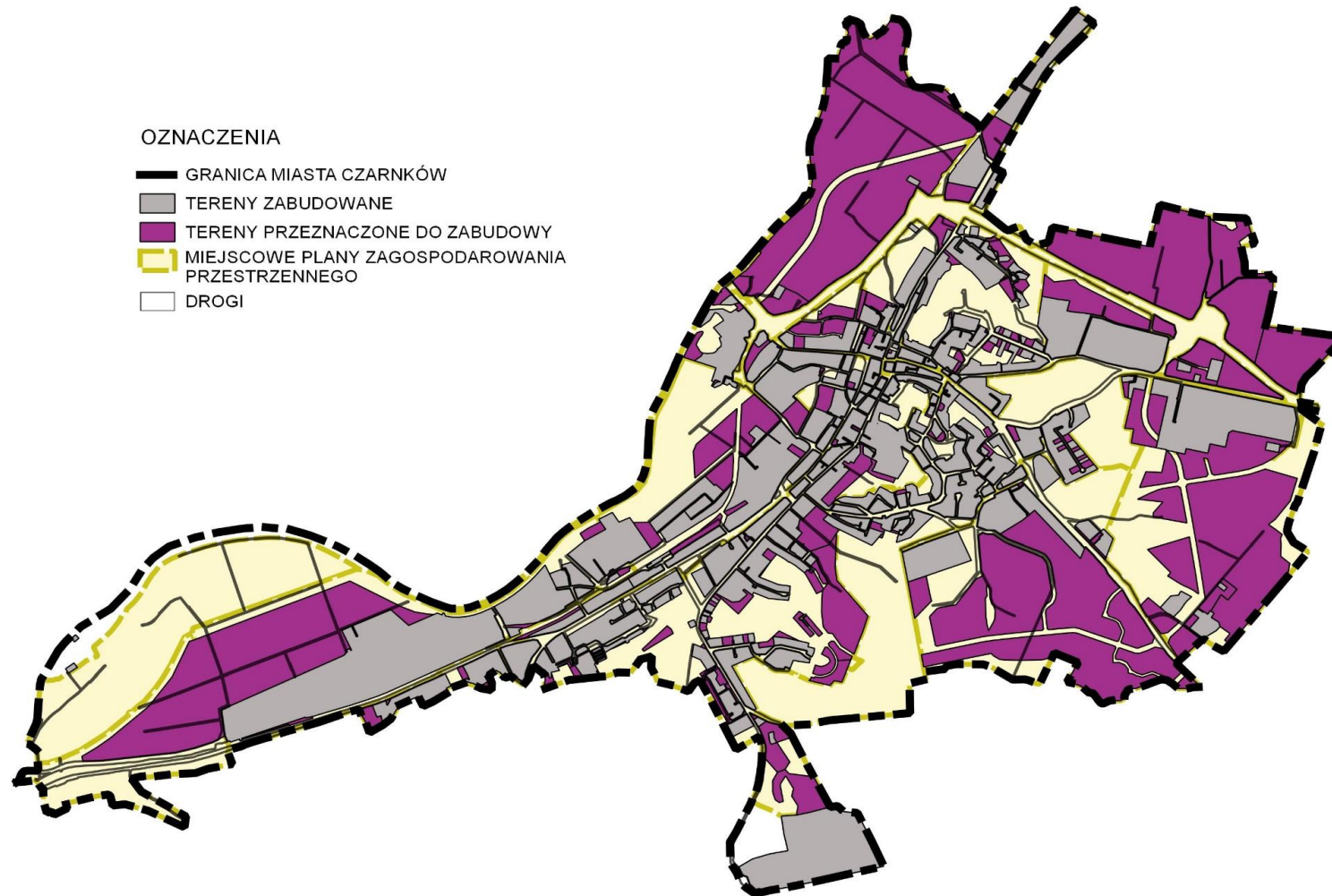
Miasto Czarnków w swych granicach administracyjnych stanowi obszar o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. W związku z powyższym dokonanie obliczeń chłonności obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę jest bezprzedmiotowe. Granice miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Czarnków oraz istniejącą zabudowę i tereny przeznaczone do zabudowy na tle miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przedstawiono na poniższych rycinach.

Ryc. 4. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Czarnków

źródło: opracowanie własne

Ryc. 5. Istniejąca zabudowa i tereny przeznaczone do zabudowy na tle miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

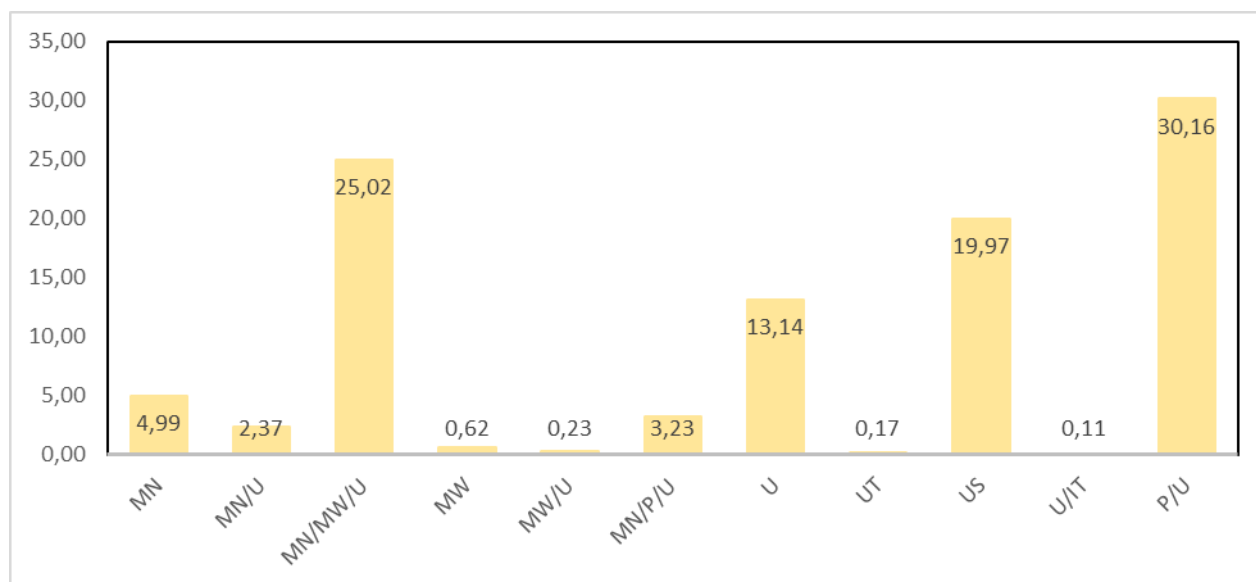

źródło: opracowanie własne

16.11. Zapotrzebowanie na nową zabudowę, a chłonność obszarów

Na podstawie przeprowadzonych analiz ekonomicznych, finansowych, środowiskowych, społecznych i gospodarczych, prognozy demograficznej a przede wszystkim ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uznano, że miasto Czarnków do roku 2048 będzie wykazywało zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową nowej zabudowy równą istniejącym rezerwom terenowym, czyli terenom, na których istnieje możliwość lokalizacji nowej zabudowy. Miasto Czarnków założyło optymistyczny wariant rozwoju społeczno – gospodarczego w perspektywie długoterminowej. Zapotrzebowanie na nową zabudowę oraz chłonność obszarów miasta Czarnków w podziale na funkcje przedstawia poniższy wykres.

Ryc. 6. Zapotrzebowanie na nową zabudowę oraz chłonność obszarów miasta Czarnków w udziale % wg funkcji terenów

źródło: opracowanie własne

*OBJAŚNIENIA:

- 1) **MN** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- 2) **MN/U** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy usługowej,
- 3) **MN/MW/U** - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny zabudowy usługowej,
- 4) **MW** – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- 5) **MW/U** - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny zabudowy usługowej,

- 6) **MN/P/U** - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów, tereny zabudowy usługowej,
- 7) **U** - tereny zabudowy usługowej,
- 8) **UT** - tereny usług turystyki, w tym działalności związanej z gospodarką wodną oraz urządzeniami wodnymi,
- 9) **US** - tereny sportu i rekreacji,
- 10) **U/IT** - tereny zabudowy usługowej, tereny infrastruktury technicznej;
- 11) **P/U** - tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów, tereny zabudowy usługowej;

CZĘŚĆ III

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA CZARNKÓW

1. Główne cele i kierunki rozwoju przestrzennego miasta:

W kierunkach rozwoju miasta kontynuuje się dotychczasowe, przyjęte zasady rozwoju przestrzennego, a zwłaszcza:

- utrzymanie wiodących funkcji miasta (administracyjnej, mieszkaniowej, przemysłowej i usługowej),
- utrzymanie takiego rozwoju miasta, które stwarzałoby dogodne warunki do poprawy jakości życia ludności poprzez wzrost i lepsze rozmieszczenie wszystkich elementów składających się na strukturę miasta, tj. usług, mieszkań, miejsc pracy, terenów zieleni i wypoczynku, infrastruktury technicznej i komunikacji, dążenie do ukształtowania układu funkcjonalno-przestrzennego gwarantującego harmonijne funkcjonowanie.

Cel ten zgodny jest z zasadą zrównoważonego rozwoju, której koncepcja została określona w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tj. Dz. U. 2017 r., poz. 519 ze zm.) Prawo ochrony środowiska. Wskazuje ona, iż zrównoważony rozwój to „taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń”.

1.1. Postulowane zmiany funkcjonalno-przestrzenne miasta

Do głównych postulowanych zmian funkcjonalno-przestrzennych miasta należą:

- rewaloryzacja zabytkowego założenia urbanistycznego miasta powiązana z modernizacją istniejących zasobów mieszkaniowych i usługowych,
- projekt nowych i modernizacja istniejących ciągów handlowo- usługowych w celu ściślejszego powiązania nowoprojektowanego dworca autobusowego z centrum miasta (segregacja ruchu pieszego i kołowego),
- utworzenie nowego ośrodka handlowo - usługowego oraz aktywizacji gospodarczej w południowo-wschodniej części miasta,

- przeniesienie dworca autobusowego z Placu Jana Karłowicza w rejon ulicy Pocztowej (obecne targowisko),
- przeniesienie targowiska na północ od ronda obwodnicy, w ramach placu wielofunkcyjnego,
- stworzenie wyodrębnionych „bram wjazdowych” do miasta w postaci ośrodków handlowo usługowych i informacyjnych na granicy miasta przy głównych ciągach komunikacyjnych.

1.2.Strategiczne cele rozwoju

Sytuacja społeczna miasta, stan środowiska przyrodniczego i kulturowego, jakość życia mieszkańców oraz poziom gospodarczy dają podstawę do określenia strategicznych celów rozwoju miasta.

W „Strategii rozwoju miasta Czarnków na lata 2015–2025” wskazano cztery główne kierunki rozwoju miasta, w ramach których ustalono cele strategiczne oraz cele operacyjne:

1) Konkurencyjna gospodarka

Cele strategiczne:	Cele operacyjne:
1. Wykorzystanie walorów miasta dla jego rozwoju gospodarczego,	• Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości
	• Promowanie potencjału turystyczno - rekreacyjnego

2) Rozwój kapitału ludzkiego

Cele strategiczne:	Cele operacyjne:
• Wzrost poziomu życia mieszkańców Czarnkowa	• Poprawa warunków i jakości usług świadczonych przez instytucje ochrony zdrowia i pomocy społecznej
	• Poprawa warunków i jakości edukacji publicznej oraz kultury fizycznej, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych
	• Ochrona dziedzictwa kulturowego
	• Poprawa bezpieczeństwa publicznego

3) Inwestycje z zasoby

Cele strategiczne:	Cele operacyjne:
<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa stanu infrastruktury technicznej 	<ul style="list-style-type: none"> • Zrównoważony rozwój infrastruktury
	<ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie rozwoju mieszkalnictwa i tworzenie dogodnych warunków życia mieszkańców
	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrona środowiska

4) Współpraca z otoczeniem.

Cele strategiczne:	Cele operacyjne:
<ul style="list-style-type: none"> • Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost dostępności i jakości świadczenia usług publicznych
	<ul style="list-style-type: none"> • Kreowanie społeczeństwa obywatelskiego

W ramach poszczególnych celów operacyjnych określono następujące kierunki działania:

1. Cel operacyjny: wspieranie rozwoju przedsiębiorczości:

- a) wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta, w tym poprzez wsparcie terenów inwestycyjnych poprzez dozbrojenie terenów inwestycyjnych oraz promocję ich potencjału;
- b) wykorzystanie dostępnej infrastruktury w celu poszerzenia oferty inwestycyjnej;
- c) podejmowanie działań mających na celu pozyskanie inwestorów, zwłaszcza z konkurencyjnych i innowacyjnych gałęzi gospodarki;
- d) kontynuacja działań wspierających działalność gospodarczą, w szczególności poprzez wspieranie procesów inwestycyjnych, promocję gospodarczą czy też preferencje podatkowe;
- e) upowszechnianie lokalnych produktów w makrootoczeniu;
- f) prowadzenie progospodarczego planowania przestrzennego, które uwzględnia potrzeby różnych branż;
- g) wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców Czarnkowa;
- h) realizacja projektów i programów na rzecz rozwoju przedsiębiorczości na terenie miasta, w tym współpraca przedstawicieli oświaty i biznesu na

studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czarnków
szczeblu lokalnym w celu monitorowania systemu kształcenia i potrzeb
rynku.

2. Cel operacyjny: Promowanie potencjału turystyczno-rekreacyjnego:

- a) wspieranie rozwoju agroturystyki i turystyki weekendowej;
- b) podejmowanie działań i inwestycji zwiększających atrakcyjność turystyczną miasta;
- c) rozbudowa tras rekreacyjnych, ścieżek rowerowych na terenie miasta;
- d) stworzenie Punktu Informacji Turystycznej, którego celem będzie koordynowanie rozwoju turystyki w regionie;
- e) opracowanie strategii promocji turystyki i rekreacji w regionie.

3. Cel operacyjny: Poprawa warunków i jakości usług świadczonych przez instytucje ochrony zdrowia i pomocy społecznej:

- a) współpraca w zakresie rozwoju infrastruktury i wyposażenia placówek ochrony zdrowia;
- b) organizacja działań wspierających profilaktykę i wczesne wykrywanie chorób;
- c) promocja zdrowego i aktywnego stylu życia;
- d) wspieranie działań w zakresie pomocy społecznej;
- e) przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego;
- f) stworzenie szerokiej oferty wsparcia, integracji i aktywizacji osób starszych;
- g) umożliwienie osobom niepełnosprawnym pełnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej;
- h) działania i współpraca międzysektorowa na rzecz zapewnienia opieki paliatywnej.

4. Cel operacyjny: Poprawa warunków i jakości edukacji publicznej oraz kultury fizycznej, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych

- a) poprawa oferty edukacyjnej oraz modernizacja zaplecza oświatowego, w tym: modernizacja i remont bazy lokalowej, budowa oraz modernizacja zaplecza sportowo-rekreacyjnego, wyposażenie i doposażenie szkół w pomoce dydaktyczne i nowoczesne technologie;
- b) organizacja zajęć dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych, w tym: zapewnienie bogatej oferty zajęć pozalekcyjnych dostosowanej do potrzeb uczniów, rodziców, rynku pracy;
- c) zapewnienie opieki dla dzieci i młodzieży zgodnie z oczekiwaniami rodziców;
- d) zapewnienie opieki specjalistycznej (psycholog, pedagog, logopeda, socjoterapeutka, terapeuta pedagogiczny, pielęgniarka);

- e) wzrost bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, w tym: zapewnienie bezpiecznej drogi do szkoły, realizacja programów profilaktycznych na temat potencjalnych zagrożeń i czynników ryzyka;
- f) wspieranie rozwoju zawodowego kadry nauczycielskiej;
- g) wzrost aktywności ruchowej uczniów poprzez organizację zajęć ze specjalistami, trenerami;
- h) współpraca szkół z innymi placówkami oraz z rodzicami i organizacjami działającymi na terenie Czarnkowa, w tym aktywne włączanie rodziców w życie szkoły, organizacja forum wymiany doświadczeń między jednostkami samorządowymi.

5. Cel operacyjny: Ochrona dziedzictwa kulturowego:

- a) rewitalizacja przestrzeni publicznej, w tym zagospodarowanie niewykorzystanych miejsc zgodnie z potrzebami mieszkańców;
- b) modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na terenie Czarnkowa, w tym budowa sieci ścieżek rowerowych, zagospodarowanie terenów nad rzeką Noteć;
- c) rewitalizacja parków miejskich;
- d) budowa, rozbudowa i modernizacja placów zabaw z dostosowaniem do poszczególnych grup wiekowych;
- e) poszerzenie oferty rekreacyjnej miasta o nowe trasy nordic walking, trasy dla rolkarzy, deskorolkarzy;
- f) poszerzenie oferty kulturalnej miasta Czarnków;
- g) modernizacja amfiteatru oraz jego otoczenia;
- h) poszerzenie oferty rekreacyjnej jako formy aktywnego zagospodarowania wolnego czasu.

6. Cel operacyjny: Poprawa bezpieczeństwa publicznego

- a) wsparcie wyposażenia służb publicznych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
- b) wspieranie rozwiązań w zakresie poprawy bezpieczeństwa mieszkańców w miejscach publicznych, w tym poprzez monitoring;
- c) tworzenie warunków do poprawy bezpieczeństwa przeciwpożarowego;
- d) tworzenie warunków do poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym, w tym m.in. poprzez montaż tablic ostrzegawczych o przekroczeniu prędkości, modernizację niebezpiecznych skrzyżowań i budowę bezkolizyjnych rond przy współdziałaniu zarządców dróg wyższej kategorii;

7. Cel operacyjny: Zrównoważony rozwój infrastruktury

- a) budowa i modernizacja dróg na terenie miasta wraz z infrastrukturą około drogową (oświetlenie, chodniki, ścieżki, pieszo-rowerowe, parkingi, przystanki);
- b) budowa i polepszenie jakości dróg dojazdowych do terenów inwestycyjnych;
- c) budowa dróg dojazdowych i ich modernizacja do terenów mieszkaniowych;
- d) budowa bazy sportowo-rekreacyjnej nad Notecią;
- e) termomodernizacja budynków użyteczności publicznej;

8. Cel operacyjny: Wspieranie rozwoju mieszkalnictwa i tworzenie dogodnych warunków życia mieszkańców

- a) promowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe;
- b) budowa mieszkań komunalnych, socjalnych i chronionych;
- c) podejmowanie działań mających na celu wzrost dostępności mieszkań dla ludzi młodych;

9. Cel operacyjny: Ochrona środowiska

- a) wdrażanie niskoemisyjnych i energooszczędnych technologii w obiektach użyteczności publicznej;
- b) podejmowanie działań zwiększających świadomość społeczeństwa w zakresie ochrony środowiska i ekologii;
- c) dopracowanie systemu pełnej selekcji odpadów;

10. Cel operacyjny: Wzrost dostępności i jakości świadczenia usług publicznych

- a) cyfryzacja usług publicznych;
- b) współpraca z innymi samorządami (w kraju i za granicą), dotycząca m.in. wymiany doświadczeń;
- c) umocnienie współpracy z podmiotami ekonomii społecznej, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi;

11. Cel operacyjny: Kreowanie społeczeństwa obywatelskiego

- a) pomoc w organizowaniu i pozyskiwaniu dofinansowania wszelkiego rodzaju szkoleń i innych form wsparcia dla funkcjonujących w granicach miasta organizacji pozarządowych;
- b) pomoc w organizowaniu i pozyskiwaniu dofinansowania wszelkiego rodzaju szkoleń i innych form wsparcia mających na celu rozwój społeczeństwa obywatelskiego;
- c) wspieranie inicjatyw obywatelskich;

d) podejmowanie działań zmierzających do wzmocnienia partycypacji obywatelskiej w kreowaniu lokalnej polityki rozwoju.

1.3. Struktura funkcjonalno – przestrzenna

Zarówno budowa geologiczna, urzeźbienie powierzchni terenu, a także bogactwo chronionych lub zastępujących na ochronę form przyrody ożywionej i zasobu kulturowego miasta Czarnków oraz sieć hydrograficzna i warunki klimatyczno - zdrowotne, stanowią o najistotniejszych predyspozycjach środowiska, rzutujących na tworzenie jej przestrzennych funkcji.

1.4. Główne funkcje miasta

Miasto Czarnków obok funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej oraz wielorodzinnej pełni przede wszystkim funkcje usługowe, w tym usług publicznych, ponadlokalnych, administracji, oświaty, kultury, zdrowia, opieki społecznej, usług komercyjnych, handlowych i usług rzemieślniczych oraz produkcji. Przyszły rozwój miasta Czarnków ściśle związany jest z aktualnymi funkcjami, które będą kontynuowane bądź modyfikowane. Na terenie miasta coraz ważniejszą rolę odgrywa funkcja turystyczna, która zaczyna się rozwijać w rejonie rzeki Noteci.

Tabela 25. Funkcje miasta Czarnków – czynniki sprzyjające i ograniczenia

Funkcja	Stopień przydatności	Czynniki sprzyjające	Ograniczenia, zagrożenia i uciążliwości
Rekreacyjna (turystyczna)	Obszar wysoce przydatny	<ul style="list-style-type: none"> - wysokie walory krajobrazowe terenu (krajobraz młodoglacjalny równin i wzniesień morenowych i in.), - liczne obszary zieleni leśnej i parkowej, - obiekty zabytkowe, - możliwość wytyczania ścieżek rowerowych, ciągów pieszych, wędrowek konnych, - dobrze rozwinięta sieć dróg, - możliwość tworzenia baz turystycznych, - występowanie wód geotermalnych, 	<ul style="list-style-type: none"> - brak rozbudowanej bazy rekreacyjnej i turystycznej (usługi hotelowe, gastronomiczne, rozrywkowe), - brak zorganizowanych parkingów, - bariera finansowa,

		- rzeka Noteć,	
Leśna	Obszar przydatny	- występowanie terenów zalesionych na obszarach zagrożonych sputkiwaniem i erozją oraz na terenach słabszych gleb;	- niski udział gleb niższych klas bonitacyjnych nadających się do zalesienia;
Mieszkaniowo - usługowo - przemysłowa	Obszar przydatny	- potrzeba rozbudowy istniejących terenów przemysłowych, - potrzeba rozbudowy bazy usługowej dla sportu, rekreacji i wypoczynku, - istnienie terenów przydatnych do zabudowy;	- występowanie terenów zalewowych, - duże spadki terenu (nawet ponad 20%);
Rolnicza	Obszar średnio przydatny	- znaczny udział gleb średnich klas bonitacyjnych, - korzystne warunki geomorfologiczne i klimatyczne;	- erozja i sputkiwanie gleb, - niedostateczny stopień wyposażenia w urządzenia melioracyjne i ich złe utrzymanie, - ograniczenia ekologiczne dotyczące możliwości stosowania nawozów i środków ochrony roślin, - znaczna urbanizacja miasta

Źródło: Opracowanie własne

Turystyka to funkcja przewidywana do aktywnego rozwoju. Funkcja turystyczna ma możliwości rozwoju w nawiązaniu do walorów środowiska przyrodniczego i zasobów kulturowych na terenie miasta oraz w nawiązaniu do atrakcji turystycznych położonych poza Czarnkowem, w jego najbliższym otoczeniu. Szlaki turystyki pieszej i rowerowej w powiązaniu z otaczającymi gminami to kierunek rozwoju funkcji turystycznej. Również rzeka Noteć z istniejącą przy niej przystanią wodną – „Marina Czarnków” w perspektywie ma szansę stanowienia atrakcyjności turystycznej jako szlak turystyki wodnej.

Mieszkalnictwo to aktywizująca, rozwojowa funkcja miasta, która jest odpowiedzią na zachodzące przemiany w kształtowaniu się nowych potrzeb mieszkaniowych ludności. Uruchamianie nowych terenów mieszkaniowych i rozwój budownictwa mieszkaniowego przyczyni się pośrednio do przemian,

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czarnków aktywizujących sferę społeczną i gospodarczą Czarnkowa, a także do wzrostu dobrobytu w mieście.

Tereny rezerwowane na mieszkalnictwo i aktywizację gospodarczą określono na rysunku Studium w południowo-wschodniej i wschodniej części miasta. Działalność gospodarcza winna zachować charakter nieuciążliwy względem środowiska i cechować ją powinna zasobooszczędność z uwagi na ochronę terenów.

2. Kierunki ochrony zasobów środowiska przyrodniczego

Kierunki rozwoju przestrzennego miasta Czarnków wymagają zachowania zasad ochrony środowiska, jego zasobów, ochrony przyrody, a także zasobów kultury. Równowaga przyrodnicza oraz trwałość podstawowych procesów przyrodniczych stanowią podstawę zrównoważonego rozwoju, który wraz z uwzględnieniem wymagań ładu przestrzennego stanowi podstawę optymalnego rozwoju społeczno - gospodarczego miasta.

Na terenie miasta Czarnków wyodrębniono obszary i obiekty prawnie chronione warunkujące stabilność systemu przyrodniczego, o małym lub znikomym przekształceniu zarówno roślinności, jak i sieci rzecznej oraz morfologii, należą do nich:

- obszar chronionego krajobrazu - „Dolina Noteci”,
- pomnik przyrody - dąb bezszypułkowy na dziedzińcu Starostwa Powiatowego w Czarnkowie,
- obszar Natura 2000 - „Nadnoteckie Łęgi” – specjalny obszar ochrony (PLB 300003);
- obszar Natura 2000 - „Dolina Noteci” - specjalny obszar ochrony (PLH 300004);
- korytarz ekologiczny „Środkowa Dolina Noteci”.

Ponad to miasto Czarnków leży w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 138 „Pradolina Toruń-Eberswalde” oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 127 „Subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie”.

Nie przewiduje się wyznaczenia nowych terenów i obiektów środowiska przyrodniczego objętych ochroną prawną. Na rysunku Studium wskazano jedynie aleje drzew, które wymagają pielęgnacji i ochrony przed degradacją. Zlokalizowane są wzdłuż ulic: Lipowej, Łąkowej, Poznańskiej oraz Alei Brzezińskiej.

Kształtowanie wybranych komponentów środowiska przyrodniczego

Miasto Czarnków posiada obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, w tym objęte prawnymi formami ochrony przyrody. Dla zachowania tych walorów przewiduje się następujące kierunki działań:

- Na terenach stref wododziałowych należy ograniczać lokalizację inwestycji oraz budowę urządzeń i sieci infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. W otoczeniu tych stref należy wzbogacać zasoby zieleni (zadrzewienia) w celu powstrzymania szybkiego spływu wód opadowych.
- Dna terenów doliny Noteci powinny być wyłączone z zabudowy. W obszary te należy wprowadzać łąkowe zadrzewienia i zieleni.
- Występujące mokradła i podmokłości powinny być wyłączone z zabudowy ze względu na zapewnienie prawidłowego funkcjonowania ciągu ekologicznego.
- Na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania czynności, które mogą utrudniać ochronę przed powodzią, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017r., poz. 1566, ze zm.). Lokalizacja zabudowy spełniać musi wymagania określone ww. ustawie. Lokalizacja zabudowy nie może utrudniać ochrony przeciwpowodziowej oraz generować strat dotkliwych społecznie.
- Wody opadowe i roztopowe mogą być kierowane do wód powierzchniowych poprzez zorganizowane systemy kanałów lub rowów, tworzonych wyłącznie dla terenów utwardzonych. W tych przypadkach konieczne jest stosowanie separatorów u źródła ścieków. Wody opadowe i roztopowe z innych terenów powinny być przechwytywane przez zorganizowaną retencję powierzchniową.
- Całość zamierzeń inwestycyjnych w Czarnkowie, niezależnie od ich charakteru i funkcji, powinna być realizowana na następujących warunkach:
 - kierowania wytwarzanych przez nie ścieków do projektowanych systemów kanalizacyjnych. Należy wykluczyć tzw. rozwiązania tymczasowe, które wobec warunków hydrograficznych i hydrogeologicznych miasta są nie do przyjęcia.
 - Stosowania we wznoszonych obiektach systemów grzewczych opartych o paliwa ekologiczne, a zatem inne niż węgiel,
 - Wyposażania tych obiektów w takie systemy usuwania i utylizacji odpadów, które zagwarantują ochronę terenu miasta przed ich wpływem.

- Projektowane na obszarze miasta obiekty usługowe i produkcyjne, powinny być lokalizowane między innymi w sąsiedztwie tras komunikacyjnych. Będą one w takim usytuowaniu pełniły rolę ekranów akustycznych wobec obszarów i obiektów chronionych usytuowanych w dalszej odległości.
- W strefy przylegające do tras komunikacyjnych, w przypadku ich niezabudowywania, należy wprowadzać pasy zieleni izolacyjnej.
- Na terenach wchodzących w skład obszaru chronionego krajobrazu powinny zdecydowanie przeważać funkcje ochronne. Funkcje innego typu mogą być wprowadzane wyłącznie pod warunkiem respektowania ustanowionych dla tego obszaru zakazów i nakazów, które nie naruszają w istotnym zakresie zasobów biosfery, geosfery, hydrosfery i atmosfery.
- Należy ograniczyć uszczuplenie powierzchni leśnej.
- Na stokach o nachyleniu powyżej 10% powinno wykluczać się zamianę użytków zielonych i nieużytków na grunty orne, a także ograniczać lokalizację inwestycji, w tym budownictwa mieszkaniowego oraz prowadzenia sieci i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.
- Pod zainwestowanie powinny zostać przeznaczone przede wszystkim tereny o małym urozmaiceniu rzeźby, o dobrej nośności gruntu, dobrej spoiistości, w miarę możliwości o słabej rolniczej przydatności gleb, spadkach nie przekraczających 10%, a także wodzie gruntowej zalegającej ponad 3 m pod powierzchnią terenu;

3. Kierunki ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Zasady ochrony zasobów środowiska kulturowego określone zostały w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2014 r., poz. 1446). Zobowiązuje ona także wszystkich obywateli do ochrony dóbr kultury, a samorządy lokalne do zorganizowania i zapewnienia w tym celu środków finansowych, prawnych i organizacyjnych. Organy administracji publicznej odpowiadają również za zadania związane z zapobieganiem zagrożeniom, które mogą spowodować zmniejszenie wartości zabytków, zapobieganiem niszczeniu oraz niewłaściwemu użytkowaniu zabytków, przeciwdziałaniem kradzieży, a także nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę.

Ochrona zabytków polega również na uwzględnianiu zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.

Walory środowiska kulturowego Czarnkowa tkwią w jego historii. Szczególnej ochronie podlega układ urbanistyczny, na terenie, którego zachowało się szereg budynków i obiektów o wartościach kulturowych a także zabytki nieruchome i archeologiczne.

Układ i rozplanowanie miasta Czarnków wraz z liniami zabudowy i historycznym zespołem budowlanym wpisany jest do rejestru zabytków pod numerem A-719 z dnia 13.12.1990 r. jako zabytkowe założenie urbanistyczne miasta Czarnków. Na terenie wpisanym do rejestru zabytków należy zachować w dobrym stanie oraz bez zmian układ urbanistyczny tj. istniejące rozplanowanie ulic z rynkiem, w tym Pl. Jana Karskiego i Pl. Powstańców Wlkp., przebieg ulic z zachowaniem ich szerokości oraz historycznych linii zabudowy. Należy dążyć też do zachowania historycznego podziału działek na obszarze wpisanym do rejestru zabytków. Należy zachować w dobrym stanie istniejącą zabudowę historyczną znajdującą się w rejestrze i ewidencji zabytków.

Przy robotach budowlanych obiektów zabytkowych należy kierować się następującymi wytycznymi:

- 1) roboty budowlane powinny być prowadzone z użyciem tradycyjnych technik budowlanych, z zachowaniem historycznych brył budynków wraz z dekoracją;
- 2) należy dążyć do utrzymania istniejących pokryć dachów wysokich dachówką; w przypadku zaistniałej zmiany pierwotnych pokryć z dachówki na inne dążyć do jej przywrócenia na dachach stromych;
- 3) należy utrzymać krzyżowe podziały w stolarkach okiennych oraz dążyć do zachowania historycznych drzwi zewnętrznych;
- 4) należy zachować istniejące ceglane elewacje budynków bez docieplania z zewnątrz;

Nowo wznoszone budynki leżące na terenie zabytkowego założenia urbanistycznego miasta Czarnków, winny być dostosowane do historycznej kompozycji urbanistycznej w zakresie skali, bryły, podziałów architektonicznych, proporcji, powierzchni murów, otworów i uwzględniać sąsiedztwo obiektów historycznych w szczególności tych wpisanych do rejestru zabytków i objętych ochroną konserwatorską. Wykończenie zewnętrzne nowych budynków winno być kontynuacją tradycyjnych technik budowlanych.

Historyczne zespoły budowlane w przyszłości, poprzez właściwe użytkowanie i ochronę, będą stanowiły formułę przekazania następnym pokoleniom skarbów dziedzictwa kulturowego.

Wszelkie prace przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków oraz na obszarze wpisanym do rejestru winny posiadać pozwolenie właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków. Dla obiektów zabytkowych położonych w granicach historycznego założenia urbanistycznego miasta Czarnków należy uzyskać pozwolenie konserwatorskie na prace związane ze zmianą ich formy zewnętrznej a także budową nowych obiektów, zgodnie z przepisami odrębnymi. Dla obiektów ujętych w ewidencji położonych poza granicami historycznego założenia urbanistycznego miasta Czarnków należy uzyskać opinię Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków dla prac związanych ze zmianą ich formy zewnętrznej, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dla ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego ustala się:

- 1) ochronę konserwatorską stanowiska archeologicznego wpisanego do rejestru zabytków pod numerem A – 719 decyzją z dnia 13.12.1990r. - średniowieczne i nowożytnie nawarstwienia kulturowe miasta Czarnków obszar AZP 42-24;
- 2) stanowiska archeologiczne objęte ochroną konserwatorską, ujęte w gminnej ewidencji zabytków miasta Czarnków.

Granicę średniowiecznych i nowożytnych nawarstwień kulturowych miasta Czarnków obszar AZP 42-24, strefy stanowisk archeologicznych objętych ochroną konserwatorską, a także granicę zespołów stanowisk archeologicznych, przedstawiono na rysunku Studium.

W granicach stanowisk archeologicznych objętych ochroną konserwatorską dopuszcza się działalność inwestycyjną i określa się wymóg prowadzenia badań archeologicznych w trakcie prac ziemnych, zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym ustawą z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U z 2014r. poz. 1446 ze zm.)

Zasady ochrony przestrzennych walorów kulturowych krajobrazu

Ochrona obiektów zabytkowych nierozdzielnie wiąże się z ochroną wartości kulturowych krajobrazu i przestrzeni miasta. W tym aspekcie należy zwrócić uwagę przede wszystkim na:

- zachowanie i utrzymanie terenów otwartej przestrzeni krajobrazu rolniczego, zwłaszcza łąk nadnoteckich,
- zachowanie harmonijnego krajobrazu w aspekcie widoczności z perspektywy ciągów komunikacyjnych oraz punktów widokowych – na rysunku Studium wyznaczono sześć punktów widokowych, w tym na Górze

Krzyżowej oraz na Górze Żydowskiej przy ul. Gdańskiej, w jednym z nich zaleca się budowę wieży widokowej,

- zachowanie istniejących zadrzewień parkowych oraz ich uzupełnianie,
- zachowanie przebiegu dróg krajobrazowych wraz z ich okazałymi obsadzeniami.

4. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów

4.1. Mieszkalnictwo

Na rysunku Studium wyznaczono obszary o funkcji dominującej, przeznaczone pod zabudowę zagrodową, mieszkaniową jednorodzinną, wielorodzinną z funkcjami uzupełniającymi oraz tereny garaży, oznaczone symbolami:

- **RM/U** – tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, tereny zabudowy usługowej,
- **MN** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- **MN/U** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy usługowej,
- **MN/MW/U** - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnnej, tereny zabudowy usługowej,
- **MW** – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnnej,
- **MW/U** - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnnej, tereny zabudowy usługowej,
- **MN/P/U** - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów, tereny zabudowy usługowej,
- **KG** – tereny garaży.

Powierzchnię terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo – usługową, garaże przedstawia poniższa tabela.

Tabela 26. Powierzchnia terenów przeznaczona na rysunku Studium pod zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo – usługową, garaże z funkcjami uzupełniającymi

PRZEZNACZENIE TERENU	POWIERZCHNIA [m ²]	POWIERZCHNIA [ha]	UDZIAŁ W POWIERZCHNI MIASTA [%]
RM/U	2598	0,26	0,03
MN	619233	61,92	6,08
MN/U	273033	27,30	2,68
MN/MW/U	1081240	108,12	10,62
MW	197613	19,76	1,94

MW/U	53812	5,38	0,53
MN/P/U	102293	10,23	1,00
KG	1827	0,18	0,02
RAZEM	2331649	232,98	22,90

Źródło: Opracowanie własne

Rozwój mieszkalnictwa w latach 1999-2018 obejmował zabudowę jednorodziną i wielorodziną. Zabudowa jednorodzinna i wielorodzinna realizowana była sukcesywnie w oparciu o obowiązujące plany miejscowe, głównie jako budownictwo w postaci dobrej kontynuacji i uzupełnień wybudowanych wcześniej osiedli mieszkaniowych.

W mieście Czarnków przewiduje się realizację nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych, w tym z usługami. Nowa zabudowa mieszkaniowa, spowoduje poprawę wizerunku miasta poprzez budowę budynków o nowoczesnej, zharmonizowanej z otoczeniem i przyrodą architektury.

Tereny o najkorzystniejszych warunkach dla lokalizacji budownictwa mieszkaniowego, mieszkaniowo - usługowego występują w południowej oraz we wschodniej części miasta. Teren ten charakteryzuje się wierzchowinowymi partiami wysoczyzny morenowej, o spadkach w granicach od 2 do 5%, lokalnie na obrzeżach od 5 do 8%, a sporadycznie od 8 do 12%. Występujące na tym obszarze gleby należą do klasy IV – V.

Klimat jest bardzo korzystny dla lokalizacji budownictwa mieszkaniowego, gdyż charakteryzuje się dobrym nasłonecznieniem i przewietrzaniem. Dogodne warunki dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego to również rejon ulic: Rolnej, Poznańskiej, Sikorskiego, Wronieckiej, a częściowo Kościuszki i Gdańskiej.

Z punktu widzenia jakości życia mieszkańców istotne jest podnoszenie standardów zamieszkania w już istniejących zasobach mieszkaniowych. Należy uwzględnić potrzeby mieszkaniowe wszystkich grup społecznych zamieszkujących miasto. Wiąże się to z realizacją polityki mieszkaniowej władz miasta wobec najuboższych ekonomicznie obywateli. W tym celu w planach rozwojowych i inwestycyjnych uwzględnić należy procesy prywatyzacji zasobów komunalnych, budowę nowych budynków (m.in. Towarzystwo Budownictwa Społecznego, budownictwo socjalne), a także rehabilitacją i odnową starych zasobów mieszkaniowych. Odnosi się to głównie do zabytkowej substancji mieszkaniowej. Konieczne są również inwestycje związane z wymianą infrastruktury technicznej, jej rozbudową, usprawnianiem systemu komunikacji, zagospodarowywaniem

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czarnków terenów zielonych, wyznaczaniem dalszych obszarów sportu, rekreacji i wypoczynku.

W związku z faktem, iż znaczna część omawianych budynków należy do historycznych zespołów budowlanych wpisanych do rejestru zabytków, zadania należy realizować zgodnie z zaleceniami konserwatora zabytków. W trakcie prac budowlanych wystąpi szereg uciążliwości dla mieszkańców związanych z hałasem, pyłem, jednakże po realizacji inwestycji nastąpi zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery w wyniku modernizacji ogrzewania, a także odnowa zabytkowych i historycznych elementów budynków oraz poprawa wizerunku miasta i poprawa użyteczności.

Przy realizacji nowej zabudowy należy także mieć na uwadze następujące wskazówki:

- o tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową powinny być wyznaczone poza granicami obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz zasięgiem jakiegokolwiek szkodliwego oddziaływania,
- o należy zagwarantować ochronę terenów zabudowy mieszkaniowej przed niekorzystnym oddziaływaniem w zakresie drgań, zanieczyszczeń powietrza, a także zapewnić odpowiednią odległość tych terenów od elementów infrastruktury technicznej,
- o należy zachować istniejące ciągi zieleni oraz zachować i chronić wysoką zielen przydrożną,
- o zabudowa mieszkaniowa tworzona w miejscach wolnych przestrzeni pomiędzy istniejącymi budynkami (tzw. zabudowa plombowa) winna nawiązywać gabarytami i charakterem zabudowy sąsiedniej,
- o emisje hałasu na granicy z terenami objętymi ochroną akustyczną nie mogą przekraczać dopuszczalnych norm w tym zakresie; ochronę przed hałasem terenów podlegających ochronie akustycznej należy zapewnić poprzez odpowiednią lokalizację tych terenów względem obiektów będących źródłem hałasu lub poprzez stosowanie skutecznych środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych ograniczających emisję hałasu co najmniej do poziomów dopuszczalnych na terenach chronionych akustycznie;
- o oddziaływanie związane z funkcją terenu nie mogą powodować przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych poza granicami terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny lub nie mogą powodować uciążliwości tam gdzie tych standardów nie ustalono, wszelkie działania powinny polegać na

zapewnieniu jak najlepszego stanu w myśl przepisów z zakresu ochrony środowiska;

- o należy ustalić zasady obsługi w zakresie infrastruktury, między innymi zaopatrzenie w wodę zdatną do spożycia przez ludzi, odprowadzenie ścieków, ogrzewanie, gospodarkę odpadami i inne,
- o należy zapewnić zachowanie odpowiedniej odległości linii elektroenergetycznych od budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, gwarantując ochronę przed szkodliwym promieniowaniem i oddziaływaniem pól elektromagnetycznych,
- o dla prawidłowej ochrony przeciwpożarowej należy zachować odpowiednie odległości zabudowy od granicy lasu, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na rysunku Studium wyznaczono również dwa tereny z istniejącą zabudową garażową przy ulicy Podgórnej oraz przy ulicy Harcerskiej.

4.2. Usługi

Tereny przeznaczone pod rozwój usług zostały wyznaczone na rysunku Studium przede wszystkim jako obszary towarzyszące zabudowie mieszkaniowej oraz działalności produkcyjnej. Zostały oznaczone na rysunku Studium symbolami:

- **U** - tereny zabudowy usługowej,
- **U/IT** - tereny zabudowy usługowej, tereny infrastruktury technicznej.

Powierzchnię terenów przeznaczonych pod zabudowę usługową przedstawia poniższa tabela.

Tabela 27. Powierzchnia terenów przeznaczona na rysunku Studium pod zabudowę usługową z funkcjami uzupełniającymi

PRZEZNACZENIE TERENU	POWIERZCHNIA [m ²]	POWIERZCHNIA [ha]	UDZIAŁ W POWIERZCHNI MIASTA [%]
U	750680	75,07	7,37
U/IT	20677	2,07	0,20
RAZEM	771357	77,14	7,57

Źródło: Opracowanie własne

Miasto Czarnków charakteryzuje się dużą centralizacją instytucji i placówek usługowych. Dotyczy to zarówno usług rynkowych jak i nierynkowych. Zdecydowana większość tego typu podmiotów funkcjonuje w centrum miasta. Na uwagę zasługują instytucje i placówki wyróżniające miasto spośród ośrodków usługowych w powiecie czarnkowsko – trzanieckim do których zaliczyć możemy szkoły, szpital, przychodnie, banki, a także usługi handlu, rzemiosła i inne.

Głównym zadaniem rozwojowym w odniesieniu do placówek już istniejących jest podnoszenie jakości świadczonych usług przy jednoczesnym tworzeniu warunków dla powstawania nowych obszarów pod działalność usługową, w tym komercyjną. Rozwój usług powinien towarzyszyć rozwojowi obszarów mieszkaniowych w mieście, przy zachowaniu zasad proporcjonalności i racjonalności.

Rozwój sfery usług dotyczyć przede wszystkim będzie:

- o przekształceń jakościowych już istniejących obiektów i obszarów usługowych oraz ich otoczenia, poprzez poprawę walorów architektonicznych, standardu wyposażenia w infrastrukturę techniczną, zastosowanie ułatwień dla klientów,
- o prowadzenie polityki przestrzennej miasta w sposób zapewniający równomierny i racjonalny rozwój usług w mieście, poprzez sterowanie ich powstawaniem zgodnie z potrzebami mieszkańców i interesem miasta,
- o niwelowanie różnic w wyposażeniu obszarów w usługi handlu, rzemiosła, kultury w poszczególnych częściach miasta.

Wyznaczone pod działalność usługową tereny, stanowią uzupełnienie i kontynuację dotychczasowego stanu istniejącego.

Nowe tereny przeznaczone pod usługi wyznaczono w południowej i wschodniej części miasta. Tereny zabudowy usługowej, tereny infrastruktury technicznej wyznaczono na północ od istniejącej oczyszczalni ścieków. Zdecydowaną większość terenów przeznaczonych pod usługi wyznaczono w oparciu o zapisy istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Istniejące i nowoprojektowane obiekty i placówki usługowe, zwłaszcza te związane z administracją publiczną, opieką zdrowotną oraz oświatą, należy modernizować i projektować zgodnie z zasadami dostępności dla osób niepełnosprawnych, w otoczeniu wysokiej jakości przestrzeni publicznej (zieleń urządzona, skwery) oraz z wystarczającą ilością miejsc postojowych. Ponadto działalność usługowa nie powinna być źródłem niekorzystnego oddziaływania w zakresie emisji hałasu oraz zanieczyszczeń dla zabudowy sąsiadującej, zwłaszcza mieszkaniowej. W tym celu proponuje się wprowadzenie pasów zieleni izolacyjnej na terenach sąsiadujących z zabudową mieszkaniową.

4.3. Usługi turystyki, sportu i rekreacji.

Na rysunku Studium wyznaczono obszary pod rozwój usług turystyki oraz usług sportu i rekreacji, oznaczone symbolami:

- **UT** - tereny usług turystyki, w tym działalności związanej z gospodarką wodną oraz urządzeniami wodnymi,
- **US** - tereny sportu i rekreacji,

Powierzchnię terenów przeznaczonych pod zabudowę usług turystyki oraz sportu i rekreacji przedstawia poniższa tabela.

Tabela 28. Powierzchnia terenów przeznaczona na rysunku Studium pod usługi turystyki, usługi sportu i rekreacji z funkcjami uzupełniającymi

PRZEZNACZENIE TERENU	POWIERZCHNIA [m ²]	POWIERZCHNIA [ha]	UDZIAŁ W POWIERZCHNI MIASTA [%]
UT	52101	5,21	0,51
US	788274	78,83	7,74
RAZEM	840375	84,04	8,25

Źródło: Opracowanie własne

Nowe tereny usług sportu i rekreacji wyznaczono w północnej części miasta w sąsiedztwie rzeki Noteci. Tereny usług turystyki, w tym działalności związanej z gospodarką wodną oraz urządzeniami wodnymi, wyznaczono w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Noteci, w centralno-północnej części miasta w pobliżu istniejącej przystani wodnej – „Mariny Czarnków”. Zdecydowaną większość terenów przeznaczonych pod usługi sportu i rekreacji oraz turystyki wyznaczono w oparciu o zapisy istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Istniejące i nowoprojektowane obiekty usług sportu, rekreacji i turystyki należy modernizować i projektować zgodnie z zasadami dostępności dla osób niepełnosprawnych, w otoczeniu wysokiej jakości przestrzeni publicznej (zieleni urządzona, skwery) oraz z wystarczającą ilością miejsc postojowych.

Proponowane przedsięwzięcia w zakresie rozwoju turystyki, rekreacji i wypoczynku:

- o odpowiednie zagospodarowanie lokalnych walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i harmonii ze środowiskiem przyrodniczym, co umożliwi dostęp do tych zasobów mieszkańcom i turystom,
- o monitoring ruchu turystycznego, w celu przeciwdziałania i zapobiegania degradacji zasobów środowiska,

- o opracowanie spójnej z zamierzeniami gmin sąsiadujących, koncepcji rozbudowy infrastruktury turystycznej i uzupełniającej – tras turystycznych, bazy noclegowej, gastronomicznej, agroturystycznej itd.,
- o stworzenie sieci nowych i utrzymanie istniejących szlaków turystycznych pieszych, rowerowych,
- o stworzenie nowych warunków do uprawiania turystyki alternatywnej (agroturystyki i ekoturystyki),
- o stworzenie systemu informacji turystycznej, obejmującego:
 - sieć jednolitych graficznie tablic i znaków informacyjnych (mapy, plansze, drogowskazy), umożliwiających lepszą penetrację terenu i najciekawszych obiektów miasta,
 - przygotowanie i dystrybucja większej liczby materiałów informacyjnych takich jak mapy, plany, przewodniki, foldery,
- o regularna organizacja imprez kulturalnych i sportowych związanych z regionem i promujących lokalne atrakcje turystyczne.

Największe walory przyrodniczo - krajobrazowe dla rozwoju turystyki i wypoczynku mają tereny położone w sąsiedztwie rzeki Noteć. Turystyka zwłaszcza rowerowa w przyszłości ma dalsze możliwości rozwoju.

Atrakcyjność miasta Czarnków podniosłoby również wykorzystanie wód geotermalnych do celów rekreacji. Dla osób preferujących aktywny wypoczynek z pewnością najatrakcyjniejsze okażą się szlaki turystyczne (Żeglowny Szlak Noteci – przystań wodna „Marina” Czarnków, Transwielkopolska Trasa Rowerowa).

4.4. Działalność produkcyjna

Na rysunku Studium wskazane zostały tereny pod zróżnicowaną działalność gospodarczą oznaczone symbolem:

- **P/U** - tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów, tereny zabudowy usługowej.

Powierzchnię terenów przeznaczonych pod zabudowę produkcyjną, składy, magazyny i usługi przedstawia poniższa tabela.

Tabela 29. Powierzchnia terenów przeznaczona na rysunku Studium pod zabudowę produkcyjną i usługową z funkcjami uzupełniającymi

PRZEZNACZENIE TERENU	POWIERZCHNIA [m ²]	POWIERZCHNIA [ha]	UDZIAŁ W POWIERZCHNI MIASTA [%]
P/U	1497596	149,76	14,71

Źródło: Opracowanie własne

Polityka samorządu lokalnego związana z działalnością gospodarczą zmierzała będzie w kierunku co najmniej zrównoważonego rozwoju, a przy sprzyjających warunkach otoczenia zewnętrznego do dynamicznego rozwoju. Przy istniejącej, dobrej bazie dla działalności gospodarczej, miejska polityka inwestycyjna ukierunkowana będzie na modernizację i unowocześnienie tej bazy oraz zwiększanie jej dostępności dla odbiorców. Bardzo ważnym celem strategicznym jest zwiększenie atrakcyjności miasta zarówno dla podmiotów gospodarczych, ale także dla obecnych i przyszłych mieszkańców.

Działalność gospodarcza o charakterze nieuciążliwym może się rozwijać w ramach wyznaczonych stref rozwojowych miasta pod warunkiem zachowania niekolizyjnego charakteru względem otoczenia i uwzględnienia uwarunkowań wynikających z walorów środowiska przyrodniczego. Ewentualną uciążliwość funkcji działalności gospodarczej przewiduje się eliminować poprzez spełnianie przez podmioty gospodarcze odpowiednich parametrów techniczno - technologicznych.

Nowe tereny pod działalność produkcyjną wyznaczono w południowo – wschodniej części miasta.

Generalnymi działaniami w aspekcie rozwoju lokalnej gospodarki będą:

- o przygotowanie przez lokalne władze różnorodnej oferty terenów przeznaczonych pod aktywizację gospodarczą, na terenie miasta, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz niwelowanie uciążliwego oddziaływania na środowisko przyrodnicze i społeczne;
- o rozbudowywanie i modernizacja sieci infrastruktury technicznej i drogowej,
- o wypracowanie systemu pomocowego dla już funkcjonujących i potencjalnych inwestorów, z wykorzystaniem takich narzędzi jak np. ulgi, zwolnienia podatkowe, ułatwienia instytucjonalne i organizacyjne.

4.5. Tereny zieleni, ogrodów działkowych, cmentarzy

Na rysunku Studium wskazane zostały tereny przeznaczone pod zróżnicowany rodzaj zieleni, ogrody działkowe i cmentarze, oznaczone symbolami:

- **ZP** – tereny zieleni urządzonej,
- **ZI** – tereny zieleni izolacyjnej,
- **ZI/W** – tereny zieleni izolacyjnej z dopuszczeniem wału ziemnego i ciągów komunikacji drogowej, pieszej, pieszo – rowerowej,
- **ZO** - tereny zieleni, w tym zieleni ogrodowej,

- **ZN** - tereny zieleni urządzonej i nieurządzonej z dopuszczeniem ciągów komunikacji pieszej, pieszo-rowerowej,
- **ZC** – cmentarze,
- **ZD** – tereny ogrodów działkowych.

Powierzchnię terenów przeznaczonych pod zieleni, ogrody działkowe i cmentarze przedstawia poniższa tabela.

Tabela 30. Powierzchnia terenów przeznaczona na rysunku Studium pod zieleni, ogrody działkowe i cmentarze z funkcjami uzupełniającymi

PRZEZNACZENIE TERENU	POWIERZCHNIA [m ²]	POWIERZCHNIA [ha]	UDZIAŁ W POWIERZCHNI MIASTA [%]
ZI	67816,2	6,78	0,67
ZI/W	102266	10,23	1,00
ZO	131869	13,19	1,29
ZN	129058	12,91	1,27
ZP	552224	55,22	5,42
ZC	90730	9,07	0,89
ZD	377874	37,79	3,71
RAZEM	1451837,2	145,18	14,25

Źródło: Opracowanie własne

Zachowuje się istniejące tereny zieleni urządzonej, w tym parków miejskich, skwerów, tereny istniejących ogrodów działkowych, tereny zieleni w tym zieleni ogrodowej oraz tereny cmentarzy. Wyznacza się nowe tereny zieleni urządzonej uzupełniające istniejące tereny leśne oraz ukształtowane ciągi zieleni, zgodnie z ustaleniami obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Nowe tereny zieleni publicznej, również jako zieleni towarzyszącej należy wprowadzać na obszary o zróżnicowanym sposobie zagospodarowania i użytkowania, na tereny położone wzdłuż cieków wodnych oraz przy tranzytowych i często uczęszczanych szlakach transportowych.

Wyznacza się nowe tereny zieleni izolacyjnej, przede wszystkim w bezpośrednim sąsiedztwie drogi wojewódzkiej nr 178, stanowiącej obwodnicę miasta Czarnków. Poszerza się teren istniejącego cmentarza, zlokalizowanego przy ulicy Rolnej, w kierunku południowym, w oparciu o ustalenia obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Tereny cmentarzy, określone na rysunku Studium należy zachować wraz z obowiązującymi strefami ochronnymi o szerokości określonej w przepisach odrębnych.

Wzdłuż rzeki Noteci wyznacza się tereny zieleni urządzonej i nieurządzonej z dopuszczeniem ciągów komunikacji pieszej, pieszo-rowerowej.

W zachodniej i północnej części miasta ustala się tereny zieleni izolacyjnej z dopuszczeniem wału ziemnego i ciągów komunikacji drogowej, pieszej, pieszo – rowerowej. W zachodniej części miasta zielen ta stanowi strefę izolacyjną pomiędzy terenami produkcyjnymi a terenami łąk nadnoteckich. W północnej części miasta wynika z zapisów obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W granicach zieleni, w tym zieleni izolacyjnej dopuszcza się ciągi piesze, pieszo – rowerowe, rowerowe, drogi, infrastrukturę techniczną.

5. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Na skutek zachodzących procesów urbanizacyjnych na terenie miasta Czarnków rolnicza przestrzeń produkcyjna w okresie perspektywicznym ulegnie procesom przekształceń. Spowoduje to między innymi: zmniejszenie areалу gruntów rolnych, zmiany w strukturze ilościowej i wielkościowej gospodarstw.

Na rysunku Studium, w zachodniej części miasta wyznaczono tereny rolnicze o glebach średnich klas bonitacyjnych (przeważają grunty klasy IVa). Zachowano również tereny istniejących łąk oraz nieużytków, przede wszystkim występujące w sąsiedztwie rzeki Noteci. Dla pozostałych terenów dotychczas wykorzystywanych rolniczo ustalono przeznaczenie nierolnicze w kierunku zabudowy mieszkaniowej, usługowej czy działalności produkcyjnej. Kierunek ten jest zgodny z ustaleniami obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Dotyczy to przede wszystkim istniejących terenów rolniczych położonych w południowej i wschodniej części miasta. Tereny rolnicze w sąsiedztwie drogi wojewódzkiej nr 178 – obwodnicy miasta Czarnków, przeznaczono pod tereny ogrodów działkowych oraz zieleni izolacyjnej.

W Studium zachowuje się tereny istniejących lasów. Gospodarkę leśną należy prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi w tym zgodnie z planem urządzenia lasu, w oparciu o stosowanie do zalesień rodzimych drzew i krzewów oraz stosowanie roślin okrywowych, charakterystycznych dla danego siedliska. Nie wyznacza się na rysunku Studium terenów przeznaczonych do zalesień, jednak nie wyklucza to takiej możliwości.

Przeznaczanie terenów pod zalesienia, zadrzewienia powinno odbywać się przy uwzględnieniu poniższych kryteriów:

- o zalesienia, zadrzewienia obszarów o słabych gruntach ornych (głównie klas VI i VIz oraz V),

- o zadrzewienia pasmowe – śródpolne, tworzące sieć zadrzewień na kierunkach panujących wiatrów i zadrzewienia rzędowe wzdłuż dróg.
- o przeznaczanie na cel zalesienia gruntów, na których produkcja rolna jest nieopłacalna,
- o nie powinno zalesiać się, zadrzewiać obszarów, które stanowią punkty widokowe i panoramy krajobrazowe;

Ponad to należy zachować istniejące zadrzewienia śródpolne, śródłąkowe oraz przydrożne, wpływające korzystnie na walory użytkowe i estetyczno-krajobrazowe i pełniące funkcję izolacyjną i ochronną.

W gospodarce rolnej i leśnej należy dążyć do:

- o zachowania obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej (terenów bez prawa zabudowy), w tym:
 - kompleksów gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych których w mieście jest stosunkowo niewiele,
 - zwartych kompleksów łąk, pastwisk i terenów bagiennych,
 - terenów lasów stanowiących własność Skarbu Państwa,
- o kompleksów lasów prywatnych;
- o ograniczenie zrębów zupełnych.

6. Kierunki rozwoju systemów komunikacji

Wskazania Studium w zakresie systemu komunikacji i transportu w mieście Czarnków opierać się będą głównie na dwóch elementach – sieci dróg publicznych wraz z terenami obsługi komunikacji drogowej - (plac, parkingi) oraz systemie szlaków rowerowych.

6.1. Kierunki rozwoju układu drogowego

Komunikacja jest jednym z najważniejszych elementów prawidłowego funkcjonowania miasta. Sieć drogowa i uliczna o nawierzchni ulepszonej i dobrych parametrach daje szansę dotarcia do każdego miejsca, a zatem zwiększa jego atrakcyjność.

Układ dróg publicznych na terenie miasta Czarnków tworzą sieci dróg głównych, zbiorczych, lokalnych i dojazdowych. Ogólne założenia i wytyczne kształtowania sieci drogowej na terenie miasta dotyczą:

- o uspokojenia ruchu samochodowego w centrum miasta poprzez ograniczenie prędkości i eliminowanie ruchu ciężarowego, z dopuszczeniem w określonych porach dnia ruchu dostawczego,

- o modernizacji dróg,
- o wprowadzenia w miejscach szczególnie uciążliwych i niebezpiecznych, zwłaszcza na obszarach intensywnej zabudowy miejskiej, rozwiązań usprawniających ruch samochodowy, np. ronda, sygnalizację świetlną, progi zwalniające, głównie w miejscach o największej liczbie wypadków i kolizji drogowych,
- o wprowadzenia rozwiązań minimalizujących, mających na celu ograniczenie potencjalnego niekorzystnego oddziaływania drogi w zakresie emisji hałasu i wibracji (np. ekranów akustycznych, pasów zwartej zieleni ochronnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych, tzw. cichych nawierzchni, izolacji budynków itp.),
- o konieczności wyznaczenia miejsc postojowych i parkingów, zarówno dla samochodów osobowych jak i ciężarowych,
- o usprawnienia komunikacji autobusowej realizującej usługi w zakresie transportu publicznego.

Parametry techniczne dróg i ulic zgodne powinny być z przepisami odrębnymi.

Ponadto przy lokalizacji obiektów budowlanych, na terenach sąsiadujących z drogami należy uwzględniać strefę uciążliwości drogi ze względu na stałych użytkowników sąsiadujących obszarów. Pojęcie uciążliwości dróg należy przy tym definiować jako przekroczenie standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych.

Zgodnie z uchwałą nr 1574/2016 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 4 lutego 2016r. w sprawie przyjęcia projektu „Planu transportowego dla województwa wielkopolskiego w perspektywie 2020 roku” na terenie Czarnkowa przewidywana jest realizacja poniższych inwestycji drogowych:

- przebudowa drogi nr 178 na odcinku: DW 174 – Czarnków,
- rozbudowa drogi nr 182 na odcinkach: Jabłonowo – Czarnków do obwodnicy DW 178, Czarnków – Piotrowo oraz w mieście Czarnków.

Dla terenów dróg wojewódzkich nr 178 (wałcz – Trzcianka – Czarnków – Oborniki), nr 181 (Drezdenko – Wieleń – Czarnków), nr 182 (Międzychód – Wronki – Piotrowo – Czarnków – Ujście) należy:

- o utrzymać istniejące granice pasa drogowego dla istniejącego przebiegu dróg wojewódzkich oraz przyjmować parametry techniczne właściwe odpowiednio:
 - dla drogi nr 178 – jak dla dróg klasy technicznej głównej ruchu przyspieszonego (GP),
 - dla dróg nr 181 i 182 – jak dla dróg klasy głównej (G)

zgodne z wymogami przepisów odrębnych; zwiększa to wymogi dotyczące zjazdów, poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego i innych parametrów zgodnie z rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. z 2016 r. poz. 124.); zmiana granic pasa drogowego będzie następowała zgodnie z potrzebami rozbudowy dróg, a ustalenie klasy technicznej podyktowane będzie istniejącymi warunkami terenowymi;

- o zagwarantować zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla terenów objętych ochroną akustyczną;
- o obiekty budowlane na terenach przylegających do dróg wojewódzkich należy lokalizować zachowując odległość od zewnętrznej krawędzi jezdni drogi wojewódzkiej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. 2017 r., poz. 2222 ze zm.); uwzględniając rezerwę terenu pod przyszłą budowę dróg, zgodnie z wymogami powyższej ustawy;
- o zapewnić dostępność terenu do dróg wojewódzkich wewnętrznymi układami komunikacyjnymi połączonymi z tymi drogami poprzez drogi niższej kategorii, a w przypadku ich braku bezpośrednio z dróg wojewódzkich za pomocą istniejących lub projektowanych zjazdów z tych dróg. Ewentualna przebudowa istniejących włączyń do dróg wojewódzkich (skrzyżowań i zjazdów) na warunkach uzgodnionych z zarządcą drogi wojewódzkiej;
- o przy lokalizacji nowych, bezpośrednich włączyń (skrzyżowań i zjazdów publicznych) do dróg wojewódzkich oraz przebudowie istniejących, należy uwzględnić rozwiązania techniczne, pozwalające zapewnić bezpieczeństwo wszystkim uczestnikom ruchu drogowego, takie jak np. rozbudowa drogi wojewódzkiej o dodatkowe pasy ruchu dla relacji skrętnych (lewoskręty czy pasy włączenia i wyłączenia pojazdów), zmiana lokalizacji zjazdów przy równoczesnej likwidacji zjazdów istniejących;
- o podział geodezyjny działek posiadających dostępność do dróg wojewódzkich nie powinien generować nowych, bezpośrednich zjazdów na drogi wojewódzkie,
- o lokalizacja obiektów budowlanych od strony dróg wojewódzkich, w tym urządzeń reklamowych (tablice reklamowe, szyldy itp.) wymaga zachowania warunków odległości od zewnętrznej krawędzi jezdni drogi wojewódzkiej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 marca 1985 r.

o drogach publicznych (Dz. U. 2017 r., poz. 2222 ze zm.) oraz nie może powodować uciążliwości dla uczestnika ruchu drogowego, takich jak np.: utrudnienie czytelności informacji drogowskazowej, ograniczenie widoczności, oślnienie;

- o obiekty budowlane, przeznaczone na pobyt ludzi, należy lokalizować poza zasięgiem uciążliwości drogi (jak np. hałas, drgania i wibracja, zanieczyszczenia powietrza) określonym w przepisach odrębnych; w przypadku lokalizacji w/w obiektów w zasięgu uciążliwości inwestor ma obowiązek stosowania w tych obiektach środków technicznych zmniejszających uciążliwość do poziomu określonego w przepisach odrębnych;
- o na drogach wojewódzkich dopuszczony jest ruch pojazdów, których nacisk pojedynczej osi nie może przekraczać:
 - dla drogi nr 178 – 10 ton zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - dla dróg nr 181 i 182 – 8 ton zgodnie z przepisami odrębnymi;w przypadku poruszania się pojazdów nienormatywnych konieczne jest uzyskanie zezwolenia zgodnie z przepisami odrębnymi;
- o zagospodarowując działkę budowlaną, przylegającą do pasa drogowego drogi wojewódzkiej, należy urządzić stosownie do jej przeznaczenia i zabudowy, miejsca postojowe dla samochodów osobowych użytkowników stałych i przebywających czasowo na terenie działki, w jej granicach; nie zezwala się na lokalizację miejsc postojowych i parkingów w pasie drogowym drogi wojewódzkiej o ile zarządca drogi nie uzgodni inaczej,
- o lokalizację infrastruktury technicznej, nie związanej z funkcjonowaniem drogi wojewódzkiej (jak np. kanalizacja sanitarna, sieć wodociągowa, energetyczna, gazowa itp.) należy przewidzieć poza pasem drogowym; w szczególnych przypadkach dopuszcza się lokalizację infrastruktury w pasie drogowym, poza jezdnią, a w obrębie jezdni wyłącznie celem przejść poprzecznych.

Dla dróg wojewódzkich nr 178, 181 i 182 oraz skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 182 z drogą wojewódzką nr 178 należy zachować przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 lutego 2004r. w sprawie warunków i sposobu przygotowania i wykorzystania transportu na potrzeby obronne państwa, a także jego ochrony w czasie wojny oraz właściwości organów w tych sprawach" i wydanego na jego podstawie „Zarządzenia nr 2 Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 stycznia 2017r. – w sprawie wdrażania

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czarnków wymagań techniczno – obronnych w zakresie projektowania i użytkowania dróg i obiektów inżynierskich".

Na rysunku Studium wskazano tereny:

- **KS** – tereny obsługi komunikacji drogowej – place, parkingi,
- **R** – rynek,
- drogi wojewódzkie,
- drogi powiatowe,
- drogi gminne oraz pozostałe drogi istniejącej i projektowane;
- orientacyjny przebieg projektowanych dróg,
- orientacyjny przebieg obwodnicy miejscowości Śmieszkowo.

Powierzchnię terenów przeznaczonych pod komunikację drogową, place, parkingi, rynek, projektowane drogi przedstawia poniższa tabela.

Tabela 31. Powierzchnia terenów przeznaczona na rysunku Studium pod komunikację drogową z funkcjami uzupełniającymi – place, parkingi

PRZEZNACZENIE TERENU	POWIERZCHNIA [m ²]	POWIERZCHNIA [ha]	UDZIAŁ W POWIERZCHNI MIASTA [%]
KS	37881	3,79	0,37
R	4916	0,49	0,05
PROJEKTOWANE DROGI	190177	19,02	1,87
RAZEM	232974	23,30	2,29

Źródło: Opracowanie własne

Na rysunku Studium wyznaczono orientacyjny przebieg projektowanych dróg w południowej części miasta. W południowo – wschodniej części miasta, w pobliżu skrzyżowania z ulicą Poznańską wyznaczono orientacyjny przebieg obwodnicy miejscowości Śmieszkowo, zgodnie z ustaleniami obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Czarnków oraz na terenie gminy Czarnków.

Zagrożenia hałasem komunikacyjnym, które są spowodowane złą jakością techniczną dróg, zmuszają do podejmowania ciągłych inwestycji miejskich w celu ich modernizacji.

6.2. Kierunki rozwoju systemu ścieżek rowerowych

Na rysunku Studium wyznaczono:

- drogi pieszo rowerowe – istniejące,

- Transwielkopolską trasę rowerową – projektowaną,
- drogi pieszo - rowerowe – projektowane.

Do głównych kierunków rozwoju sieci tras rowerowych w mieście Czarnków należą:

- o stworzenie spójnego systemu ścieżek i tras rowerowych, łączących miasto Czarnków z gminą Czarnków i Lubasz – łatwiejszy dostęp mieszkańców do placówek usługowych, handlowych, terenów rekreacyjnych i wypoczynkowych,
- o przy wyznaczaniu nowych dróg rowerowych wykorzystać należy istniejące drogi polne i leśne oraz drogi gminne,
- o odpowiednie oznakowanie i zagospodarowanie wszystkich szlaków rowerowych w tablice informacyjne, mapy, wiaty przeciwdeszczowe, miejsca postojowe, pojemniki na odpady,
- o nowoprojektowane i modernizowane drogi i ulice powinny przewidywać lokalizację odrębnych pasów dla ruchu rowerowego lub ciągów pieszo-rowerowych,
- o zaleca się wprowadzanie do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących wyznaczania tras ścieżek rowerowych o funkcjach zarówno turystycznych i komunikacyjnych;
- o czynnikiem, który nie sprzyja wydzieleniu ścieżek rowerowych jest zwarta zabudowa i wąskie ulice; na obszarze miasta ścieżki rowerowe można prowadzić wzdłuż dróg o małym natężeniu ruchu samochodowego, poza pasem drogowym dróg wojewódzkich i powiatowych;
- o szerokość ścieżek rowerowych powinna wynosić nie mniej niż:
 - 1,50 m w przypadku ścieżki rowerowej jednokierunkowej,
 - 2,00 m w przypadku ścieżki rowerowej dwukierunkowej,
 - 2,50 m w przypadku, gdy ze ścieżki rowerowej mogą korzystać także piesi,
- o przy rozbudowie systemu tras rowerowych miasta Czarnków wskazane jest podejmowanie współpracy z władzami gminy Czarnków i Lubasz.

Wybudowanie w przyszłości nowych ścieżek rowerowych spowoduje znaczny wzrost bezpieczeństwa dla użytkowników ruchu drogowego a także wpłynie na atrakcyjność rekreacyjną i turystyczną miasta. Atrakcją turystyczną byłoby również wyznaczenie trasy jazdy konnej w powiązaniu z sąsiadującymi terenami rekreacyjnymi.

6.3. Kierunki rozwoju terenów kolejowych

Na terenie miasta Czarnków znajdują się tereny kolejowe związane z końcowym odcinkiem linii towarowej PKP. Przez teren przebiega linia kolejowa nr 390 relacji Bzowo Goraj – Czarnków znaczenia miejscowego, używana tylko do przewozu ładunków masowych. Nie przewiduje się zamierzeń inwestycyjnych komunikacji kolejowej związanej z ruchem pasażerskim.

Na rysunku Studium wskazano tereny oznaczone symbolem:

- **TK** – tereny infrastruktury kolejowej.

Powierzchnię terenów przeznaczonych pod infrastrukturę kolejową przedstawia poniższa tabela.

Tabela 32. Powierzchnia terenów przeznaczona na rysunku Studium pod infrastrukturę kolejową

PRZEZNACZENIE TERENU	POWIERZCHNIA [m ²]	POWIERZCHNIA [ha]	UDZIAŁ W POWIERZCHNI MIASTA [%]
TK	70562	7,06	0,69

Źródło: Opracowanie własne

W granicach miasta znajdują się tereny kolejowe, które są terenami zamkniętymi, zgodnie z przepisami odrębnymi. Zostały one wraz ze strefami ochronnymi wyznaczone na rysunku Studium.

Tereny infrastruktury kolejowej na etapie sporządzania planów miejscowych mogą zostać przeznaczone na inne funkcje za zgodą właściwego zarządcy kolei. Pozostałe w sąsiedztwie linii kolejowej obiekty dworcowe wykorzystane mogą zostać na cele usługowe, mieszkaniowe czy działalności gospodarczej.

Na terenach sąsiadujących z linią kolejową nie zaleca się wprowadzać zabudowy mieszkaniowej. Budynki mieszkalne w tej lokalizacji, będą narażone na uciążliwości/oddziaływanie hałasu związane z eksploatacją linii kolejowej.

Na terenach zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowej, dopuszcza się lokalizację obiektów budowlanych z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, pod warunkiem zastosowania rozwiązań technicznych, technologicznych, organizacyjnych, ograniczających uciążliwości akustyczne poniżej poziomów ustalonych w przepisach odrębnych. Należy uwzględnić nieprzekraczalną linię zabudowy 10 m od granicy terenu kolejowego. Budynki i budowle należy lokalizować zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym.

Zakazuje się wprowadzanie nieoczyszczonych i oczyszczonych ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych na tereny kolejowe.

Zagospodarowanie terenów sąsiadujących z terenami kolejowymi winno bezwzględnie uwzględniać postanowienia:

- o Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane,
- o Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- o Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 10 września 1998 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie,
- o Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 26 lutego 1996 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać skrzyżowanie linii kolejowej z drogami publicznymi i ich usytuowanie,
- o Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymania zastłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych,
- o Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie,
- o Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,
- o PN-85/B-02170 „Ocena szkodliwości drgań przekazywanych przez podłoże na budynki”,
- o PN-85/B-02171 „Ocena wpływu drgań na ludzi i budynki”.

Dla wszystkich obiektów budowlanych, wchodzących w zakres inwestycji realizowanych na gruntach będących w bezpośrednim sąsiedztwie terenów kolejowych oraz ewentualnie krzyżujących się i przebiegających przez tereny kolejowe należy przed ich realizacją na etapie opracowania projektów, uzyskać uzgodnienie z PKP S.A. Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Poznaniu. Przy ewentualnym kolidowaniu przyszłościowych inwestycji z istniejącymi obiektami budowlanymi np. liniowymi, będących własnością jednostek powstałych w wyniku restrukturyzacji i prywatyzacji PKP S.A., usunięcie tych kolizji nastąpić powinno na warunkach określonych przez właściciela danego obiektu zgodnie z przepisami odrębnymi.

6.4. Kierunki rozwoju gminnej komunikacji publicznej

W zakresie komunikacji publicznej, działania władz miasta powinny dążyć do rozwoju miejskiej komunikacji zbiorowej uzupełniającej już istniejącą komunikację publiczną (PKS, przewoźnicy prywatni), w celu zwiększenia dostępności przestrzennej obszaru miasta.

6.5. Kierunki rozwoju dróg wodnych

W zakresie regionalnej drogi wodnej – rzeki Noteci, działania władz miasta dążyć powinny przede wszystkim do polepszania stanu istniejącej infrastruktury.

Dopuszcza się renowację i zabezpieczenie szlaku wodnego rzeki Noteci, w tym budowę infrastruktury technicznej, hydrotechnicznej, obiektów wodnych.

7. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej

Na rysunku Studium wyznaczono tereny infrastruktury technicznej oznaczone symbolami:

- **IT – E** - tereny infrastruktury technicznej – elektroenergetyka,
- **IT – K** - tereny infrastruktury technicznej – kanalizacja,
- **IT – W** - tereny infrastruktury technicznej – wodociągi,
- **IT – G** - tereny infrastruktury technicznej – gazownictwo,
- **IT – Ł** - tereny infrastruktury technicznej – łączność.

W mieście Czarnków utrzymuje się istniejące tereny infrastruktury technicznej oraz wyznacza się nowe tereny stanowiące rezerwę dla infrastruktury związanej z wodociągami – rezerwę terenu dla ujęcia wody dla miasta Czarnków. Powierzchnię terenów przeznaczonych pod infrastrukturę techniczną przedstawia poniższa tabela.

Tabela 33. Powierzchnia terenów przeznaczona na rysunku Studium pod infrastrukturę techniczną

PRZEZNACZENIE TERENU	POWIERZCHNIA [m ²]	POWIERZCHNIA [ha]	UDZIAŁ W POWIERZCHNI MIASTA [%]
IT/E	14529	1,45	0,14
IT/K	14062	1,41	0,14
IT/W	44549	4,45	0,44
IT/G	2662	0,27	0,03
IT/Ł	2598	0,26	0,03
RAZEM	148962	14,90	1,46

Źródło: Opracowanie własne

Na terenie miasta Czarnków istnieje możliwość planowania i trasowania przebiegu magistralnych linii infrastrukturalnych o znaczeniu ponadlokalnym w zakresie uzależnionym od uwarunkowań miejscowych.

Uwagi ogólne dotyczące sieci wodociągowo – kanalizacyjnej:

- Docelowy układ sieci wodociągowych i kanalizacyjnych na terenie miasta przedstawiony jest w Programie Wodociągowania i Kanalizowania Gminy Miejskiej Czarnków.
- Tereny, dla których zaistnieją zmiany w zabudowie mieszkaniowej zostaną zbilansowane pod względem ilości mieszkańców. Nowy bilans należy uwzględnić przy doborze średnic w projektach sieci wodociągowych i kanalizacyjnych.
- Dla terenów, do których Program Wodociągowania i Kanalizowania Gminy Miejskiej Czarnków nie przewiduje szczegółowych rozwiązań zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzenia ścieków należy opracować odrębne rozwiązania koncepcyjne.
- W ulicach nowo projektowanych należy przewidzieć miejsca na ułożenie nowych przewodów wodociągowych i kanalizacyjnych, poza pasami jezdni, natomiast w pasie drogowym na terenie stanowiącym własność Skarbu Państwa lub Miasta.
- Wszystkie sieci wodociągowe i kanalizacyjne, zarówno istniejące jak i programowane i projektowane, powinny znajdować się na terenie ogólnodostępnym dla czynności eksploatacyjnych z możliwością dojazdu sprzętu specjalistycznego.

7.1. Kierunki rozwoju systemu zaopatrzenia ludności w wodę

Zaopatrzenie w wodę terenów miasta Czarnków odbywać się będzie przede wszystkim z istniejących wodociągów. Funkcjonujący system zaopatrzenia ludności w wodę należy utrzymywać zakładając jego równoczesną modernizację, a w przypadku wystąpienia takiej potrzeby dalszą rozbudowę. Sytuacja taka wystąpi z uwagi na projektowaną lokalizację na terenie gminy nowych terenów, m.in. mieszkaniowych, usługowych czy rekreacyjnych.

Na terenie miasta Czarnków stan sieci wodociągowej jest dobry. Przedsiębiorstwo wodociągowo - kanalizacyjne zobowiązane jest do opracowania wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, będących w jego posiadaniu.

7.2. Odprowadzanie ścieków

Gospodarka ściekowa w Czarnkowie jest obecnie niemal całkowicie uporządkowana. W najbliższych latach, zgodnie z Programem Wodociągownia i Kanalizowania Gminy Miejskiej Czarnków, planuje się rozbudowę sieci kanalizacyjnej na nowych terenach.

Planowane jest odprowadzenie ścieków z powstających jednostek osadniczych stanowiących tereny zwartej zabudowy, poprzez sieć kanalizacyjną do zbiorczej oczyszczalni, co jest rozwiązaniem najwłaściwszym. Odprowadzenie ścieków do urządzeń indywidualnych może być stosowane dla terenów rozproszonych, poza obszarami stref ochronnych ujęć wód. W rejonach istniejącego zainwestowania dla projektowanych małych zespołów zabudowy jednorodzinnej - na okres przejściowy - można dopuścić stosowanie urządzeń indywidualnych do odprowadzenia ścieków.

Przedsiębiorstwo wodociągowo - kanalizacyjne jest zobowiązane do prowadzenia bieżącej kontroli ilości i jakości ścieków bytowych i przemysłowych oraz kontroli przestrzegania warunków odprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi w tym zakresie. Ustalenia w zakresie uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej powinny ponadto uwzględniać zapisy Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych zarówno w zakresie oczyszczania i odprowadzania ścieków, jak i budowy, rozbudowy i modernizacji komunalnych systemów, względnie rozwiązań technicznych w tym zakresie.

7.3. Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych

Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych będących skutkiem opadów atmosferycznych na terenie miasta Czarnków będzie odbywać się zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1800).

7.4. Zapotrzebowanie w energię elektryczną

Stan sieci zasilającej na terenie miasta Czarnków należy uznać jako dobry. W związku ze zwiększonym zapotrzebowaniem na energię elektryczną, wynikającym z aktywacji gospodarczej i rozwoju mieszkalnictwa, planuje się modernizację i rozbudowę sieci elektroenergetycznej, zarówno średniego jak i niskiego napięcia. Przewiduje się wybudowanie nowych linii napowietrznych

średniego napięcia 15 kV, stacji transformatorowych 15/0,4 kV oraz linii niskiego napięcia. Dopuszcza się możliwość przebudowy i rozbudowy infrastruktury elektroenergetycznej, w tym linii na wielotorowe i wielonapięciowe. Należy przestrzegać Rozporządzenia Ministra z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów oraz ww. rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu.

Dla spełnienia wymogów dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych oraz w celu zapewnienia prawidłowej eksploatacji i należytego dostępu służbom technicznym należy zachować wzdłuż linii energetycznych pasy ochrony funkcyjnej zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami odrębnymi.

W pasach ochrony funkcyjnej należy zachować o graniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenów, które zgodne powinny być z przepisami odrębnymi. Dotyczy to zarówno istniejących, jak i ewentualnie planowanych napowietrznych linii.

Natężenie pola elektrycznego i magnetycznego dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową nie powinno przekraczać odpowiednio 1kV/m na wysokości 2m i 60 A/m na wysokościach od 0,3 m do 2 m nad powierzchnią ziemi lub nad innymi powierzchniami, na których mogą przebywać ludzie, a także poparte wcześniej przeprowadzonymi badaniami zapewnienie, iż ponadnormatywne oddziaływanie linii w zakresie emisji pól elektromagnetycznych oraz hałasu zamykać się będzie w granicach w/w pasów.

W związku z rozwojem społeczno – gospodarczym miasta i pojawieniem się nowych inwestycji budowlanych, wystąpić może konieczność rozbudowy istniejącego systemu zaopatrzenia obszaru w energię elektryczną.

Konieczne jest bieżące monitorowanie stanu sieci energetycznej, wraz z prowadzeniem inwestycji modernizacyjnych, w tym inwestycji polegającej na stopniowej wymianie napowietrznych sieci energetycznych na sieci kablowe, zwłaszcza na terenie zabudowy mieszkaniowej.

Ponadto w celu zabudowy terenów znajdujących się pod lub w bezpośrednim sąsiedztwie elektroenergetycznych linii napowietrznych z przewodami gołymi należy uwzględnić lokalizację obiektu względem takich linii, spełniając wymogi odpowiedniej normy w zakresie projektowania i budowy elektroenergetycznych linii napowietrznych, a w szczególności:

1) lokalizację dróg względem linii:

- odległość pionowa przewodu linii przy największym zwisie normalnym od powierzchni drogi powinna wynosić co najmniej:
 - 7,75m – dla linii WN 110kV
 - 7,10m – dla linii SN 15kV
 - 6,0 m – dla linii nn;
 - odległość pomiędzy częścią przyziemną stupa, a granicą pasa drogowego powinna wynosić co najmniej 5,0m;
 - kąt skrzyżowania linii z drogą powinien być nie mniejszy niż 30°;
 - na skrzyżowaniu z autostradą, drogą szybkiego ruchu lub drogą ekspresową linia WS i SN powinna posiadać 3° obostrzenia;
 - na skrzyżowaniu z drogą krajową i miejską linia WS i SN powinna posiadać 2° obostrzenia, a linia nn maksymalnie 1° obostrzenia;
- 2) lokalizację budynków względem linii:
- odległość pionowa przewodów w największym zwisie normalnym od łatwo dostępnych części budynków powinna wynosić co najmniej:
 - 5,75 m – dla linii W 110kV
 - 5,10 m – dla linii SN 15kV
 - 2,5 m w kierunku pionowym w górę i 1,5 m w kierunku pionowym w dół - dla linii nn;
 - odległość pionowa przewodów w największym zwisie normalnym od trudno dostępnych części budynków powinna wynosić co najmniej:
 - 4,25 m – dla linii WN 110kV
 - 3,60 m – dla linii SN 15kV
 - 1,0 m – dla linii nn;
 - odległość pozioma przewodów do każdej łatwo dostępnej części budynku (w przypadku zbliżenia budynku do linii, a nie skrzyżowania) powinna wynosić:
 - 4,5 m – dla linii WN 110kV
 - 3,6 m – dla linii SN 15kV
 - 1,5 m – dla linii nn;
 - nie należy sytuować budynków w strefie zbliżeń ze słupami linii o napięciu wyższym niż 1kV;
 - na skrzyżowaniu z budynkiem linia WN i SN powinna posiadać 2° obostrzenia, a linia nn 1° obostrzenia;
 - nie zaleca się krzyżowania parkingów z linią napowietrzną WN110kV, na skrzyżowaniu z parkingiem linia SN powinna posiadać 2° obostrzenia, a linia nn 1° obostrzenia lub 0° dla przewodów w izolacji i naprężeniu zmniejszonym;

- pod linią napowietrzną nie mogą być umieszczane kominy a pokrycie dachowe budynków w strefie skrzyżowania z linią powinno być niepalne;
- ewentualna roślinność przewidywana na terenie pod linią nie może przekroczyć wysokości 2 m po osiągnięciu swojego maksymalnego wzrostu.

Wymogi te nie mają zastosowania w odniesieniu do stacji paliw płynnych oraz budynków, urządzeń technologicznych i magazynów zawierających materiały wybuchowe lub ze strefami zagrożonymi wybuchem. Budowa takich obiektów w pobliżu linii podlega odrębnym ustaleniom.

Z punktu widzenia potrzeby ochrony środowiska przyrodniczego, ważne jest wprowadzanie alternatywnych, odnawialnych źródeł energii elektrycznej, co wiąże się także z regulacjami prawnymi m.in. Unii Europejskiej. W tym zakresie korzystnym rozwiązaniem jest produkcja energii w skali lokalnej.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy przewidywać zapewnienie dostępu do urządzeń energetycznych w celu prowadzenia prac eksploatacyjnych (w tym konserwacji) i usuwania awarii. Realizację i finansowanie inwestycji elektroenergetycznych oraz usuwanie kolizji projektowanych obiektów z istniejącymi sieciami energetycznymi należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi. W miarę możliwości w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy również wyznaczyć niezbędne tereny dla lokalizowania stacji transformatorowych oraz należy rezerwować odpowiednie pasy terenów wolne od zabudowy i przeszkód terenowych na obszarze istniejących lub projektowanych dróg publicznych dla pobudowania linii energetycznych średniego napięcia SN i niskiego napięcia nn, miejsca w liniach rozgraniczających ulic na cele prowadzenia sieci elektroenergetycznych. Dla nowych obszarów wymagających dostawy energii elektrycznej (w szczególności terenów mieszkaniowych) należy wyznaczyć w miarę możliwości działki pod budowę stacji transformatorowych z uwzględnieniem zasady lokalizacji stacji w miejscach pozwalających na równomierny rozkład obciążenia wokół stacji. Ze względów technicznych i ekonomicznych nie zaleca się lokalizacji stacji na obrzeżach osiedli. Grunty, na których będzie przewidziana lokalizacja stacji transformatorowych kubaturowych powinny być wydzielone w postaci samodzielnych działek o powierzchni ok. 50-60m².

Na terenie miasta nie ma i nie przewiduje się obiektów elektroenergetycznych (stacji i linii o napięciu 400kV i 220 kV) krajowej sieci przesyłowej (KSP).

7.5. Zaopatrzenie w gaz ziemny

Czarnków jest zgazyfikowany prawie w 100%. Wyjątek stanowi część ulicy Chodzieskiej z ulicami przyległymi. Na terenie Miasta Czarnków zlokalizowane są:

- gazociąg DN 80 odboczka Czarnków (rok budowy – 1985) o maksymalnym ciśnieniu roboczym powyżej 2,5 MPa,
- stacja gazowa Czarnków – stacja redukcyjna gazu.

W stosunku do sieci gazowej wysokiego ciśnienia, lokalizacja obiektów budowlanych względem tej sieci powinna być zgodna z wymaganiami zawartymi w przepisach, wg których w/w sieć gazowa została wybudowana.

Istniejący gazociąg wysokiego ciśnienia oraz stacja redukcyjna wprowadzają pewne ograniczenia w lokalizacji nowych obiektów terenowych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013 r., poz. 640), po obu stronach gazociągu wyznacza się strefy kontrolowane tj. pas którego linia środkowa pokrywa się z osią gazociągu, w którym przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się transportem gazu (operator sieci przesyłowej) podejmuje czynności w celu zapobieżenia działalności mogącej spowodować uszkodzenie gazociągu lub mieć inny negatywny wpływ na jego trwałość i prawidłowe użytkowanie. W związku z powyższym istnieją pewne ograniczenia w zagospodarowaniu terenu. W strefach kontrolowanych w określonych przepisami odległościach nie należy wznosić wybranych obiektów budowlanych i terenowych, urządzać stałych składów i magazynów, podejmować działań mogących spowodować uszkodzenie gazociągu podczas jego użytkowania. W strefach kontrolowanych nie mogą rosnąć drzewa w odległości mniejszej niż 3,0 m licząc od osi gazociągu do pni drzew. Minimalna odległość krawędzi jezdni drogi gminnej od istniejących gazociągów wynosi 6 m. W przypadku innych kategorii dróg obowiązują odległości wynikające z ustawy o drogach. Dopuszcza się skrzyżowanie gazociągu z drogami i innymi inwestycjami liniowymi jednak wszelkie prace w strefach kontrolowanych mogą być prowadzone tylko po wcześniejszym uzgodnieniu sposobu ich wykonania z właściwym operatorem sieci gazowej. Minimalny kąt skrzyżowania gazociągu z drogą gminną powinien wynosić 30 stopni. Minimalny kąt skrzyżowania gazociągu z drogami wyższej kategorii niż droga gminna powinien wynosić 60 stopni. Zaleca się, aby kąt skrzyżowania gazociągu z każdą drogą był zbliżony do 90 stopni. załącznik nr 2, Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich

usytuowanie (Dz. U. z 2013 r., poz. 640) określa szczegółowo szerokości strefy kontrolowanej gazociągu wybudowanego przed 12.12.2001 r. w zależności od jego średnicy, ciśnienia nominalnego oraz rodzaju obiektu zlokalizowanego w jego sąsiedztwie. Przepis dopuszcza jednocześnie zmniejszenie wymienionych w załączniku szerokości stref kontrolowanych pod warunkiem spełnienia określonych wymagań technicznych. Wskazana w nim odległość 70,0 m (tj. 35,0 m na stronę od osi gazociągu DN80) stanowi odległość maksymalną, a zarazem podstawową dla ustalenia wielkości strefy kontrolowanej. Dla gazociągu DN 80 odboczka Czarnków obowiązuje strefa kontrolowana o maksymalnym zasięgu 30,0 m (po 15 m od osi na stronę gazociągu) wynikające z dokumentacji projektowej gazociągu.

W związku z powyższym w przypadku jakichkolwiek planów lokalizowania obiektów budowlanych względem istniejącej sieci gazowej wysokiego ciśnienia w odległości mniejszej niż wymienione, zachodzi konieczność szczegółowego uzgodnienia wszelkich zbliżeń, kolizji oraz ingerencji w w/w odległości u operatora sieci gazociągowej oraz konieczność ścisłego nadzoru prac budowlanych w strefie kontrolowanej.

Na terenie miasta Czarnków zlokalizowana jest sieć gazowa średniego ciśnienia. Przy projektowaniu nowych sieci gazowych średniego ciśnienia należy uwzględnić obowiązujące przepisy prawa. Zaopatrzenie w gaz ziemny może być realizowane poprzez budowę dystrybucyjnej sieci gazowej pod warunkiem spełnienia warunków technicznych i ekonomicznych przyłączenia, na zasadach określonych przez operatora systemu dystrybucyjnego, zgodnie z art. 7.1 Ustawy Prawo energetyczne z dnia 10 kwietnia 1997 r. Należy zachować strefy kontrolowane dla gazociągów układanych w ziemi lub nad ziemią zgodnie z § 10 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie. Standardowa szerokość stref kontrolowanych, których linia środkowa pokrywa się z osią gazociągu, dla nowoprojektowanych gazociągów średniego ciśnienia wynosi 1 m (po 0,5 m z każdej strony od osi gazociągu).

Uwagi ogólne dotyczące sieci gazowej:

- zaopatrzenie w gaz ustala się z istniejących lub nowych sieci gazowych,
- dopuszcza się przebudowę, rozbudowę, remont i likwidację istniejących oraz budowę nowych sieci gazowych,
- ustala się minimalne średnice sieci gazowej: 25 [mm],
- zachowuje się ograniczenia wynikające z przebiegu sieci gazowej, zgodnie z przepisami odrębnymi,

- ustala się strefy kontrolowane dla istniejących lub nowych sieci gazowych zgodnie z przepisami wynikającymi z Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie.

Ponadto należy uwzględnić, że doprowadzenie gazu ziemnego do potencjalnych odbiorców na przedmiotowym terenie może nastąpić, jeżeli zaistnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci i dostarczenia paliwa gazowego.

Rozbudowa sieci gazowej będzie uzależniona od wyników analizy ekonomicznej gazyfikacji danego obszaru, która będzie każdorazowo wykonywana w przypadku wystąpienia podmiotów z wnioskiem o podłączenie do sieci gazowej.

7.6. Kierunki rozwoju infrastruktury teletechnicznej

Na terenie miasta funkcjonuje podstawowy system telekomunikacyjny, który zapewnia łączność telefoniczną dla mieszkańców i podmiotów w mieście. Wszelkie istniejące elementy infrastruktury teletechnicznej należy zachować. Przewidzieć należy również lokalizację nowych elementów tego typu infrastruktury, zwłaszcza w pasach w granicach przestrzeni publicznych (np. ulic). W zakresie rozwoju telefonii bezprzewodowej, opartej na rozbudowie i powstawaniu nowych masztów stacji bazowych, należy lokalizować tego typu obiekty w taki sposób by maksymalnie ograniczyć negatywne ich oddziaływanie na ludzi, zwierzęta oraz na krajobraz przyrodniczy i kulturowy. Istotne jest również wsparcie dla rozwoju sieci światłowodowych.

Na terenie miasta Czarnków zlokalizowany jest obiekt radiotelekomunikacyjny – obiekt nadawczy SLR Czarnków (Stacja Linii Radioliniowych), oznaczony na rysunku Studium. W celu utrzymania funkcjonalności obiektu nadawczego SLR Czarnków wymagane jest zachowanie strefy ochronnej o promieniu 300 m oraz ograniczenie w tej strefie wysokości do 12 metrów n.p.t. Przez teren miasta Czarnków przebiegają cztery linie radiowe dalekiego zasięgu, zaznaczone na rysunku Studium. W najbardziej pesymistycznym przypadku dla rozpatrywanych radiolinii, najszerszy pas ochronny ma szerokość 60m wzdłuż trasy linii radiowej, tzn. po 30 m z każdej strony linii bezpośredniej widoczności (LoS, linia łącząca anteny na obydwu obiektach). Dla prawidłowego funkcjonowania radiolinii konieczne jest zapewnienie wolnej od przeszkód strefy przepływu energii między anteną nadawczą i anteną odbiorczą radiolinii – pierwszej strefy Fresnela.

W poniższej tabeli podano szerokość pasów ochronnych dla radiolinii wraz informacją o wymaganym ograniczeniu wysokości zabudowy w tych pasach.

Tabela 34. Linie radiowe przebiegające przez teren miasta Czarnków – stan na 08.10.2018r.

TYP OBIEKTU	STACJA NADAWCZA	WYSOKOŚĆ ZAWIESZENIA ANTEN NADAWCZYCH [m n.p.t.]	TYP OBIEKTU	STACJA ODBIORCZA	WYSOKOŚĆ ZAWIESZENIA ANTEN NADAWCZYCH [m n.p.t.]	PROMIĘN PIERWSZEJ STREFY FRESNELA [m]	OGRANICZENIE ZABUDOWY W PASIE OCHRONNYM [m n.p.t.]
SLR	Szamotuły	57	SLR	Czarnków	47	30	15
SLR	Czarnków	60	PTK	Podanin	70	30	25
SLR	Czarnków	40	RTCN	Rusinowo	62	30	20
SLR	Czarnków	47	OM	Piła al. Piastów	25	30	10

Ograniczenia wysokości wynika również z konieczności spełnienia norm w zakresie ochrony ludzi i środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi w tym z Ustawą z dnia 27.04.2001r. Prawo Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 799 ze zm.).

7.7. Kierunki rozwoju ciepłownictwa

Do ogrzewania budownictwa mieszkaniowego oraz w źródłach wytwarzania energii w celach grzewczych i technologicznych należy przechodzić na bardziej czyste paliwa energetyczne takie jak olej opałowy oraz gaz płynny. Dla prawidłowej ochrony środowiska zaleca się stosowanie nowoczesnych rozwiązań w zakresie pozyskiwania energii ze źródeł niskotemperaturowych (pompy ciepłe), wiatru i energii słonecznej. Należy dążyć do zmniejszania zapotrzebowania na energię ciepłą w wyniku postępującej termorenowacji budynków, co przyczyni się do zjawiska oszczędzania energii.

W przyszłości do celów ciepłowniczych planuje się wykorzystanie rozpoznanych zasobów wód geotermalnych pod obszarem miasta Czarnków. Planowane zagospodarowanie wód geotermalnych ma stanowić alternatywę dla dotychczasowych form produkcji ciepła, którego zasadnicze cele można scharakteryzować następująco:

- centralizacja dostaw ciepła, obejmująca głównie budownictwo wielorodzinne, usługi, budynki użyteczności publicznej,
- uporządkowanie gospodarki cieplnej,
- zwiększenie dostępu do usług ciepłowniczych,
- poprawa stanu środowiska naturalnego w mieście,

- likwidacja rozproszonych źródeł ciepła, stanowiących główne emitory zanieczyszczeń,
- stabilizacja i ewentualne obniżenie ponoszonych kosztów produkcji energii cieplnej oraz zwiększenie jakości usług ciepłowniczych,
- stworzenie warunków dla rozwoju działalności gospodarczych energochłonnych.

Według opracowanej koncepcji, system ciepłowniczy miasta oparty ma być o miejską ciepłownię geotermalną biwalentną, tzn. z wymiennikami geotermalnymi i gazowo - olejowymi kotłami szczytowymi oraz sieć ciepłą wykonaną w całości z rur preizolowanych. Początkowa moc ciepłowni powinna wynosić około 28 MW z jednym dipolem otworów geotermalnych o wydajność około 250 m³/h. Zakłada się, że budowa systemu ciepłowniczego w Czarnkowie w oparciu o wykorzystanie wód geotermalnych pozwoli na likwidację około 30 lokalnych źródeł ciepła opalanych węglem kamiennym, co pozwoli na osiągnięcie efektu ekologicznego polegającego na obniżeniu emisji do atmosfery następujących związków: SO₂ (o 44 %), NO_x (o 42 %), CO (o 52 %), CO₂ (o 53 %), B(a)P (o 48 %), sadzy i pyłów (o 25 %) oraz redukcję powstawania odpadów stałych (o 25 %).

8. Kierunki i zasady zagospodarowania odpadów

Gospodarka odpadami w Czarnkowie jest uregulowana. Nieczystości są wywożone na wysypisko odpadów komunalnych w Zofiowie.

Gospodarka odpadami prowadzona jest w oparciu o dwa główne w tym zakresie akty prawne:

- o ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2016r., poz. 1987 ze zm.),
- o ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1289).

Współczesne standardy gospodarki odpadami wiążą się z wdrażaniem systemu selektywnej zbiórki odpadów oraz wprowadzania technologii recyklingu i odzysku odpadów. Niezbędnymi działaniami w tym zakresie jest wyposażenie każdego gospodarstwa domowego w odpowiednie pojemniki i kontenery na odpady, które wywożone będą sukcesywnie na składowisko odpadów. Sytuacja taka ograniczyć może również powstawanie dzikich składowisk odpadów.

Do odpowiedniej realizacji programu selektywnej gospodarki odpadami i osiągnięcia założonych celów niezbędny jest proces edukacji i uświadamiania mieszkańców miasta. W tym celu należy podjąć działania edukacyjne dzieci i młodzieży, przedstawiciele firm i instytucji, poprzez organizację szkoleń, wykładów, konkursów, prowadzenie kampanii reklamy społecznej (ulotki, foldery, plakaty).

Głównym celem rozwoju miasta Czarnków w zakresie gospodarki odpadami jest zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów w sektorze komunalnym oraz wdrożenie nowoczesnego systemu ich odzysku i unieszkodliwiania.

Dla osiągnięcia założonych celów, konieczne jest podjęcie następujących kierunków działań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta:

- podnoszenie świadomości społecznej obywateli, w szczególności w zakresie minimalizacji wytwarzania odpadów,
- rozwój systemowej gospodarki odpadami komunalnymi,
- podniesienie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów,
- wdrażanie i usprawnienie selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych,
- rozszerzenie selektywnej zbiórki o opakowania wielowarstwowe tzw. tetrapaki,
- redukcja w odpadach kierowanych na składowiska zawartości składników biodegradowalnych,
- podjęcie działań zmierzających do rekultywacji starych, nielegalnych składowisk odpadów,
- podjęcie działań zmierzających do rekultywacji dzikich składowisk odpadów.

Ponadto dla właściwej ochrony środowiska glebowego powinny być prowadzone następujące działania:

- prowadzenie monitoringu jakości gleby i ziemi,
- w zakresie racjonalnego wykorzystania gleb i gruntów:
 - zahamowanie procesów degradacji,
 - ograniczenie przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze i nieleśne – ochrona ilościowa,
 - wzrost świadomości społeczeństwa, głównie osób uprawiających ziemię, w kwestii zasad jej ochrony,
- w zakresie minimalizacji powstawania odpadów:
 - działania edukacyjne i informacyjne, polegające na kreowaniu zachowań konsumentów w kierunku zakupu produktów o minimalnej wielkości opakowań oraz produktów wykonanych z surowców z recyklingu,

- oddziaływanie na pracowników w kierunku redukcji zużywanych materiałów, ograniczania zakupu produktów jednorazowego użytku, a także popularyzacja stosowania materiałów wysokiej trwałości,
- działania organizacyjne i techniczne, obejmujące m.in. wprowadzanie selektywnej zbiórki papieru w biurach i szkołach, recykling opakowań, tonerów z drukarek i kopiarek, zbieranie selektywne odpadów na budowach, kompostowanie przydomowe frakcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji na obszarach zabudowy jednorodzinnej.

UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ WRAZ Z SYNTEZĄ USTALEŃ STUDIUM

1. Ogólne zasady kształtowania polityki przestrzennej w mieście Czarnków

Przedstawione w Studium miasta Czarnków zasady gospodarowania przestrzenią wytyczają politykę przestrzenną, której realizacja należy do zadań władz lokalnych. Polityka przestrzenna określona w Studium jest podstawą do podejmowania i realizacji działań inwestycyjnych, prowadzenia dalszych działań rozwojowych, a w szczególności do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Prowadzenie polityki przestrzennej miasta zgodnie z ww. zasadami i wskazówkami przyczyni się do podniesienia jakości życia mieszkańców, harmonijnego funkcjonowania obszarów zainwestowanych, estetycznej przestrzeni krajobrazu oraz zachowania walorów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego miasta Czarnków.

1.1. Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym.

W strukturze przyrodniczo-funkcjonalnej miasta Czarnków na terenie objętym Studium wyróżniono:

- strefę zurbanizowaną – istniejącą zabudowę mieszkaniową, usługową (I),
- strefę rekreacyjną (II),
- strefę produkcyjną (III),
- strefę przeznaczoną do urbanizacji – projektowana zabudowa mieszkaniowa, usługowa. (IV)

A. STREFA ZURBANIZOWANA - ISTNIEJĄCA ZABUDOWA MIESZKANIOWA, USŁUGOWA (I)- to tereny zwartej wielofunkcyjnej zabudowy centralnej części miasta wraz z sąsiednimi osiedlami mieszkalnymi - zarówno zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej jak i wielorodzinnej. Strefa ta rozciąga się z środkowo – południowej do środkowo - północnej części miasta wzdłuż ukształtowanego szkieletu komunikacji drogowej. Z uwagi na swoją wielofunkcyjność stanowi główną tkankę miastotwórczą. Strefa w przeważającej części jest już zabudowana i zagospodarowana.

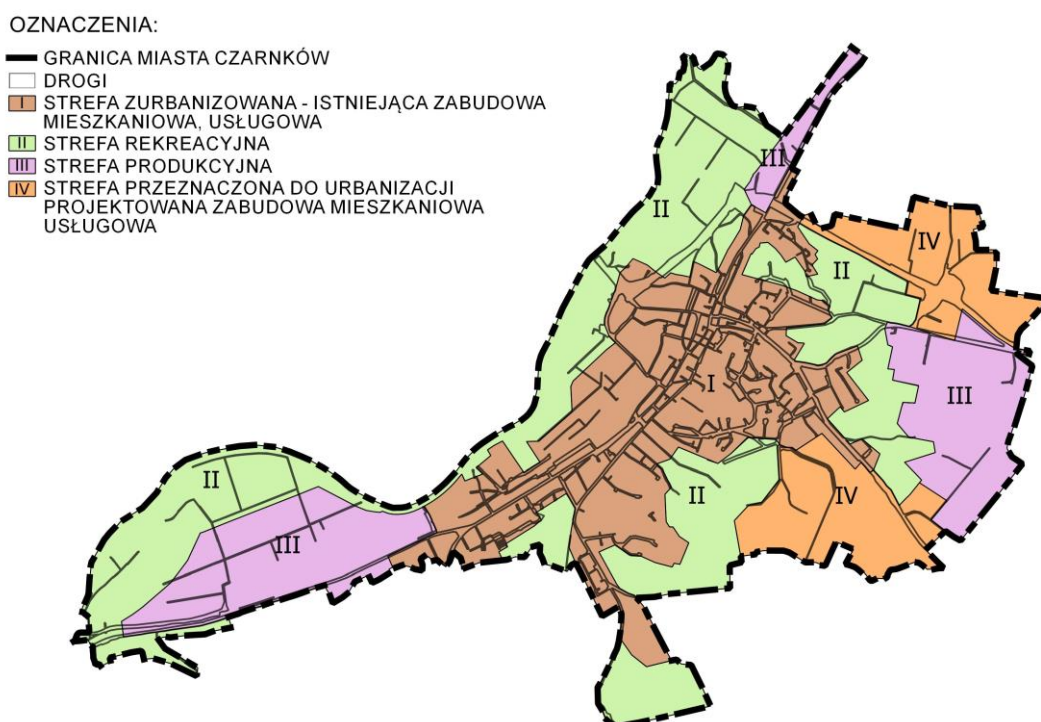
B. STREFA REKREACYJNA (II), są to tereny leżące wzdłuż rzeki Noteci oraz tereny okalające strefę zurbanizowaną (I), na które składają się łąki, tereny leśne, parki osiedlowe, skwery zieleni, zadrzewienia. W zachodniej części miasta jest

to obszar stanowiący korytarz ekologiczny środkowej doliny Noteci, nie przeznaczony do zabudowy za wyjątkiem infrastruktury rekreacyjnej typu drogi piesze, rowerowe z dopuszczeniem elektrowni wodnej. W północno – wschodniej części miasta w strefie reakcyjnej wyznaczono tereny usług sportu i rekreacji. Pierścień zieleni w sąsiedztwie istniejącej zabudowy mieszkaniowej stanowi miejsce rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców pobliskich osiedli jak i ważny łącznik ekologiczny.

- C.** STREFA PRODUKCYJNA (III), są to trzy tereny położone w zachodniej, południowo – wschodniej i północno – wschodniej części miasta, na jego obrzeżach wzdłuż głównych dróg wylotowych. Tereny te predestynowane są do rozwoju działalności gospodarczej, w tym produkcji, usług, magazynów, składów. Tereny położone wzdłuż ulicy Wieleńskiej oraz ulicy Gdańskiej są już w znacznej mierze zainwestowane. Teren położony pomiędzy ulicą Chodzieską i Poznańską stanowi znaczne rezerwy miasta przeznaczone pod potencjalną działalność gospodarczą.
- D.** STREFĘ PRZEZNACZONĄ DO URBANIZACJI – PROJEKTOWANA ZABUDOWA MIESZKANIOWA, USŁUGOWA (IV) to tereny położone w południowo – wschodniej części miasta pomiędzy ulicami: Poznańską i Rolną w kierunku południowej granicy miasta oraz we wschodniej części miasta na północ od Obwodnicy Czarnkowa. Obecnie są to tereny niezabudowane, przeznaczone do zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz usługowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą drogową, techniczną i zielenią. Stanowią rezerwę dla potencjalnych inwestycji mających na celu utworzenie nowych satelitarnych osiedli miejskich.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czarnków
Strukturę przyrodniczo – funkcjonalną miasta przedstawiono na rycinie poniżej.

Ryc. 7. Struktura przyrodniczo-funkcjonalna miasta Czarnków

Źródło: opracowanie własne

1.2. Program działań związanych z realizacją polityki przestrzennej

Reasumpcja walorów miasta skłania do sformułowania następujących wskazań i podstawowych zasad prorozwojowych w granicach poszczególnych obszarów funkcjonalnych:

- tereny w sąsiedztwie rzeki Noteci w części zachodniej miasta powinny być wyłączone z zabudowy; na obszarach tych należy wprowadzać jedynie zieleni, ponieważ tworzą one lokalny system ekologiczny miasta; w celu podniesienia atrakcyjności rekreacyjnej można dopuścić na tych terenach drogi piesze, pieszo – rowerowe, rowerowe;
- wody opadowe i roztopowe mogą być kierowane do wód powierzchniowych poprzez zorganizowane systemy kanałów lub rowów,
- całość zamierzeń inwestycyjnych w mieście niezależnie od ich charakteru i funkcji, powinna być realizowana na następujących warunkach:
 - kierowania wytwarzanych przez nie ścieków bytowych, przemysłowych, komunalnych do projektowanych systemów kanalizacyjnych; należy

ograniczyć do minimum tzw. rozwiązania tymczasowe, które wobec warunków hydrograficznych miasta są nie do przyjęcia;

- stosowanie we wznoszonych obiektach systemów grzewczych niskoemisyjnych, z zakazem stosowania najgorszej jakości paliw stałych np. bardzo drobnego miatłu lub węgla brunatnego czy flotokonzentratu, przestrzeganie przepisów odrębnych dotyczących działań antysmogowych;
- wyposażenia tych obiektów w takie systemy usuwania i unieszkodliwiania odpadów, które zagwarantują ochronę terenu miasta przed ich wpływem;
- w strefy przylegające do tras komunikacyjnych, w przypadku ich niezabudowywania, należy wprowadzać pasy zieleni izolacyjnej;
- dla obszarów gromadzących zasoby przyrodnicze gminy już objętych prawnymi formami ochrony przyrody należy zagwarantować ochronę przed nadmiernym zainwestowaniem;
- na terenach: obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Noteci”, specjalnego obszaru ochrony „Nadnoteckie Łęgi” PLB 300003 NATURA 2000, specjalnego obszaru ochrony „Dolina Noteci” PLB 300004 NATURA 2000, korytarza ekologicznego „Środkowa Dolina Noteci” winny zdecydowanie przeważać funkcje ochronne; funkcje innego typu mogą być wprowadzane wyłącznie pod warunkiem nienaruszania w istotnym zakresie zasobów środowiska przyrodniczego, zgodnie z przepisami o ochronie przyrody;
- lasy miasta niezależnie od ich stanu własnościowego jako lasy pełniące także funkcje ochronne, winny być w całości utrzymane;
- należy obejmować ochroną konserwatorską obszary i obiekty ważne zarówno z punktu widzenia środowiska przyrodniczego, jak i kulturowego;
- wskazane jest opracowanie działań hamujących procesy degradujące i niszczące struktury i ekosystemy, poprzez podejmowanie przedsięwzięć rehabilitacyjnych, renowacyjnych i rewitalizacyjnych,
- należy zapobiegać rozwojowi i wprowadzaniu do przestrzeni gminy elementów uciążliwych, które powodują znaczące przekroczenia standardów jakości środowiska i obniżają jakość życia na terenie miasta Czarnków.

Dla tak założonych głównych kierunków rozwoju i szczegółowych kategorii działań określono poniższe programy przedsięwzięć:

- opracowanie działań hamujących procesy degradujące i niszczące struktury i ekosystemy, poprzez podejmowanie przedsięwzięć rehabilitacyjnych, renowacyjnych i rewitalizacyjnych,

- opracowanie programu wprowadzania i uzupełniania pasów zieleni glebochronnej, wodochronnej, izolacyjnej i przydrożnej,
- kontroli i egzekwowania wprowadzania elementów ochronnych od strony uciążliwych zakładów i obiektów,
- hamowanie i zapobieganie procesom degradacji gleb, w tym erozji, poprzez zapewnienie prawidłowej struktury gruntów rolnych, łąk i zadrzewień,
- wprowadzanie i promocja edukacji ekologicznej społeczeństwa,
- przygotowywanie terenów pod rozwój zabudowy mieszkaniowej wszelkiego typu, zabudowy usługowej i produkcyjnej, budowę dróg publicznych, uzbrajanie terenu w niezbędną infrastrukturę, rozbudowę infrastruktury społecznej, zagospodarowanie terenów zieleni i podnoszenie jakości przestrzeni publicznej,
- modernizację istniejącej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- promocję miasta jako obszaru atrakcyjnego w aspekcie zamieszkania, rekreacji, lokalizacji zakładów pracy itd.,
- należy podejmować działania aby osiągnąć jakość powietrza odpowiadającą obowiązującym standardom przewidzianym dla drobnocząsteczkowego pyłu PM10 i PM 2,5 oraz benzo(a)pirenu poprzez np. działania obejmujące podłączenie do sieci ciepłowniczej, wymianę starych niskosprawnych kotłów węglowych na nowe, wymianę ogrzewania węglowego na ogrzewanie proekologiczne (olejowe, gazowe), termomodernizację budynków czy zrównoważony transport; wzmocnienie kontroli gospodarstw domowych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów.

2. Zasady gospodarowania nieruchomościami miejskimi oraz zasady organizowania i koordynowania inwestycji

Na jakość przestrzeni miasta przy realizacji inwestycji, wpływ ma sposób gospodarowania terenami w mieście i przeznaczanie ich na określone cele. W tym przypadku należy zwrócić szczególną uwagę na:

- lokalizację nowych zakładów usługowych, względnie produkcyjnych w miejscach koncentracji przedsiębiorstw danej branży,
- przeprowadzanie analiz scalania i parcelacji gruntów w zależności od potrzeb, w celu uzyskania efektywnej i poprawnej struktury własności i przestrzeni,
- racjonalne gospodarowanie miejskimi zasobami gruntowymi;

Podstawą do prowadzenia gospodarki nieruchomościami i zarządzania zasobem gminnym jest m.in. ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tj. Dz. U. z 2016r., poz. 2147 ze zm.).

Zasoby miejskie mogą zostać wykorzystane w celu prowadzenia polityki rozwojowej miasta, dla zorganizowanej działalności inwestycyjnej, na realizację budownictwa mieszkaniowego, w tym socjalnego oraz budowy i modernizacji urządzeń infrastruktury technicznej.

Z punktu widzenia racjonalnej gospodarki zasobem nieruchomości miejskich konieczne będzie wprowadzenie cyfrowego systemu informacyjnego, który umożliwi m.in. prowadzenie monitoringu zmian zachodzących w strukturze zagospodarowania miasta Czarnków. Opracowany w ten sposób system wpłynąć może również na wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta związany z lepszym dostępem do informacji dla potencjalnych inwestorów.

3. Zadania własne miasta wynikające ze Studium

Studium wskazuje na szereg inwestycji – zadań własnych miasta, wynikających z obowiązujących przepisów prawa. Z przepisów tych wynika, iż miasto zobligowane jest m.in. do:

- zapewnienia odpowiedniego poziomu usług podstawowych – oświaty, opieki zdrowotnej i społecznej, zgodnie z występującymi potrzebami,
 - wyrównywania poziomu życia mieszkańców wszystkich obszarów miasta;
- Do zadań własnych miasta należą także przedsięwzięcia związane m.in. z:
- ładem przestrzennym, ochroną środowiska, gospodarką wodną,
 - siecią ulic,
 - siecią infrastruktury technicznej w tym kanalizacji sanitarnej i deszczowej, wodociągów, utrzymania czystości i porządku, składowisk i unieszkodliwiania odpadów, zaopatrzenia w energię elektryczną i gaz,
 - zasobami gminnego budownictwa mieszkaniowego, w tym socjalnego,
 - sferą życia społecznego, w tym m.in. kulturą, ochroną zabytków, kulturą fizyczną, sportem i turystyką, polityką prorodzinną,
 - porządkiem publicznym i bezpieczeństwem obywateli, ochroną przeciwpożarową i przeciwpowodziową,
 - utrzymaniem miejskich obiektów użyteczności publicznej, obiektów administracyjnych, cmentarzy komunalnych, zieleni i zadrzewień,
 - targowiskami,
 - promocją miasta i współpracą z organizacjami pozarządowymi, społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

4. Zadania wynikające z Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego

Zgodnie z obowiązującymi przepisami Studium musi uwzględniać zapisy dotyczące inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zawarte w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, a odnoszące się do terenu, na którym Studium obowiązuje.

Zgodnie z Planem zagospodarowania województwa wielkopolskiego przyjętego Uchwałą Nr XLVI/690/10 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2010 r. – Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2010 r. Nr 155, poz. 2953. wyznaczano dla miasta Czarnków m.in. następujące zadania:

- realizacji obwodnic w ciągach dróg wojewódzkich (ukończono),
- Międzynarodowa Trasa Rowerowa EuroRoute R1 (nie zrealizowano na terenie miasta),
- utworzenie rezerwatu przyrody „Morena Czarnkowska” (nie zrealizowano),
- planowana modernizacja drogi wodnej rzeka Noteć (Dolna) - E70 o znaczeniu międzynarodowym lub regionalnym (od kilku lat trwają prace modernizacyjne).

5. Zadania wynikające z innych dokumentów planistycznych

Przy projektowaniu i zagospodarowywaniu terenu należy uwzględnić zadania, wynikające z innych dokumentów planistycznych i strategicznych, dotyczących:

- modernizacji dróg powiatowych, wojewódzkich,
- ochrony i renowacji zabytków na terenie miasta,
- systemu oczyszczania ścieków komunalnych, w oparciu o „Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych” z aktualizacjami (trzecia z 2011 roku);
- działań antysmogowych, w oparciu o uchwały antysmogowe przyjęte przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego w grudniu 2017r.

6. Obowiązujące opracowania planistyczne dla terenów miasta

Na terenie miasta Czarnków obowiązuje 15 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (stan na 04.2018r.). Procedura sporządzania planów miejscowych jest przeprowadzana sukcesywnie, w zależności od złożonych wniosków, od prowadzonej polityki przestrzennej miasta w tym

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Czarnków
możliwości finansowych miasta. Granice obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego określono na rysunku Studium a ich wyszczególnienie znajduje się w części dotyczącej uwarunkowań rozwoju Studium.

7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Na terenie objętym Studium nie wyznacza się obszarów, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.

Do planowanych inwestycji o charakterze lokalnym, na terenie miasta zalicza się:

- a) w zakresie usług sportu i rekreacji: zagospodarowanie terenów sportowo-rekreacyjnych w dolinie rzeki Noteci,
- b) w zakresie komunikacji:
 - budowa obwodnicy dla miejscowości Śmieszkowo gminy Czarnków (przebiegająca częściowo po terenach miasta Czarnków),
 - budowa nowego dworca autobusowego,
- c) w zakresie elektroenergetyki:
 - wybudowanie nowych linii napowietrznych średniego napięcia 15 kV, stacji transformatorowych 15/0,4 kV oraz linii niskiego napięcia,
- d) w zakresie budowy i utrzymywaniu obiektów i urządzeń służących regulacji przepływów i ochronie przed powodzią:
 - budowa nowego wału przeciwpowodziowego wzdłuż rzeki Noteć.

Mimo, iż przedsięwzięcie będzie realizowane na obszarze objętym programem Natura 2000, nie wpłynie negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, nie pogorszy też stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt. Ponadto nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem urządzeń i obiektów służących bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu.

8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie planowania przestrzennego i prowadzenia polityki przestrzennej należy obowiązkowo sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla obszarów:

- dla których opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisów odrębnych, w tym m.in. w przypadku

zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i terenów leśnych na cele nieleśne,

- obszary historycznej i współczesnej zabudowy, dla których konieczne jest przeprowadzenie działań rehabilitacyjnych, restrukturyzacyjnych i rewitalizacyjnych;
- nowe tereny przeznaczone pod zabudowę dla obsługi których należy stworzyć nowy układ komunikacyjny (drogi, miejsca postojowe) oraz uzbroić teren w podstawowe elementy infrastruktury technicznej tj. sieć wodociągowa, sieć elektroenergetyczna, sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej.

Na rysunku Studium nie wyznacza się granic obszarów, dla których należy obowiązkowo opracować miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

9. Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej

Studium nie wyznacza obszarów wymagających przeprowadzania scaleń i podziałów nieruchomości. Uzależnione jest to od określenia przeznaczenia terenu oraz powierzchni i kształtu działki inwestycyjnej. Jeśli w trakcie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wyniknie potrzeba przeprowadzenia tych procedur, działania takiego nie będzie się uznawać za sprzeczne z poniższym dokumentem.

Na obszarach objętych Studium nie wyznacza się obszarów przestrzeni publicznych.

Na obszarach objętych Studium nie wyznacza się obszarów na których ustala się lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

10. Obszary, dla których zamierza się sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Na obszarach objętych Studium nie wyznacza się obszarów, dla których zamierza się sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Będą one opracowywane sukcesywnie w zależności od potrzeb i wpływających wniosków a także w zależności od możliwości finansowych gminy.

11. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych

Mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego, na których zostały przedstawione m.in. obszary szczególnego zagrożenia powodzią sporządził Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie. Mapy te obowiązują od dnia 15 kwietnia 2015r. na podstawie art. 88f ust. 5 i 6 ustawy z dnia 18 lipca 2001r. Prawo Wodne (Dz. U. z 2017r. poz. 1121) w brzmieniu wprowadzonym ustawą z dnia 5 stycznia 2011r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011r. Nr 32, poz. 159, ze zm.)

Na podstawie map zagrożenia powodziowego (godło mapy N-33-118-A-c-1 oraz N-33-118-A-c-2) ustalono, że miasto Czarnków znajduje się:

- częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017r., poz. 1566, ze zm.), tj. na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$);
- częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017r., poz. 1566, ze zm.), tj. na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$);
- częściowo na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($p=0,2\%$);
- poza obszarem narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

W związku z powyższym na terenach położonych w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, obowiązują zakazy, a także możliwość zwolnienia od zakazów, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych dotyczących ochrony przed powodzią wynikających z ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017r., poz. 1566, ze zm.).

Na obszarze miasta Czarnków stwierdzono występowanie obszaru zagrożonego osuwaniem się mas ziemnych o numerze identyfikacyjnym: 30 02 011 00001, ujętego w „Rejestrze terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których te ruchy występują dla Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego.” Teren zagrożony ruchami masowymi oznaczono na rysunku Studium.

12. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopalin filar ochronny

Na obszarze Studium nie stwierdzono występowania obiektów lub obszarów, dla których wyznacza się w złożu filar ochronny.

13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych

Na obszarze miasta Czarnków brak jest obszarów pomników zagłady w myśli ustawy z dnia 7 maja 1999 roku o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 421 z późn. zm.), dlatego też ustalenia w tym zakresie uznaje się za bezprzedmiotowe.

14. Tereny rozwojowe i obszary strategiczne

W niniejszym Studium wyznaczono nowe tereny, które umożliwią rozwijanie struktury przestrzennej miasta Czarnków w sposób jakościowy i ilościowy. Rozwój będzie dokonywać się na dwóch typach terenów:

- na terenach już zainwestowanych – poprzez uzupełnianie zabudowy na wolnych gruntach, dobudowywanie, rozbudowywanie istniejących obiektów, a także poprzez procesy rehabilitacji, rewaloryzacji, rewitalizacji i modernizacji; głównym celem tego typu rozwoju będzie rozwój jakościowy tych obszarów, na których należy zwrócić uwagę zwłaszcza na rozbudowę infrastruktury technicznej oraz udoskonalanie warunków komunikacyjnych;
- nowe tereny rozwojowe, które wymagają dalszych rozwiązań planistycznych oraz rozbudowy infrastruktury technicznej i drogowej na ich obszarze.

Wyznaczone na rysunku Studium tereny, przeznaczone pod zabudowę, oznaczają funkcję dominującą, a nie wyłączną. W związku z tym zabudowa ta może być uzupełniania innymi funkcjami z uwzględnieniem zasad i wskazówek określonych w Studium a także funkcjami wynikającymi z istniejącego zagospodarowania przestrzennego oraz z analiz przestrzennych dokonywanych na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego bądź innych opracowań planistycznych i dotyczących rozwoju miasta. Ponadto na terenach obszaru całego miasta dopuszcza się lokalizację szeroko rozumianej infrastruktury technicznej oraz infrastruktury drogowej.

Na rysunku Studium wyznaczono kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenu:

- 1) **RM/U** – tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, tereny zabudowy usługowej,
- 2) **MN** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- 3) **MN/U** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy usługowej,
- 4) **MN/MW/U** - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny zabudowy usługowej,
- 5) **MW** – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- 6) **MW/U** - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny zabudowy usługowej,
- 7) **MN/P/U** - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów, tereny zabudowy usługowej,
- 8) **U** - tereny zabudowy usługowej,
- 9) **UT** - tereny usług turystyki, w tym działalności związanej z gospodarką wodną oraz urządzeniami wodnymi,
- 10) **US** - tereny sportu i rekreacji,
- 11) **U/IT** - tereny zabudowy usługowej, tereny infrastruktury technicznej,
- 12) **P/U** - tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów, tereny zabudowy usługowej,
- 13) **ZP** – tereny zieleni urządzonej,
- 14) **ZI** – tereny zieleni izolacyjnej,
- 15) **ZI/W** – tereny zieleni izolacyjnej z dopuszczeniem wału ziemnego i ciągów komunikacji drogowej, pieszej, pieszo – rowerowej,
- 16) **ZO** - tereny zieleni, w tym zieleni ogrodowej,
- 17) **ZN** - tereny zieleni urządzonej i nieurządzonej z dopuszczeniem ciągów komunikacji pieszej, pieszo-rowerowej,
- 18) **ZC** – cmentarze,
- 19) **ZD** – tereny ogrodów działkowych,
- 20) **IT – E** - tereny infrastruktury technicznej – elektroenergetyka,
- 21) **IT – K** - tereny infrastruktury technicznej - kanalizacja,
- 22) **IT – W** - tereny infrastruktury technicznej - wodociągi,
- 23) **IT – G** - tereny infrastruktury technicznej - gazownictwo,
- 24) **IT – Ł** - tereny infrastruktury technicznej – łączność,
- 25) **R** – rynek,
- 26) **KS** – tereny obsługi komunikacji drogowej – place, parkingi,
- 27) **KG** – tereny garaży,
- 28) **TK** – tereny infrastruktury kolejowej,

- 29) **OZE** – teren urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW- hydroelektrownia przy śluzie Pianówka,
30) drogi istniejące i projektowane.

Ponadto na rysunku Studium zaznaczono następujące tereny:

- lasy,
- zadrzewienia,
- łąki,
- nieużytki,
- tereny rolnicze klasy gruntów IV-VI,
- wody powierzchniowe śródlądowe oraz wody powierzchniowe na roli.

Na rysunku Studium wyznaczono także następujące obiekty i obszary:

1) granice administracyjne:

- granica Miasta Czarnków,

2) środowisko przyrodnicze:

- pomnik przyrody żywej (okazale drzewo),
- granica obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Noteci”,
- granica specjalnego obszaru ochrony „Nadnoteckie Łęgi” PLB 300003 NATURA 2000,
- granica specjalnego obszaru ochrony „Dolina Noteci” PLB 300004 NATURA 2000,
- korytarz ekologiczny „Środkowa Dolina Noteci”,
- granica Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 138 „Pradolina Toruń-Eberswalde”,
- granica Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 127 „Subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie”,
- aleja drzew wymagająca ochrony przed degradacją,
- punkty widokowe,
- teren zagrożony ruchami masowymi;

3) obszary zagrożone powodzią:

- granice obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%),
- granice obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%),
- granice obszaru, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%),

4) walory kulturowe:

- obiekty budowlane wpisane do rejestru zabytków, 1 -11,
- granica ochrony konserwatorskiej obiektów wpisanych do rejestru zabytków pod numerem A-719 decyzją z dnia 13.12.1990 r. w tym:
 - o granica zabytkowego założenia urbanistycznego miasta Czarnków,
 - o granica stanowiska archeologicznego – średniowieczne i nowożytne nawarstwienia kulturowe miasta Czarnków obszar AZP 42-24,
- granica zespołów stanowisk archeologicznych (I)- (III),
- strefy stanowisk archeologicznych, objętych ochroną konserwatorską ujęte w gminnej ewidencji zabytków miasta Czarnków; (1A – 15A);

5) komunikacja i infrastruktura techniczna:

- drogi wojewódzkie,
- drogi powiatowe,
- drogi gminne,
- orientacyjny przebieg obwodnicy miejscowości Śmieszkowo,
- orientacyjny przebieg projektowanych dróg,
- drogi pieszo - rowerowe – istniejące,
- Transwielkopolska trasa rowerowa – projektowana,
- drogi pieszo - rowerowe – projektowane,
- stacja elektroenergetyczna WN 110kV/SN:
 - 1. Główny punkt zasilania – GPZ Czarnków Wschód,
 - 2. Główny punkt zasilania – GPZ Czarnków Płyty,
- stacja redukcyjna gazu,
- istniejące ujęcia wody,
- udokumentowany otwór hydrogeologiczny,
- gazociąg wysokiego ciśnienia DN 80 odboczka Czarnków,
- strefa kontrolowana gazociągu wysokiego ciśnienia DN 80 odboczka Czarnków,
- linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV:
 - o relacji GPZ Czarnków Wschód – GPZ Czarnków Płyty,
 - o relacji GPZ Czarnków Wschód – GPZ Trzcianka,
 - o relacji GPZ Czarnków Płyty - GPZ Wronki,
- pasy ochrony funkcyjnej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV,
- istniejący obiekt nadawczy SLR Czarnków,
- strefa ochronna obiektu nadawczego SLR Czarnków,
- istniejące linie radiowe dalekiego zasięgu,

- pas ochronny linii radiowej dalekiego zasięgu,
 - postulowany wyciąg narciarski,
 - postulowana trasa narciarska;
 - strefa ochronna urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW;
- 6) tereny zamknięte:
- tereny zamknięte wraz ze strefami ochronnymi;
- 7) granice miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:
- granice obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Na rysunku Studium przedstawiono tabelarycznie:

- 1) walory kulturowe – wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego, oznaczonych na rysunku Studium numerami 1-11,
- 2) walory kulturowe – wykaz stanowisk archeologicznych, oznaczonych na rysunku Studium symbolami 1A-15A.

15. Zasady zagospodarowania obszarów zabudowanych i podlegających zabudowie

Na terenie miasta Czarnków wyznaczono nowe obszary przeznaczone pod rozwój dominujących funkcji i typów zabudowy i zagospodarowania terenu. Są to głównie tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo – usługową, usługową, usługi sportu i rekreacji, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów.

15.1.1. Tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo – usługowej

W Studium wyznaczono tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo – usługowej (RM/U, MN, MN/U, MN/MW/U, MW, MN/P/U) w oparciu o ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Stanowią one przede wszystkim zabudowę uzupełniającą w ramach istniejących osiedli mieszkalnych bądź też są ich kontynuacją. W części południowo – wschodniej oraz wschodniej miasta wyznaczono tereny zabudowy mieszkalno – usługowej dla których będzie trzeba zorganizować układ komunikacyjny oraz wyposażyć je w infrastrukturę techniczną.

- nowe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN) wyznaczono:
 - w rejonie ulicy Orłowskiego, Widokowej, Zielonej, Polnej, Wiśniowej, Leśnej, Gajowej - jako uzupełnienie istniejącej zabudowy,

- przy południowej granicy miasta na zachód od ulicy Poznańskiej,
- w południowej części miasta w rejonie ulicy Wronieckiej na północ od istniejących ogrodów działowych,
- nowe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy usługowej (MN/U) wyznaczono:
 - w rejonie ulicy Wodnej, Wronieckiej – jako uzupełnienie istniejącej zabudowy,
 - pomiędzy obwodnicą Czarnkowa a ulicą Chodzieską,
 - w południowej części miasta w rejonie ulicy Wronieckiej na północ od istniejących ogrodów działowych,
 - w rejonie ulicy Piłskiej,
- nowe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny zabudowy usługowej (MN/MW/U) wyznaczono:
 - w centralnej części miasta w rejonie ulicy Wąskiej, Kościelnej, Wronieckiej – jako uzupełnienia istniejącej zabudowy,
 - na północ od obwodnicy Czarnkowa,
 - pomiędzy ulicą Poznańska, Rolną w kierunku zachodnim i południowym,
- nowe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów, tereny zabudowy usługowej (MN/P/U) wyznaczono:
 - W rejonie pomiędzy ulicą Chodzieską i Poznańską w zachodniej części terenów przeznaczonych pod działalność produkcyjną.

15.1.2. Tereny zabudowy usługowej

W Studium wyznaczono tereny zabudowy usługowej (U), tereny usług turystyki, w tym działalności związanej z gospodarką wodną oraz urządzeniami wodnymi (UT), tereny sportu i rekreacji (US), tereny zabudowy usługowej, tereny infrastruktury technicznej (U/IT) w oparciu o ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Stanowią one przede wszystkim zabudowę uzupełniającą w ramach zabudowanych już terenów a także nowe perspektywiczne tereny pod potencjalne usługi.

- nowe tereny zabudowy usługowej (U) wyznaczono:
 - w rejonie ulicy Gdańskiej, Wodnej, Pocztowej, Kościuszki, Wronieckiej, Jesionowej, Siedmiogóry, Poznańskiej i Chodzieskiej - jako uzupełnienie istniejącej zabudowy,

- przy ulicy węźle komunikacyjnym Obwodnicy Czarnkowskiej i ulicy Rybaki,
- na południe od ulicy Pocztowej,
- w rejonie ulicy Polnej i Lipowej - zagospodarowanie przestrzenne zaproponowanej lokalizacji pływalni jako centrum rekreacji i sportu w pobliżu już istniejących obiektów sportowych i szkolnych, w powiązaniu z terenami parkowymi i leśnymi, a także z obiektami hotelowymi i handlowo – usługowymi oraz z terenami sportu i rekreacji stoku narciarskiego z zespołem usług na szczycie stoku,
- w południowo – wschodniej części miasta przy ulicy Poznańskiej,
- we wschodniej części miasta na północ od obwodnicy Czarnkowa;
- nowe tereny zabudowy usług turystyki, w tym działalności związanej z gospodarką wodną oraz urządzeniami wodnymi (UT) wyznaczono w środkowo – północnej części miasta nad basenem wodnym w niedalekim sąsiedztwie od istniejącej przystani wodnej – „Mariny Czarnków”. Na etapie sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu UT, należy przeznaczyć minimum 60% powierzchni terenu UT pod działalność związaną z gospodarką wodną oraz urządzeniami wodnymi, natomiast na pozostałych 40% powierzchni terenu dopuszcza się lokalizację innych usług turystyki;
- nowe tereny sportu i rekreacji (US) wyznaczono:
 - w północno – wschodniej części miasta w sąsiedztwie rzeki Noteć,
 - w rejonie ulicy Wiśniowej i Lipowej, - zaproponowano przeznaczenie naturalnego stoku (w rejonie projektowanej pływalni) na tereny sportu i rekreacji dla zjazdów narciarskich, biegów terenowych, rowerów crossowych z wyciągiem, zespołem usług na szczycie stoku, który należy utrzymywać bez zadrzewień i zakrzaczeń; projektowanie górnej stacji wyciągu należy połączyć z projektem platformy widokowej, usług rekreacyjnych i turystyczno – gastronomicznych,
 - w rejonie ulicy Spacerowej i Parkowej,
- nowe tereny zabudowy usługowej, tereny infrastruktury technicznej (U/IT) wyznaczono na północ od istniejącego terenu oczyszczalni miejskiej w rejonie ulicy Nowej oraz w sąsiedztwie istniejącej kotłowni osiedlowej w rejonie ulicy Kościuszki.

15.1.3. Tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów, tereny zabudowy usługowej

W Studium wyznaczono nowe tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów, tereny zabudowy usługowej (P/U) przede wszystkim w oparciu o ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Stanowią one zabudowę uzupełniającą w ramach zabudowanych już terenów i ich kontynuację a także nowe perspektywiczne tereny pod potencjalną działalność gospodarczą. Tereny wyznaczono :

- w zachodniej części miasta jako kontynuację istniejącej zabudowy produkcyjnej w granicy z łąkami nadnoteckimi,
- w północno – wschodniej części miasta przy ulicy Gdańskiej,
- w południowo – wschodniej części miasta pomiędzy Obwodnicą Czarnkowa, ulicą Chodzieską, Pilską.

15.1.4. Tereny cmentarzy

W Studium utrzymuje się istniejące cmentarze (ZC). W oparciu o zapisy obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznacza się teren pod poszerzenie cmentarza komunalnego zlokalizowanego przy ulicy Rolnej.

15.1.5. Tereny ogrodów działkowych

W Studium utrzymuje się istniejące ogrody działkowe (ZD). Wyznacza się nowe rezerwy pod tereny ogrodów działkowych w północno – wschodniej części miasta w sąsiedztwie obwodnicy Czarnkowa, na północ od Alei Brzezińskiej.

15.1.6. Tereny infrastruktury technicznej

W Studium utrzymuje się istniejące tereny infrastruktury technicznej – wodociągi (W). Wyznacza się również rezerwę terenu pod potencjalne poszerzenie terenów infrastruktury technicznej – wodociągów, obejmującą teren ujęć wody przy ulicy Gdańskiej. Ponad to utrzymuje się tereny infrastruktury technicznej – kanalizacja (K), gazownictwo (G), elektroenergetyka (E), łączność (Ł).

15.2. Standardy wykorzystania przestrzeni i zagospodarowania przestrzennego

Wskazanie standardów wykorzystania przestrzeni i zagospodarowania przestrzennego oraz ich późniejsze uwzględnianie przy projektowaniu zabudowy i przeznaczania terenów pod nowe inwestycje, zapewni wysoką jakość przestrzeni,

podniesie jakość życia lokalnej społeczności, zapewni ochronę interesów publicznych oraz umożliwi racjonalne prowadzenie gospodarki finansowej miasta. Standardy te powinny być uwzględniane zwłaszcza na etapie konstruowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Standardy zabudowy i zagospodarowania terenu, które w wymierny sposób można przełożyć na konkretne parametry i wskaźniki zabudowy zostały przedstawione poniżej:

1. Powierzchnie nowo wydzielanych działek budowlanych:

- a. dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w ramach terenów MN, MN/U, MN/MW/U, MN/P/U:
 - dla budynków wolnostojących: nie mniej niż 500 m²,
 - dla budynków w zabudowie bliźniaczej: nie mniej niż 400 m²,
 - dla budynków w zabudowie szeregowej: nie mniej niż 300 m²,
- b. dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w ramach terenów MW, MW/U, MN/MW/U: nie mniej niż 1000 m²,
- c. dla zabudowy usługowej, w ramach terenów U, U/IT, RM/U, MN/U, P/U, MN/MW/U, MN/P/U, MW/U: nie mniej niż 500 m²,
- d. dla zabudowy usługowej, w ramach terenów UT, US: nie mniej niż 1000 m²,
- e. dla zabudowy działalności produkcyjnej w ramach terenów P/U, MN/P/U nie mniej niż 1000 m².

2. Rodzaje dachów:

- a. dla zabudowy zagrodowej w ramach terenów RM/U: dachy dwuspadowe, dachy wielospadowe z dopuszczeniem dachów płaskich,
- b. dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w ramach terenów MN, MN/U, MN/MW/U, MN/P/U: dachy dwuspadowe, dachy wielospadowe z dopuszczeniem dachów płaskich,
- c. dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w ramach terenów MW, MW/U, MN/MW/U: dachy dwuspadowe, dachy wielospadowe, dachy mansardowe, dachy płaskie,
- d. dla zabudowy usługowej, w ramach terenów U, U/IT, UT, US, RM/U, MN/U, P/U, MN/MW/U, MN/P/U, MW/U: dachy dwuspadowe, dachy wielospadowe z dopuszczeniem dachów płaskich,
- e. dla zabudowy działalności produkcyjnej w ramach terenów P/U, MN/P/U: dachy dwuspadowe, dachy wielospadowe z dopuszczeniem dachów płaskich.

Dachy budynków zlokalizowanych w granicach zabytkowego układu urbanistycznego miasta Czarnków powinny być realizowane jako strome, zgodnie z wytycznymi konserwatora zabytków.

3. Kąt nachylenia połaci dachowych:

- a. dla zabudowy zagrodowej w ramach terenów RM/U: 35°- 45°, z dopuszczeniem dachów płaskich do 12°,
- b. dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w ramach terenów MN, MN/U, MN/MW/U, MN/P/U: 35°- 45°, z dopuszczeniem dachów płaskich do 12°,
- c. dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w ramach terenów MW, MW/U, MN/MW/U: do 45°, z dopuszczeniem dachów mansardowych o dowolnym kącie nachylenia połaci dachu,
- d. dla zabudowy usługowej, w ramach terenów U, U/IT, UT, US, RM/U, MN/U, P/U, MN/MW/U, MN/P/U, MW/U: do 45°,
- e. dla zabudowy działalności produkcyjnej w ramach terenów P/U, MN/P/U: do 45°.

4. Wskaźniki dotyczące powierzchni całkowitej zabudowy:

- a. dla zabudowy zagrodowej w ramach terenów RM/U: nie więcej niż 50%,
- b. dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w ramach terenów MN, MN/U, MN/MW/U, MN/P/U:
 - dla budynków wolnostojących: nie więcej niż 50%,
 - dla budynków w zabudowie bliźniaczej: nie więcej niż 60%,
 - dla budynków w zabudowie szeregowej: nie więcej niż 65%,
- c. dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w ramach terenów MW, MW/U, MN/MW/U: nie więcej niż 60%,
- d. dla zabudowy usługowej, w ramach terenów U, U/IT, RM/U, MN/U, P/U, MN/MW/U, MN/P/U, MW/U: nie więcej niż 70%,
- e. dla zabudowy usługowej, w ramach terenów UT, US: nie więcej niż 60%,
- f. dla zabudowy działalności produkcyjnej w ramach terenów P/U, MN/P/U: nie więcej niż 70%.

5. Wskaźniki dotyczące powierzchni biologicznie czynnej:

- a. dla zabudowy zagrodowej w ramach terenów RM/U: nie mniej niż 20%,
- b. dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w ramach terenów MN, MN/U, MN/MW/U, MN/P/U:
 - dla budynków wolnostojących: nie mniej niż 30%,

- dla budynków w zabudowie bliźniaczej: nie mniej niż 25%,
 - dla budynków w zabudowie szeregowej: nie mniej niż 20%,
 - c. dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w ramach terenów MW, MW/U, MN/MW/U: nie mniej niż 25%,
 - d. dla zabudowy usługowej, w ramach terenów U, U/IT, RM/U, MN/U, P/U, MN/MW/U, MN/P/U, MW/U: nie mniej niż 10%,
 - e. dla zabudowy usługowej, w ramach terenów UT, US: nie mniej niż 30%,
 - f. dla zabudowy działalności produkcyjnej w ramach terenów P/U, MN/P/U: nie mniej niż 10%.
6. Wysokości budynków z liczbą kondygnacji nadziemnych:
- a. dla zabudowy zagrodowej w ramach terenów RM/U: do 10,0m, do 2 kondygnacji,
 - b. dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w ramach terenów MN, MN/U, MN/MW/U, MN/P/U: do 12,0m, do 2 kondygnacji, z dopuszczeniem trzeciej kondygnacji pod stromym dachem,
 - c. dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w ramach terenów MW, MW/U, MN/MW/U: do 16,0m, do 4 kondygnacji,
 - d. dla zabudowy usługowej, w ramach terenów U, U/IT, RM/U, MN/U, P/U, MN/MW/U, MN/P/U, MW/U: do 16,0m, do 4 kondygnacji,
 - e. dla zabudowy usługowej, w ramach terenów UT, US: do 12,0m, do 3 kondygnacji,
 - f. dla zabudowy działalności produkcyjnej w ramach terenów P/U, MN/P/U: do 16,0m, do 4 kondygnacji, z dopuszczeniem zwiększenia wysokości i liczby kondygnacji w zależności od potrzeb technologicznych.
7. Liczba miejsc postojowych:
- a. dla zabudowy zagrodowej w ramach terenów RM/U: nie mniej niż 2 miejsca na lokal mieszkalny,
 - b. dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w ramach terenów MN, MN/U, MN/MW/U, MN/P/U: nie mniej niż 2 miejsca na lokal mieszkalny,
 - c. dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w ramach terenów MW, MW/U, MN/MW/U: nie mniej niż 1,5 miejsca na lokal mieszkalny,
 - d. dla zabudowy usługowej, w ramach terenów U, U/IT, RM/U, MN/U, P/U, MN/MW/U, MN/P/U, MW/U: nie mniej niż 1 miejsce na każde 100m² powierzchni użytkowej usług w budynku,

- e. dla zabudowy usługowej, w ramach terenów UT, US: nie mniej niż 2 miejsca na każde 100m² powierzchni użytkowej usług w budynku,
- f. dla zabudowy działalności produkcyjnej w ramach terenów P/U, MN/P/U: dla samochodów osobowych nie mniej niż 1 miejsce na każde 200m² powierzchni użytkowej usług w budynku i dla samochodów ciężarowych nie mniej niż 1 miejsce na każde 500m² powierzchni użytkowej budynku produkcyjnego, składowego i magazynowego.

Wskazane parametry i wskaźnik zabudowy mogą zostać zmienione po dokonaniu analizy urbanistycznej na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Formy budynków, gabaryty i kształty należy dostosowywać i harmonijnie komponować z otoczeniem i krajobrazem.

Wszystkie projektowane budowle o wysokości równej i większej niż 50 m n.p.t. należy każdorazowo uzgadniać z właściwym Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP przed wydaniem pozwolenia na ich budowę.

Przy zabudowie i zagospodarowaniu terenów należy uwzględnić następujące wskazania:

- na terenie zabudowy zagrodowej (RM/U) zezwala się na zmianę sposobu użytkowania zabudowy na cele usług, w tym usług turystyki (agroturystyki), rekreacji, gastronomii oraz rzemiosła,
- na terenach rolnych ustala się zakaz lokalizacji zabudowy zagrodowej,
- na terenach rolnych, łąkach, pastwiskach oraz innych terenach niezabudowanych dopuszcza się lokalizację wód powierzchniowych, zbiorników retencyjnych wód opadowych,
- dopuszcza się przeznaczenie gruntów słabych klas bonitacyjnych oraz innych terenów niezabudowanych pod zadrzewienie i zalesienie,
- w przypadku powstania mas ziemnych podczas realizacji ustaleń zawartych w projekcie Studium zaleca się jego wykorzystanie do niwelacji innych terenów lub przetransportowanie, zgodnie z przepisami odrębnymi; nadwyżki mas ziemnych mogą zostać także przekazane przez poszczególne podmioty do wykorzystania poza terenami objętymi Studium,
- należy zapewnić właściwe dojazdy do poszczególnych terenów jednostkom ratowniczo – gaśniczym Państwowej Straży Pożarnej oraz zapewnić wymagane zapotrzebowanie wodne do celów gaśniczych, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji

z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz.U. z 2009r., Nr 124 poz. 1030 ze zm.),

- należy zwrócić uwagę na lokalizację obiektów, a w szczególności na odległości między budynkami, w celu zapewnienia właściwej ochrony przeciwpożarowej, zgodnie z przepisami przeciwpożarowymi,
- należy wprowadzić zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- na terenach miasta dopuszcza się w zależności od potrzeb lokalizację infrastruktury drogowej, w tym dróg, dojazdów, dróg pieszych, rowerowych, pieszo - rowerowych oraz infrastruktury technicznej a także obiektów małej architektury, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- na terenach miasta dopuszcza się w zależności od potrzeb lokalizację inwestycji celu publicznego, zgodnie z przepisami odrębnymi wraz towarzyszącą infrastrukturą,
- tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową powinny być wznoszone poza zasięgiem jakichkolwiek negatywnych oddziaływań, które mogłyby powodować przekroczenia standardów jakości życia, poza zasięgiem ponadnormatywnych emisji do środowiska, w tym zwłaszcza poza oddziaływaniem dróg wojewódzkich nr 178, 181, 182,
- emisje hałasu na granicy z terenami objętymi ochroną akustyczną nie mogą przekraczać dopuszczalnych norm w tym zakresie; ochronę przed hałasem terenów podlegających ochronie akustycznej należy zapewnić poprzez odpowiednią lokalizację tych terenów względem obiektów będących źródłem hałasu lub poprzez stosowanie skutecznych środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych ograniczających emisję hałasu co najmniej do poziomów dopuszczalnych na terenach chronionych akustycznie,
- oddziaływanie związane z funkcją terenu nie mogą powodować przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych poza granicami terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny lub nie mogą powodować uciążliwości tam gdzie tych standardów nie ustalono,
- należy zapewnić zachowanie odpowiedniej odległości linii wysokiego napięcia od budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, gwarantując ochronę przed szkodliwym promieniowaniem i oddziaływaniem pól elektromagnetycznych,

- ustanowionych oficjalnie obszarów chronionych oraz zwyczajowo stanowiących szkielet systemu terenów zielonych i uznanych jako korytarze ekologiczne, obszary klimatyczne i rekreacyjne,
- niekonfliktowość lokalizacji przedsięwzięcia,
- wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego dla rozwoju funkcji rekreacyjnych i wypoczynkowych oraz dla celów rekreacji;
- stosowanie się do ograniczeń w zagospodarowaniu przestrzennym na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią wynikających z przepisów szczególnych, w tym z ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, (Dz. U. z 2017r., poz. 1566 ze zm.), zgodnie z którymi na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, zakazuje się:
 - gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w szczególności ich składowania,
 - lokalizowania nowych cmentarzy.

Jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi, właściwy organ Wód Polskich może, w drodze decyzji, zwolnić od przedmiotowych zakazów, wynikających z przepisów Prawa Wodnego (ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, Dz. U. z 2017r., poz. 1566 ze zm.), określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód;

- należy przestrzegać zasady by jakość wody pitnej spełniała określone w przepisach odrębnych wymagania, w tym w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
- w celu zachowania właściwych standardów jakości powietrza należy przestrzegać przepisy odrębne, w tym w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu;
- zabudowa powinna być tak realizowana by nie zostały przekroczone dopuszczalne normy w środowisku; przez wpływ na środowisko rozumie się również oddziaływanie na zdrowie ludzi; w celu dotrzymania odpowiednich standardów jakości środowiska i zapobiegania występowania negatywnych skutków na zdrowie ludzi należy stosować wszelkie dostępne rozwiązania techniczne, technologiczne i organizacyjne.

Ustalając zasady oraz kierunki zagospodarowania przestrzennego należy zwrócić uwagę na zapisy Ramowej Dyrektywy Wodnej, które wyraźnie warunkują realizację działań zmieniających i modyfikujących stan ekosystemów wodnych i od wody zależnych od ich wpływu na pogorszenie stanu ekologicznego wód i wpływu na zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych, określonych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016r., poz. 1957).

Ochrona wód musi być realizowana poprzez maksymalne ograniczenie zrzutów zanieczyszczeń (szczególnie substancji biogenych, organicznych i toksycznych) do gruntu i do wód powierzchniowych, a planowane rozwiązania przestrzenne w zakresie gospodarki ściekowej powinny uwzględniać przede wszystkim:

- o objęcie wszystkich możliwych obszarów zbiorczą kanalizacją sanitarną z odprowadzaniem ścieków do oczyszczalni,
- o dopuszczenie na obszarach przewidzianych Studium do objęcia sanitarną kanalizacją zbiorczą, do czasu jej wybudowania, odprowadzenia ścieków do szczelnych zbiorników bezodpływowych, tylko jako rozwiązania tymczasowego, z zastrzeżeniem, wywozu ścieków tylko przez koncesjonowanych przez gminę przewoźników i do wskazanej oczyszczalni ścieków,
- o dopuszczenie docelowego indywidualnego oczyszczania ścieków w przydomowych oczyszczalniach ścieków lub odprowadzenie ich do szczelnych zbiorników bezodpływowych, tylko na obszarach, które z uzasadnionych ekonomicznie względów nie zostaną przewidziane do objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną, przy czym lokalizowanie oczyszczalni przydomowych musi być ograniczone do miejsc, na których odprowadzenie ścieków do gruntu nie będzie zagrażało jakości wód podziemnych lub powierzchniowych (szczególnie w obrębie stref ochronnych ujęć i zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych),
- o dostosowanie, ze względu na ochronę wód podziemnych, lokalizacji nowych obiektów, szczególnie tych uciążliwych dla środowiska, do struktur hydrogeologicznych,
- o rozwiązania zmierzające do przeciwdziałania skutkom suszy poprzez zwiększanie małej retencji wodnej oraz wdrażanie proekologicznych metod retencjonowania wody,
- o kompleksowe rozwiązanie odprowadzania ścieków opadowych i roztopowych z ciągów komunikacyjnych, placów, parkingów i innych powierzchni utwardzonych oraz oczyszczenie ich zgodnie

z obowiązującymi przepisami, z preferowaniem, gdzie jest to możliwe, do wykorzystania tych wód na miejscu lub wykorzystania ich w zamkniętych obiegach wody na małych obszarach. Obowiązująca przy tym powinna być zasada, aby zatrzymać na miejscu wszystkie odpływy, które ze względu na swoje zanieczyszczenie nie wymagają odprowadzenia do kanalizacji, wykorzystać je a nadmiernie odpływy rozsączyć w gruncie, a jeżeli to jest niemożliwe, dążyć do opóźnienia odprowadzania wód opadowych do wód otwartych.

16. Etapowanie realizacji zabudowy terenów

Kształtowanie przestrzeni i krajobrazu miasta Czarnków związane jest z odpowiednim etapowaniem zagospodarowywania terenów:

- w pierwszej kolejności należy zabudowywać tereny, gdzie istnieje możliwość podłączenia nowoprojektowanych budynków do istniejącej infrastruktury technicznej,
- drugimi w kolejności obszarami są te, które uzbroić można poprzez rozbudowę istniejącej sieci infrastruktury technicznej,
- w ostatnim etapie można zagospodarowywać te tereny, które wymagają budowy infrastruktury technicznej, w tym dróg od podstaw.

17. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Na obszarze objętym Studium nie wyznacza się obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.

18. Obszary przeznaczone pod odnawialne źródła energii wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW ze strefami ochronnymi

Na obszarze objętym Studium wyznacza się obszar, na którym rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW. Na rysunku Studium, w zachodniej części miasta w sąsiedztwie rzeki Noteci oraz jazu „Pianówka” wyznaczono teren OZE. Jest to teren urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii - hydroelektrownia przy śluzie Pianówka. Strefę ochronną urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW wyznaczono na rysunku Studium. W ramach terenu dopuszcza się inwestycję polegającą na budowie Małej Elektrowni Wodnej „Pianówka” wraz z przepławką

do ryb, przy zachowaniu przepisów odrębnych w tym w szczególności prawa wodnego oraz ochrony przyrody. Na wysokości jazu „Pianówka” wytyczony będzie przebieg ścieżki rowerowej, na grobli okalającej kanał derywacyjny należący do małej elektrowni wodnej (MEW).

Planowane rozwiązania techniczne inwestycji są określone przez ekologów jako „fish and nature friendly” i będą spełniać wszelkie wymogi środowiskowe. Wykorzystanie powstałych urządzeń hydrotechnicznych dla celów energetycznych przyczyni się do wykorzystania potencjału energetycznego Noteci a tym samym zwiększy udział OZE w bilansie energetycznym Czarnkowa i powiatu czarnkowsko – trzcianeckiego. Budowa elektrowni wodnej zwiększy bezpieczeństwo przeciwpowodziowe dla terenu objętego oddziaływaniem elektrowni. Nastąpi to przez zwiększenie światła przepływu wód w Noteci i spowolnienie ich odpływu.

Wykorzystanie istniejącego piętrzenia na jazie Pianówka do celów energetycznych jest korzystne dla środowiska i ma wpływ na:

- zwiększenie natlenienia wód noteckich po ich przejściu przez turbiny i przepławkę,
- ograniczenie emisji jaka powstaje przy spalaniu 1012,5 tony węgla, z założeniem że jeśli wyprodukowana energia nie zostanie skierowana do przesyłu i zostanie zużyta na terenie Czarnkowa ograniczenie ilości spalonego węgla zwiększy się dwukrotnie,
- zwiększenie retencji wodnej co wpłynie pozytywnie na rozwój fauny i flory nadnoteckiej,
- zmniejszenie erozji dennej i brzegowej.

W czasie eksploatacji MEW Pianówka nie będą wykorzystywane surowce, paliwa i nie będą produkowane ścieki i odpady.

Innym walorem planowanej elektrowni wodnej jest jej przyjazność środowiskowa. Inwestycja gwarantuje, że strefa oddziaływania realizowanego obiektu pokrywa się z granicą inwestycji i nie wykracza poza grunty, które są własnością inwestora. Dodatkowo należy podkreślić, że praca turbin nie jest uciążliwa i w trakcie ich działania nie powstaje żaden nieprzyjemny dla ucha hałas. W pobliżu pracy turbin słychać plusk wody, który w niewielkiej odległości od jego źródła staje się niesłyszalny.

Istotnym jest również fakt, że powstała w niedalekiej przyszłości grobla zostanie udostępniona dla potrzeb planowanej ścieżki rekreacyjnej i będzie pełnić funkcję edukacyjną.

19. Rozpoznanie, udokumentowanie, eksploatacja złóż ropy naftowej i gazu ziemnego

Miasto Czarnków nie dysponuje żadnymi udokumentowanymi surowcami mineralnymi. Zgodnie z informacjami Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa SA miasto Czarnków nie leży na obszarze i terenie górniczym utworzonym w związku z wydobywaniem ropy naftowej i gazu ziemnego. Ponadto nie ma obecnie planów związanych z prowadzeniem na analizowanym terenie działalności poszukiwawczo – rozpoznawczej.

20. Obszary zdegradowane

Na terenie miasta Czarnków nie występują obszary zdegradowane.

21. Obszary uzdrowisk.

Na terenie miasta Czarnków nie występują obszary uzdrowisk, rozumianych zgodnie z przepisami odrębnymi.

22. Tereny zamknięte

. Przy zabudowie i zagospodarowaniu terenów winno się uwzględnić istniejące tereny zamknięte. W granicach administracyjnych miasta Czarnków znajdują się obszary zamknięte ustanowione przepisami odrębnymi do których należą tereny kolei. Tereny zamknięte wraz ze strefami ochronnymi określono na rysunku Studium.

SPIS RYCIN

Ryc. 1.	Dochody i wydatki miasta Czarnków w latach 2018 -2028.....	76
Ryc. 2.	Tereny zabudowane – stan istniejący.....	90
Ryc. 3.	Rezerwy terenów z możliwością lokalizowania nowej zabudowy – tereny przeznaczone do zabudowy.....	91
Ryc. 4.	Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Czarnków.....	95
Ryc. 5.	Istniejąca zabudowa i tereny przeznaczone do zabudowy na tle miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	96
Ryc. 6.	Zapotrzebowanie na nową zabudowę oraz chłonność obszarów miasta Czarnków w udziale % wg funkcji terenów.....	97
Ryc. 7.	Struktura przyrodniczo-funkcjonalna miasta Czarnków	145

SPIS TABEL

Tabela 1.	Struktura powierzchni w mieście Czarnków w 2017 r.....	18
Tabela 2.	Struktura własności gruntów w mieście Czarnków w 2017 r.....	18
Tabela 3.	Struktura własności mieszkań według form własności (2007 r.)	19
Tabela 4.	Zestawienie liczby ludności w latach 1998 - 2016.....	51
Tabela 5.	Migracje w Czarnkowie w latach 1995 - 2010.....	52
Tabela 6.	Przyrost naturalny w Czarnkowie.	52
Tabela 7.	Liczba podmiotów gospodarczych w sekcjach na koniec 2009 r.....	58
Tabela 8.	Najwięksi pracodawcy w Czarnkowie	59
Tabela 9.	Długość różnych kategorii dróg w mieście Czarnków w 2018 roku	61
Tabela 10.	Informacje dotyczące sieci wodociągowej w mieście Czarnków w 2016 roku	63
Tabela 11.	Informacje dotyczące sieci kanalizacyjnej w mieście Czarnków w 2016 roku	63
Tabela 12.	Bilans dochodów i wydatków budżetowych w latach 2010 – 2016 w zł	72
Tabela 13.	Prognozowane dochody miasta Czarnków do 2028r.	74
Tabela 14.	Prognozowane wydatki miasta Czarnków do 2028 r.....	75
Tabela 15.	Prognozowany wynik budżetu do 2028 r.	76
Tabela 16.	Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na terenie miasta Czarnków w latach 2010-2017 – podmioty wg sektorów własnościowych.....	78
Tabela 17.	Prognozowana liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON na terenie miasta Czarnków do roku 2048.....	79
Tabela 18.	Wydatki miasta Czarnków na drogi miejskie w latach 2011-2017	80
Tabela 19.	Wydatki miasta Czarnków na rozbudowę infrastruktury wodociągowo - kanalizacyjnej w latach 2010-2017.....	81
Tabela 20.	Wydatki na najważniejsze zadania inwestycyjne w zakresie infrastruktury technicznej oraz społecznej w latach 2010 - 2017	82
Tabela 21.	Wydatki miasta Czarnków na przedsięwzięciach w latach 2018-2028	85

Tabela 22. Zestawienie powierzchni zabudowy oraz powierzchni użytkowych niezbędnych do wyliczenia zapotrzebowania na nową zabudowę	89
Tabela 23. Tereny zabudowane i rezerwy terenów z możliwością lokalizowania nowej zabudowy – łącznie stan istniejący oraz tereny przeznaczone do zabudowy.....	92
Tabela 24. Powierzchnie rezerw w ramach jednostki urbanistycznej – miasta Czarnków.	93
Tabela 25. Funkcje miasta Czarnków – czynniki sprzyjające i ograniczenia	105
Tabela 26. Powierzchnia terenów przeznaczona na rysunku Studium pod zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo – usługową, garaże z funkcjami uzupełniającymi.....	112
Tabela 27. Powierzchnia terenów przeznaczona na rysunku Studium pod zabudowę usługową z funkcjami uzupełniającymi	115
Tabela 28. Powierzchnia terenów przeznaczona na rysunku Studium pod usługi turystyki, usługi sportu i rekreacji z funkcjami uzupełniającymi	117
Tabela 29. Powierzchnia terenów przeznaczona na rysunku Studium pod zabudowę produkcyjną i usługową z funkcjami uzupełniającymi	118
Tabela 30. Powierzchnia terenów przeznaczona na rysunku Studium pod zieleni, ogrody działkowe i cmentarze z funkcjami uzupełniającymi	120
Tabela 31. Powierzchnia terenów przeznaczona na rysunku Studium pod komunikację drogową z funkcjami uzupełniającymi – place, parkingi	126
Tabela 32. Powierzchnia terenów przeznaczona na rysunku Studium pod infrastrukturę kolejową	128
Tabela 33. Powierzchnia terenów przeznaczona na rysunku Studium pod infrastrukturę techniczną	130
Tabela 34. Linie radiowe przebiegające przez teren miasta Czarnków – stan na 08.10.2018r.	139